EXT/MSC-99

របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវខ្នាតតូច
ស្ដីពី

គណៈកម្មាធិការសហប្រតិបត្តិការដើម្បីកម្ពុជា
Cooperation Committee for Cambodia
Comité de Coopération pour le Cambodge

បទពិសោធន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ ក្នុងការលើកកំពស់អភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋានដោយមានការចូលរួម

ករណីសិក្សារបស់ឃុំ/សង្កាត់ចំនួនប្រាំនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

ការវិភាគបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍

ស្រាវជ្រាវដោយៈ អតីតសិក្ខាកាមនៃវគ្គ និងក្រុមអ្នកសំរបសំរួលគំរោងអេឌីអាយ

មិនា ឆ្នាំ ២០០៤

library.ncdd.gov.kh
007459

បណ្ណាល័យ
គ.ជ.អ.ប

បទពិសោធន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ ក្នុងការលើកកំពស់អភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋានដោយមានការចូលរួម

ករណីសិក្សារបស់ឃុំ/សង្កាត់ចំនួនប្រាំនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

ការវិភាគបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍

ស្រាវជ្រាវដោយៈ អតីតសិក្ខាកាមនៃវគ្គ និងក្រុមអ្នកសំរបសំរួលគំរោងអេឌីអាយ

មិនា ឆ្នាំ ២០០៤

352.74
EXP
sh: DAD

មាតិការឿង

	ទំព័រ
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ	៣
សេចក្តីសង្ខេប	៤
អក្សរកាត់	៥
សេចក្តីផ្តើម	៦
គោលបំណង	៦
សំណួរគន្លឹះ	៧
សម្រង់ឯកសារ	៨
វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ	១១
ទំហំនិងដែនកំណត់	១២
លទ្ធផលរកឃើញ និងការវិភាគ	១៣
រដ្ឋបាលឃុំ	១៣
ការរៀបចំ និងអនុវត្តន៍ផែនការ	១៧
ភាពជាដៃគូរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងសង្គមស៊ីវិល	២១
ការទំនាក់ទំនងរវាងរដ្ឋាភិបាលនៅថ្នាក់ជាតិ និងគណបក្សនយោបាយ	២៥
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	២៨
ការរៀនសូត្រពីបទពិសោធន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ	២៨
ការរួមចំណែកការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅមូលដ្ឋាន	៣១
អនុសាសន៍សំរាប់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល	៣៣
ឧបសម្ព័ន្ធ ១: ករណីសិក្សា ទី១	៣៥
ឧបសម្ព័ន្ធ ២: ករណីសិក្សា ទី២	៤៥
ឧបសម្ព័ន្ធ ៣: ករណីសិក្សា ទី៣	៥៥
ឧបសម្ព័ន្ធ ៤: ករណីសិក្សា ទី៤	៦៤
ឧបសម្ព័ន្ធ ៥: ករណីសិក្សា ទី៥	៧២
ឧបសម្ព័ន្ធ ៦: សិក្ខាកាម និងអ្នកស្រាវជ្រាវ អេឌីអាយ	៧៩

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ក្រុម **អេឌីអាយ** និងសិក្ខាកាមសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ដែលបានចូលរួមក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះ រួមទាំងតំណាងសង្គមស៊ីវិល ប្រជាជនរស់នៅតាមសហគមន៍ មន្ត្រីថ្នាក់ស្រុក បុគ្គលិករបស់កម្មវិធីសីលា និងក្រុមអ្នកអភិវឌ្ឍន៍ដែលបានចែករំលែកបទពិសោធន៍ និងបញ្ចេញទស្សនៈជាមួយនឹងយើងខ្ញុំ។ ក្រុមរបស់យើង និងសិក្ខាកាមក៏សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ Shelley និង Ismael Transmonte ដែលបានជួយជ្រោមជ្រែងក្នុងការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌនៃការស្រាវជ្រាវតាំងពីដំបូងមក ។ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវរបស់**អេឌីអាយ** សូមថ្លែងអំណរគុណផងដែរ ចំពោះអ្នកដែលបានជួយសំរួលដល់ការងារនៅតាមមូលដ្ឋាន ជាពិសេស លោក **ទេង ប៊ុនរិទ្ធិ** អង្គការទស្សនៈពិភពលោក Georg Deichert និង **សុង សាយ័ន** អង្គការ GTZ **ម៉ម សម្បត្តិ** និង **ឈឹម ផារឿន** អង្គការស៊ីដសេ Joanne Morrison និង **ចេង សំណាង** PLG និង Mark Munoz និង Kim Miratori អង្គការ Concern Worldwide ។ ទស្សនៈដែលបញ្ចេញនៅក្នុងឯកសារស្រាវជ្រាវនេះ គឺជាការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រុមអ្នកនិពន្ធតែម្នាក់ឯងតែប៉ុណ្ណោះ ។

សេចក្ដីសង្ខេប

ការស្រាវជ្រាវរបស់ គំរោងការវិភាគបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍ (អេឌីអាយ) គឺដើម្បីពិនិត្យមើលបទពិសោធន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំក្នុងការលើកកំពស់អភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋានដោយមានការចូលរួម ។ ករណីសិក្សាចំនួន ៥ ត្រូវបានលើកឡើង ដោយធ្វើការអង្កេតមើលទៅលើ ការប្រែប្រួលនៃរដ្ឋបាលឃុំ ដំណើរការនៃការធ្វើផែនការ និងការអនុវត្តន៍សកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ ភាពជាដៃគូរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំនិងសង្គមស៊ីវិល និងទំនាក់ទំនងរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងតំណាងរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិ និងទីភ្នាក់ងារនានា ព្រមទាំងមន្ត្រីគណបក្សនយោបាយ ។ ការស្រាវជ្រាវនេះចងក្រងសមិទ្ធិផល ដែលសំរេចបាននៅក្នុងវិស័យទាំងនេះ និងពិនិត្យមើលបញ្ហាប្រឈមមុខដែលត្រូវដោះស្រាយនៅក្នុងវិស័យនីមួយៗ ។

គេបានរកឃើញបញ្ហាប្រឈមមុខសំខាន់ៗមួយចំនួន ។ ពិសេស ក្រុមប្រឹក្សាឃុំជាទូទៅមិនមានទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធល្អជាមួយនឹងអ្នកភូមិសាមញ្ញឡើយ ។ គំរោងដែលទទួលលុយពីថវិកាឃុំមានប្រសិទ្ធិភាពតិចតួចលើការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ កម្មវិធីដែលដើរទន្ទឹមគ្នារបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អាចនឹងធ្វើអោយការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំក្លាយទៅជាអសកម្មទៅវិញ ។ រីឯអ្នកប្រកាន់គណបក្សក៏បានធ្វើអោយខូចប្រសិទ្ធិ-ភាពការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំខ្លះដែរ ។ នៅទីបំផុត ការបង្កើនលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅតាមមូលដ្ឋាន តំរូវអោយមានការកែប្រែដ៏ធំធេងនៅក្នុងសង្គម ។ ទោះបីជាមានឧបសគ្គយ៉ាងនេះក្ដី ការស្រាវជ្រាវអាចសន្និដ្ឋានបានថាបទពិសោធន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំពីដំបូងបានជួយជំរុញឱ្យមានការកែទំរង់កម្មវិធីវិមជ្ឈការយ៉ាងច្រើន ។ ទោះបីជាមកដល់ពេលនេះ ភាពជឿនលឿនទទួលបានមិនស្មើគ្នា ហើយមិនឃើញមានអ្វីច្បាស់លាស់ក្ដី តែបើគិតពីពេលវេលាដ៏ខ្លីវិញ ឃើញថាមានការសំរេចបានច្រើនហើយ ។

អក្សរកាត់

ADI	ការវិភាគបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍
CARERE	គំរោងស្តីពីការស្តារនីតិសម្បទា និងការតាំងទីលំនៅឡើងវិញនៅកម្ពុជា
CBRD	ការកសាងសមត្ថភាពសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ
CCSP	គំរោងគាំទ្រក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់
CDP	ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ/សង្កាត់
CDRI	វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
CEDAC	មជ្ឈមណ្ឌលសិក្សានិងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា
CIDSE	កិច្ចសហប្រតិបតិការអន្តរជាតិដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍និងសាមគ្គីភាព
CPP	គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា
DFT	ក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុក
DIW	សិក្ខាសាលាសមាហរណកម្មថ្នាក់ស្រុក
DOLA	នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន
E&D	កុមារនិងការអភិវឌ្ឍន៍
FAO	អង្គការស្បៀងអាហារនិងកសិកម្ម
GTZ	Gesellschaft fur Technische Zusammenarbeit
HEKS	Hilfswerk der Evagelischen Kirchen Schweiz
ICD	អភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ចំរុះ
IFSP	កម្មវិធីសន្តិសុខស្បៀងចំរុះ
NGO	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
PBC	គណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនការនិងថវិកា
PLG	ភាពជាដៃគូសំរាប់អភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋាន
POLA	ការិយាល័យខេត្តសំរាប់គ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន
PRA	ការវាយតំលៃនៅតាមជនបទដែលមានលក្ខណៈចូលរួម
RACHA	សម្ព័ន្ធភាពដើម្បីសុខភាពកុមារនិងសុខភាពបន្តពូជ
RDRP	កម្មវិធីស្តារនីតិសម្បទា និងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ
UNDP	កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អង្គការសហប្រជាជាតិ
VDC	គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ
WFP	កម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក
WVC	ទស្សនៈពិភពលោកកម្ពុជា

សេចក្តីផ្តើម

ចាប់តាំងពីការបោះឆ្នោតឃុំ/សង្កាត់នៅក្នុងខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០២ មក មន្ត្រីក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ដែលបានជាប់ឆ្នោត ត្រូវបានតំរូវអោយអនុវត្តគោលនយោបាយវិមជ្ឈការដែលកំណត់ដោយរដ្ឋាភិបាល ។ ជារួមមិនត្រឹមតែការកែទំរង់រដ្ឋបាលប៉ុណ្ណោះទេ តែក៏មានការរៀបចំ និងការអនុវត្តផែនការផងដែរ ។ តាមពិតទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ត្រូវការពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីបំពេញតួនាទីរបស់គេអោយបាន ពេញលេញតាមការដែលគេរំពឹងទុក ។ យ៉ាងណាក៏ដោយ មានការសំរេចបានភាពជឿនលឿនខ្លះនៅក្នុងដំណើរនៃការធ្វើវិមជ្ឈការជាពិសេស ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ដែលបានទទួលការគាំទ្រយ៉ាងខ្លាំងក្លាពីរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការនានា ។

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវពិសេសរបស់គំរោង ស្តីពីការវិភាគបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍ (ADI) ពិនិត្យមើលទៅលើបទពិសោធន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ដែលទទួលបានការគាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹងពីទីភ្នាក់ងារនានា ។ ករណីសិក្សាចំនួន៥ត្រូវបានលើកឡើងដោយផ្តោតទៅលើបទពិសោធន៍របស់ឃុំចំនួន៥ ដែលឃុំនិមួយៗត្រូវបាន ជ្រើសរើសនិងគាំទ្រដោយអង្គការដូចតទៅ: World Vision Cambodia (Takeo), GTZ (Kampot), CIDSE (Kampot), PLG (Pursat) និង Concern Worldwide (Pursat) [១] ។ វិស័យដែលត្រូវស្រាវជ្រាវរួមមានការប្រែប្រួលរដ្ឋបាលឃុំ ដំណើរការនៃការធ្វើផែនការ និងការអនុវត្តសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ ភាពជាដៃគូរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំនិងសង្គមស៊ីវិល ទំនាក់ទំនងរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំនិងតំណាងរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិ និង ទីភ្នាក់ងារនានា និងគណៈបក្សនយោបាយ ។ ការស្រាវជ្រាវតាមរយៈឯកសារ និងការប្រៀបធៀបបទពិសោធន៍ នៅក្នុងឃុំទាំង៥ជាមេរៀនដែលគួររៀនសូត្រតាម ក្នុងការជំរុញឱ្យមានអភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋានដែលមានការចូលរួម ។ ដូច្នេះការស្រាវជ្រាវនេះ មានបំណងចង់រួមចំណែកដល់ការប្រឹងប្រែងទូទៅ ក្នុងការពង្រឹងដំណើរការវិមជ្ឈការ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

គោលបំណង

១. ពិនិត្យមើលការប្រែប្រួលដែលកើតមាននៅក្នុងរដ្ឋបាលឃុំ ចាប់តាំងពីពេលបោះឆ្នោតឃុំមក ។

២. ពិនិត្យមើលដំណើរការការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ក្នុងការធ្វើផែនការ និងការអនុវត្តសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ ។

---

[១] គួរកត់សំគាល់ថាការគាំទ្រដែលសហគមន៍ទាំងនេះទទួលបានមិនមែនសុទ្ធតែបានមកពីអង្គការដែលជ្រើសរើសនោះទេ ។ PLG ជួយដល់កម្មវិធីសីលារបស់រដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងឃុំទាំង៥ ចំណែកឯអង្គការ Concern Worldwide ជួយនៅក្នុងឃុំដែលជ្រើសរើស ដោយ PLG ។

៣. ស្វែងយល់ចរិតលក្ខណៈ និងភាពជាដៃគូរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងសង្គមស៊ីវិល ។
៤. វាយតំលៃលើចរិតលក្ខណៈ នៃការទំនាក់ទំនងជាមួយតំណាងរដ្ឋាភិបាល ទីភ្នាក់ងារនានា និង គណបក្សនយោបាយ ។

សំណួរគន្លឹះ

ការប្រែប្រួលរដ្ឋបាលឃុំសង្កាត់

១. តើមានការប្រែប្រួលក្នុងរដ្ឋបាលឃុំដែរឬទេ ចាប់តាំងពីពេលបោះឆ្នោតក្រុមប្រឹក្សាឃុំមក?
២. តើអ្វីខ្លះដែលបានប្រែប្រួល? តើអ្វីខ្លះដែលមិនប្រែប្រួល?
៣. តើអ្នកដែលមានការពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងឃុំយល់យ៉ាងណាដែរចំពោះការប្រែប្រួលទាំងនេះ?

ដំណើរការនៅក្នុងការធ្វើផែនការ និងការអនុវត្តសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍នានា

១. តើក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងគណៈកម្មាធិការផែនការនិងថវិកា អាចធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំបានឬទេ? តើគេមានយុទ្ធសាស្ត្រអ្វីខ្លះ? តើគេសំរេចអ្វីបានហើយ?តើកត្តាអ្វីខ្លះដែលមានឥទ្ធិពលលើការធ្វើផែនការរបស់គេ?
២. តើក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងគណៈកម្មាធិការផែនការនិងថវិកា អាចអនុវត្តន៍ការងារអភិវឌ្ឍន៍បានដែរឬទេ? តើគេមានយុទ្ធសាស្ត្រអ្វី? តើគេសំរេចបានអ្វីខ្លះហើយ? តើកត្តាអ្វីខ្លះដែលប៉ះពាល់ដល់សមត្ថភាពរបស់គេក្នុងការអនុវត្តន៍សកម្មភាព?

ភាពជាដៃគូរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងសង្គមស៊ីវិល

១. តើភាពជាដៃគូរដែលកើតឡើងរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងសង្គមស៊ីវិលឈានដល់កំរិតណា? តើការសហការ និងការសំរបសំរួលផ្តោតទៅលើវិស័យអ្វីខ្លះ?
២. តើកត្តាអ្វីខ្លះដែលជួយដល់ការលើកកំពស់ (ការធ្លាក់ចុះ) ភាពជាដៃគូរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និង សង្គមស៊ីវិល?
៣. តើការចូលរួម ឬការមិនចូលរួមរបស់សង្គមស៊ីវិលប៉ះពាល់យ៉ាងណាខ្លះដល់អភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋាន?

ទំនាក់ទំនងរវាងរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិ និងគណបក្សនយោបាយនានា

១. តើក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ជាមួយនឹងតំណាងរដ្ឋាភិបាលឬទេ? តើទំនាក់ទំនងនេះ (ឬកង្វះទំនាក់ទំនង) ប៉ះពាល់ដល់ការអនុវត្តន៍ការងាររបស់គេយ៉ាងម៉េចដែរ?

២. តើក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានការទាក់ទងយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះជាមួយនឹងអភិបាលស្រុក? ជាមួយនឹងតំណាងនៃមន្ទីរក្រសួងដែលពាក់ព័ន្ធនានា? តើទំនាក់ទំនងនេះមានការទាក់ទងយ៉ាងដូចម្តេច ទៅនឹងការងារអនុវត្តន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ?

៣. តើក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានការចូលរួមជាមួយគណបក្សនយោបាយលើសពីមួយឬ? តើទំនាក់ទំនងនេះមានការប៉ះពាល់យ៉ាងដូចម្តេចទៅនឹងការងារអនុវត្តន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ?

សម្រង់ឯកសារ

នៅក្នុងខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០១ David Ayers ដែលនៅពេលនោះជាប្រធាននៃ CCSP បានពិនិត្យមើលលើប្រភពឯកសារចំនួនប្រហែល ១០០ ដោយផ្តោតទៅលើបញ្ហាការធ្វើវិមជ្ឈការដែលត្រូវបានគេមើលឃើញថាមានលក្ខណៈបង្គាប់បញ្ជាចំពោះប្រទេសកម្ពុជា[២] ។ ចំណុចសំខាន់ៗដែលស្រង់ចេញមកនេះ ត្រូវបានលើកយកមកបង្ហាញនៅក្នុងរបាយការណ៍ ដើម្បីលើកជាសំណួរនៅក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះឱ្យបានកាន់តែទូលំទូលាយ ។

ការពិនិត្យរបស់ CCSP បង្ហាញឱ្យឃើញមានលក្ខខ័ណ្ឌបួនដើម្បីធ្វើអោយដំណើរការវិមជ្ឈការទទួលជោគជ័យ ។ ១) ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ដែលត្រូវបានកំណត់ច្បាស់ ។ ២) ស្ថាប័នប្រកបដោយសមត្ថភាព ។ ៣) ប្រព័ន្ធនៃគណនេយ្យភាព និង ៤) សង្គមស៊ីវិលដែលសកម្ម ។ បើនិយាយអោយខ្លី ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់គួរចែងឱ្យច្បាស់អំពីស្ថាប័នដែលត្រូវធ្វើវិមជ្ឈការ បង្ហាញពីការដែលស្ថាប័នទាំងនោះត្រូវបានបង្កើតឡើង បង្ហាញអោយឃើញច្បាស់ពីទំនាក់ទំនងរវាងស្ថាប័នទាំងនោះទៅនឹងស្ថាប័នដទៃទៀត ។ ស្ថាប័នដែលត្រូវបានធ្វើវិមជ្ឈការក៏គួរតែមានសមត្ថភាពនៅក្នុងការអនុវត្តន៍អំណាច និងការទទួលខុសត្រូវដែលត្រូវបានគេប្រគល់អោយ ដោយរួមទាំងការមានថវិកា និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងការផ្តល់សេវាល្អៗ ។ ដូច្នេះប្រព័ន្ធវិមជ្ឈការត្រូវតែធានាថាប្រជាជនអាចចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងការសំរេចចិត្តរបស់រដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ហើយអាចតាមដានការអនុវត្តន៍ការងាររបស់មន្ត្រីនៅតាមមូលដ្ឋាន ។ ទាក់ទងនឹងរឿងនេះ សង្គមស៊ីវិលត្រូវជំរុញឱ្យមានការចូលរួមយោបល់ពីប្រជាជននៅក្នុងអភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋាន ហើយធ្វើអោយមន្ត្រីមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះទង្វើរបស់គេ ។ ដូច្នេះ ការពិនិត្យមើលឡើងវិញរបស់ CCSP បានបង្ហាញឱ្យឃើញថា ការកែទំរង់វិមជ្ឈការគួរតែដាក់បញ្ចូលរួមមាន: ១) ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងនយោបាយដែលងាយយល់ ដោយមានការគាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹងពីរដ្ឋាភិបាល។ ២) ការរៀបចំ

[២] David Ayers, Decentralization: A Review of the Literature, (Phnom Penh: Commune Council Support Project, July 2001)

ផ្នែកសារពើព័ន្ធបានគ្រប់គ្រាន់ ។ ៣) យន្តការដើម្បីលើកកំពស់តម្លាភាព ៤) យន្តការសំរាប់លើកទឹកចិត្តអោយសង្គមស៊ីវិលមានការចូលរួម ។

សម្រង់ឯកសាររបស់ CCSP ផ្តោតផងដែរទៅលើសក្តានុពលផលប្រយោជន៍ នៃការធ្វើវិមជ្ឈការ ។ សម្រង់ឯកសារនេះ លើកឡើងនូវវិស័យមួយចំនួនដែលការធ្វើវិមជ្ឈការទទួលបាន ។ ទី១ វិមជ្ឈការត្រូវបានគេមើលឃើញថា ដើម្បីពង្រឹងស្ថាប័ននៅថ្នាក់ក្រោម ។ គេក៏មើលឃើញផងដែរថាវាជួយជំរុញអោយមានការចូលរួមរបស់ប្រជាជននៅក្នុងបញ្ហាអភិបាលកិច្ច ។ នៅពេលដែលវិមជ្ឈការក្លាយទៅជាផ្នែកមួយនៃការកែទំរង់បែបលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ពេលនោះវាអាចបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់ពីសំណាក់រដ្ឋាភិបាល ។ ដូច្នេះ វិមជ្ឈការអាចបង្កើនការផ្តល់និងផ្លាស់ប្តូរពត៌មានរវាងរដ្ឋាភិបាលនិងប្រជាជន ។ បន្ថែមពីលើនេះទៀត គេមើលឃើញថា វិមជ្ឈការ ជួយធ្វើអោយមាននិរន្តភាពនៃគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ លើកកំពស់តម្លាភាពនៃស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលបង្កើនការទទួលខុសត្រូវរបស់មន្រ្តីចំពោះប្រជាជនដែលបោះឆ្នោតអោយគេ ផ្តល់ឱកាសច្រើនអោយមានការចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចការនយោបាយ ។ ដូច្នេះ វិមជ្ឈការអាចពង្រឹងការខិតខំដើម្បីបណ្តុះលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅទូទាំងប្រទេស ។

នៅក្នុងវិស័យផ្សេងទៀត វិមជ្ឈការមិនសូវមានប្រសិទ្ធិភាពច្រើនប៉ុន្មានទេ ។ ឧទាហរណ៍ កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ដែលជាផ្នែកមួយនៃវិមជ្ឈការ បានឆ្លើយតបច្រើនទៅនឹងសេចក្តីត្រូវការរបស់អ្នកមូលដ្ឋាន តែច្រើនផ្តោតទៅលើគំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធតូចៗ ។ ការផ្ទេរអំណាចទៅថ្នាក់ក្រោមត្រូវបានគេយល់ថា ជាការពង្រឹងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិចំពោះការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ តែរដ្ឋអំណាចថ្នាក់ខ្ពស់នៅតែមានការជំទាស់ខ្លះ ។ ពិតមែនតែការកែទំរង់បែបវិមជ្ឈការអាចផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់សហគមន៍នៅតាមមូលដ្ឋាន ក្នុងការទប់ទល់នឹងឥទ្ធិពលដែលគេមិនចង់បានពីលោកខាងលិច តែវាអាចធ្វើអោយគេមានជំនឿ និងទំលាប់អនុវត្តន៏ការងារតាមបែបថ្មីកាន់តែច្រើន។ អាចនិយាយថា វិមជ្ឈការមិនធ្វើអ្វីបានច្រើននៅក្នុងការលើកកំពស់ផលប្រយោជន៍របស់ក្រុមសាសនា ជនជាតិភាគតិច និងនារីបានឡើយ ។ កត្តាសំខាន់គឺវិមជ្ឈការផ្តល់ឱកាស អោយមានការសហប្រតិបត្តិការជាមួយគ្នានៅក្នុងន័យស្ថាបនារវាងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន តែទាល់តែការសង្ស័យដែលបានចាក់ឫសនោះត្រូវបានបំបាត់ចោលអោយអស់សិន ។ ក្រៅពីនេះទៀត ឯកសារនោះមិនបានបញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់ពីទំនាក់ទំនងរវាងការកែទំរង់បែបវិមជ្ឈការ និងការកាត់បន្ថយអំពើពុករលួយទេ ។

បើគិតអោយមែនទែនទៅ ការពិនិត្យមើលឯកសាររបស់ CCSP កំណត់ឱ្យឃើញពីដែនកំណត់នៃការធ្វើវិមជ្ឈការ ។ តួរឱ្យចំលែក ឯកសារនោះបង្ហាញថាវិមជ្ឈការ មានផលវិជ្ជមានតិចតួចទៅលើការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ ហេតុផលចំពោះរឿងនេះគឺថា អ្នកមានអំណាចនៅតាមមូលដ្ឋានច្រើនកៀបសង្កត់ទៅលើប្រព័ន្ធនយោបាយនៅតាមមូលដ្ឋាន ហើយទាញយកផលប្រយោជន៍ពីការកៀបសង្កត់នេះ ។ សភាពការណ៍បែបនេះពិតជាមានទំនាក់ទំនងចំពោះប្រទេសកម្ពុជា ដោយសារទិសដៅនៃការកែទំរង់វិមជ្ឈការរបស់រដ្ឋាភិបាលគឺផ្តោតទៅលើការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ ក្រៅពីនេះ វិមជ្ឈការមានជោគជ័យតិចតួចនៅក្នុងការជំរុញការចូលរួមរបស់សហគមន៍នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ ។ ហេតុការណ៍នេះបណ្តាលមកពីទីតាំងចំពេក ឬធំជាងស្ថាប័នវិមជ្ឈការដែលជាគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់រដ្ឋាភិបាលបានគ្រោងទុក ការប្រកួតប្រជែងនៅក្នុងការបោះឆ្នោតនៅក្នុងភូមិ ឬវិសមភាពនៅក្នុងចំណោមភូមិ។ ក្រៅពីនេះ វិមជ្ឈការត្រូវបានគេមើលឃើញថាឆ្លើយតបតិចតួចនៅក្នុងការកាត់បន្ថយការចំណាយទូទៅរបស់រដ្ឋាភិបាល ផ្ទេរធនធានទៅមូលដ្ឋាន ហើយនិងការធ្វើការងារដែលផ្ទេរអោយដោយរដ្ឋាភិបាល។

នៅក្នុងខែសីហា ឆ្នាំ ២០០២ ទីប្រឹក្សាពិគ្រោះយោបល់មកពី Padrigu បានរៀបចំសម្រង់ឯកសារស្តីពីបញ្ហាវិមជ្ឈការ សំរាប់រៀបចំក្របខ័ណ្ឌនៃការស្រាវជ្រាវ នៃកម្មវិធីស្រាវជ្រាវលើគោលនយោបាយស្តីពីវិមជ្ឈការ[៣] របស់ CDRI ។ លទ្ធផលរកឃើញសំខាន់ៗនៃរបាយការណ៍នេះផ្តល់នូវចំណុចយោង យ៉ាងមានប្រយោជន៍ សំរាប់បញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវដែលត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុងការសិក្សានេះ ។

ការពិនិត្យមើលឯកសារឡើងវិញដោយ Padrigu បានបញ្ជាក់ទៀតថាវិមជ្ឈការតែឯកឯងមិនអាចនាំទៅរកប្រជាធិបតេយ្យ និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅតាមមូលដ្ឋានបាននោះទេ ។ មានន័យថា នយោបាយនឹងមិនមានការផ្លាស់ប្តូរ អភិបាលកិច្ចល្អនឹងមិនកើតមាន ហើយភាពក្រីក្រនឹងមិនត្រូវបានកាត់បន្ថយជាស្វ័យប្រវត្តិដោយសារតែវិមជ្ឈការនោះទេ ។ ឆន្ទៈនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងការអនុវត្តន៍ និងតាមដានការកែទំរង់គឺមានសារៈសំខាន់ ដូចសមត្ថភាពផ្នែកស្ថាប័ននៅតាមមូលដ្ឋានក្នុងការបំពេញការងារអោយបានត្រឹមត្រូវ ។ ការយល់ឃើញទាំងនេះ ទាក់ទងនឹងប្រទេសកម្ពុជាសំរាប់ប្រជាធិបតេយ្យ និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅតាមមូលដ្ឋាន ដូចដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងទិសដៅនៃការកែទំរង់ ។ ការពិនិត្យឡើងវិញលើផ្នែកខ្លះដោយ Padrigu លើកឡើងពីការសិក្សានៅតាមប្រទេសអាស៊ីដទៃទៀត ដែលលើកឡើងពីកង្វល់ស្តីពីឯករាជ្យភាព

---

[៣] Joakim Ojendal, Robin Biddulph, Pia Wallgren, and Kim Sedara, Understanding Decentralization in Cambodia: A Research Framework to Support the Process of Devolution and Deconcentration in Cambodia, (Goteborg/Phnom Penh:Padrigu Consultants, August 2002).

និង ភាពត្រឹមត្រូវនៃស្ថាប័នវិមជ្ឈការដូចជា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ទាក់ទងនឹងមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់នៃរដ្ឋាភិបាល ហើយនិង គណបក្សនយោបាយដែលមានបង្កប់អត្ថប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន ។ មានសំណួរមួយចំនួនលេចចេញឡើង ។ តើសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ ដែលមិនសូវមានការសិក្សាអប់រំច្រើនអាចបំពេញមុខងាររបស់គេបានល្អដែរឬទេ ? តើសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ ទទួលបាននូវការគាំទ្រសមស្របពីថ្នាក់លើដែរឬទេ ? តើអ្នកមានឥទ្ធិពលនៅតាមមូលដ្ឋាន នៅក្នុងស្ថានភាពដូចសព្វថ្ងៃ គៀបសង្កត់លើអភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋានឬទេ? នៅក្រោមលក្ខខ័ណ្ឌបែបនេះ តើសង្គមស៊ីវិលមានសិទ្ធិនៅក្នុងការបញ្ចេញមតិយោបល់ ជាមួយនឹងរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋានទេ? ឯកសារបង្ហាញថា ការកែទំរង់ វិមជ្ឈការធ្វើទៅបានល្អបំផុត នៅពេលដែលសង្គមស៊ីវិលមួយដែលរឹងមាំទាមទារអោយមានអភិបាលកិច្ចល្អ និងការទទួលខុសត្រូវពីរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន ។

វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សានេះត្រូវបានរៀបចំឡើងជាសកម្មភាពស្រាវជ្រាវពិសេស សំរាប់សិក្ខាកាមកន្លងមកនៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលរបស់ ADI ។ ទិសដៅចំបងនៃសកម្មភាពនេះ គឺកសាងសមត្ថភាពរបស់អតីតសិក្ខាកាមក្នុងការស្រាវជ្រាវ ដោយផ្តោតលើការស្រាវជ្រាវបែបគុណភាព ។ ការស្រាវជ្រាវនេះ មានការចូលរួមពីអ្នកគ្រប់គ្រងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលចំនួន២១នាក់ (ប្រុស១០ ស្រី ១១) មកពីអង្គការចំនួន១៥ (សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធទី៦) ។ សិក្ខាសាលា ស្តីពីការណែនាំមួយដែលត្រូវបានប្រារព្ធឡើងពីថ្ងៃទី ១២ ដល់ ១៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៣ នៅភ្នំពេញ ដោយបានពិភាក្សាទៅលើប្រភេទនៃការស្រាវជ្រាវបែបគុណភាព រៀបចំក្របខ័ណ្ឌស្រាវជ្រាវ រៀបចំគំរោងនៃការស្រាវជ្រាវ វិធីសាស្ត្រក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យនិងកត់ត្រា និងវិភាគទិន្នន័យ ។ នៅក្នុងសិក្ខាសាលា ទិសដៅនៃការស្រាវជ្រាវ និងសំណួរគន្លឹះត្រូវបានគេយកមកច្នៃឱ្យចេញជាបញ្ជីសំណួរនាំមុខ សំរាប់ការពិភាក្សាជាក្រុម និងជាបុគ្គល ។ ចំពោះការរៀបចំការងារចុះតាមមូលដ្ឋានវិញ សិក្ខាកាមត្រូវបានបែងចែកជាបួនក្រុមសំរាប់ធ្វើការស្រាវជ្រាវ ។ ក្រុមនិមួយៗដឹកនាំដោយ បុគ្គលិក ADI ម្នាក់ ។

ការស្រាវជ្រាវនៅតាមមូលដ្ឋានផ្តោតទៅលើឃុំចំនួន៥ ដែលទទួលការជួយឧបត្ថម្ភយ៉ាងច្រើនពីទីភ្នាក់ងារខាងក្រៅ ។ ពីថ្ងៃទី ២០ ដល់ ២១ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០០៣ ក្រុមរបស់ ADI ដែលមានសមាជិកចំនួន ៥នាក់ បានធ្វើការប្រមូលទិន្នន័យសាកល្បងជាមុននៅក្នុងឃុំក្រាំងលាវ ស្រុកបាទី ខេត្តតាកែវ ។ ឃុំនេះបានទទួលការជួយគាំទ្រពីអង្គការទស្សនៈពិភពលោក ។ ពីថ្ងៃទី ១ ដល់ទី ៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៣ ក្រុមសិក្ខាកាមស្រាវជ្រាវ២ក្រុម ក្នុងចំណោម៤ក្រុម បានចុះស្រាវជ្រាវនៅតាមមូលដ្ឋាននៅក្នុងខេត្តកំពត ។ មួយក្រុមបានចុះទៅឃុំចំប៉ី ក្នុងស្រុកអង្គរជ័យ ដែលទទួលជំនួយពីអង្គការ GTZ ។ ចំណែកក្រុមមួយទៀតបានចុះទៅឃុំច្រេស ក្នុងស្រុកជុំគិរី ដែលទទួលបានជំនួយពីអង្គការ ស៊ីដសេ ។ ពីថ្ងៃទី ៨ ដល់ថ្ងៃទី ១៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៣ ។ ក្រុមសិក្ខាកាម

ស្រាវជ្រាវចំនួន២ក្រុមទៀត បានចុះទៅខេត្តពោធិសាត់ ។ មួយក្រុមបានចុះទៅឃុំផ្ទះរុងនៅក្នុងស្រុកក្រវ៉ាញ ដែលបានទទួលជំនួយពី PLG ។ ក្រុមមួយទៀតបានចុះទៅឃុំមេទឹក នៅក្នុងស្រុកបាកាន ដែលទទួលជំនួយពីអង្គការ Concern Worldwide ។ សកម្មភាពការងារនៅតាមមូលដ្ឋាននៅក្នុងតំបន់ទាំង៥ រួមមានការសំភាសន៍ជាបុគ្គល និងជាក្រុម ជាមួយនឹងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ការសំភាសន៍របស់ក្រុម ជាមួយនឹងមេដឹកនាំសង្គមស៊ីវិល ការសំភាសន៍ក្រៅផ្លូវការរបស់ក្រុម ជាមួយនឹងអ្នករស់នៅនៅក្នុងឃុំ សំភាសន៍ជាមួយនឹងមន្ត្រីថ្នាក់ស្រុក សំភាសន៍ជាមួយនឹងក្រុមសំរបសំរួលកម្មវិធីសីលានៅថ្នាក់ស្រុក និងសំភាសន៍ជាមួយនឹងបុគ្គលិកទីភ្នាក់ងារដែលផ្តល់ជំនួយដែលមកពីអង្គការ World Vision, GTZ, CIDSE, PLG ឬ Concern ។

សិក្ខាសាលាចុងក្រោយបង្អស់ ចូលរួមដោយសិក្ខាកាមទាំងអស់ត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅភ្នំពេញពីថ្ងៃទី ២១ ដល់ ២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៣ ។ នៅក្នុងពេលនេះ ក្រុមស្រាវជ្រាវបានកំណត់កូដ និងវិភាគលើទិន្នន័យបែបគុណភាពដែលទទួលបានពីករណីសិក្សានៅក្នុងឃុំនិមួយៗ ។ ដូច្នេះ ក្រុមបានរៀបចំពង្រាងករណីសិក្សា ហើយលើកយកមកបង្ហាញដើម្បីផ្តល់យោបល់នៅក្នុងក្រុមធំ ។ ការវិភាគបែបប្រៀបធៀបលើលទ្ធផលរកឃើញ ហើយនិងការវិភាគលើបទពិសោធន៍នៃឃុំទាំង៥ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅមុនពេលចប់សិក្ខាសាលា ។ បន្ទាប់មក ក្រុម ADI បានរៀបចំការសំភាសន៍ទាក់ទងនឹងការសិក្សាស្រាវជ្រាវនៅតាមមូលដ្ឋាន ការសរសេរករណីសិក្សា និងការវិភាគដោយបញ្ចូលវាទៅជារបាយការណ៍ចុងក្រោយនេះ ។

ទំហំ និងដែនកំណត់

ដោយសារក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាចំនួន ១៦២១ ត្រូវបានបង្កើតឡើង ហើយការសិក្សាស្រាវជ្រាវពីបទពិសោធន៍ក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅក្នុងឃុំចំនួនប្រាំ មិនអាចត្រូវបានចាត់ទុកថាគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនោះទេ ។ តែការស្រាវជ្រាវនេះមានបំណងធ្វើអោយមានការពិភាក្សាលើដំណើរការ ក្នុងកម្មវិធីកែទំរង់បែបវិមជ្ឈការ ដោយផ្អែកលើការស្រាវជ្រាវនៅតាមមូលដ្ឋានឱ្យស៊ីជំរៅ មានដែនកំណត់ ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងនៅរយៈពេល២ឆ្នាំបន្ទាប់ពីការបោះឆ្នោតឃុំ/សង្កាត់ ។ នៅក្នុងប្រការនេះ អ្នកអានរបាយការណ៍នេះត្រូវមើលការងារដ៏មានតំលៃស្តីពីការកែទំរង់បែបវិមជ្ឈការដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយការសិក្សា[៤] ដទៃទៀតនៅពេលថ្មីៗនេះ ។ តាមការពិនិត្យលើលទ្ធផលរកឃើញនៃការស្រាវជ្រាវនេះ ដោយប្រៀបធៀបនឹងការស្រាវជ្រាវជាក់ស្តែងផ្សេងទៀត គេសង្ឃឹមថាបញ្ហាទាំងឡាយនៅក្នុងដំណើរការវិមជ្ឈការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា នឹងមានភាពកាន់តែច្បាស់ហើយ ជាកម្មវត្ថុមួយដើម្បីធ្វើសកម្មភាព ដោយអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយជាច្រើន ។

[៤] ឧទាហរណ៍ សូមមើល Caroline Rusten, Kim Sedara, Eng Netra and Pak Kinchoen, *The Challenges of the Decentralization Design in Cambodia*, (Phnom Penh: Cambodia Development Resource Institute, 204); Christina Mansfield and Kurt MacLeod, *Commune Council & Civil Society: Promoting Decentralization Through Partnership*, (Phnom Penh: PACT, January 2004); and Robin Biddulph, *PAT Empowerment Study – Final Report*, (Phnom Penh:DFID/Sida & UNDP, November 2003).

លទ្ធផលរកឃើញ និងការវិភាគ

វដ្តបាលឃុំសង្កាត់

ការផ្លាស់ប្តូរ និងការមានជាបន្ត

នៅក្នុងឃុំទាំង៥ដែលបានសិក្សា មានការយល់ស្របគ្នាជាទូទៅថាមានការប្រែប្រួលនៅក្នុងរដ្ឋបាលឃុំ ចាប់តាំងពីការបោះឆ្នោតឃុំនៅក្នុងខែកុម្ភៈឆ្នាំ២០០២ ។ ការប្រែប្រួលនេះទាក់ទងសំខាន់លើសមាសភាព និងការអនុវត្តន៍របស់មន្ត្រីឃុំ ។ នៅមុនពេលបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ មេឃុំដែលត្រូវបានគេតែងតាំងគ្រប់គ្រងឃុំជាតំណាងនៃគណបក្សដែលមានសំលេងភាគច្រើន ។ បច្ចុប្បន្ន ក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលជាប់ឆ្នោតដែលមានសមាជិកពី៥ទៅ១១នាក់ ហើយដែលច្រើនតែតំណាងអោយគណបក្សលើសពីមួយជាអ្នកគ្រប់គ្រងឃុំ ។ ពីមុន មេឃុំធ្វើការប្រជុំតិចតួច ហើយសំរេចកិច្ចការទៅតាមការបង្គាប់បញ្ជារបស់រដ្ឋាភិបាលថ្នាក់កណ្តាល ។ បច្ចុប្បន្ន ក្រុមប្រឹក្សាឃុំធ្វើការប្រជុំទៀងទាត់ ហើយសំរេចកិច្ចការដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយគ្នាទៅវិញទៅមក ។ ពីមុន មន្ត្រីឃុំគ្រាន់តែជាអ្នកផ្សព្វផ្សាយ អនុក្រឹត្យដែលចេញឡើងដោយអ្នកតាក់តែងច្បាប់ថ្នាក់ជាតិ ។ បច្ចុប្បន្ន ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានចេញបទបញ្ជា ឬដីការសំរាប់ឃុំរបស់គេផ្ទាល់ ដែលបទបញ្ជា ឬដីការខ្លះសំរាប់ដោះស្រាយបញ្ហារបស់ឃុំ ។ ពីមុន តួនាទីនិង ការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋអំណាចឃុំមិនមានភាពច្បាស់លាស់ទេ ។ បច្ចុប្បន្ន តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំត្រូវបានកំណត់ច្បាស់លាស់ ហើយសមាជិកនិមួយៗមានភារកិច្ចដោយឡែកពីគ្នា។ ពីមុន គេគិតថាមានការបណ្តុះបណ្តាលតិចតួចដល់មន្ត្រីឃុំ ។ បច្ចុប្បន្ន សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ បានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលដើម្បីធ្វើការងាររបស់គេដោយការពេញចិត្ត ។ ពីមុន រដ្ឋអំណាចឃុំ មានការទាក់ទងតិចតួចជាមួយនឹងអង្គការសមាគមន៍នៅក្នុងភូមិ ។ បច្ចុប្បន្ន ក្រុមប្រឹក្សាឃុំធ្វើការជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងក្រុមទាំងនេះ ។

ទោះបីជាមានការប្រសើរឡើងយ៉ាងនេះក្តី ក៏ការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងរដ្ឋបាលឃុំមិនសាយភាយទៅគ្រប់ទីកន្លែងនោះទេ ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅពឹងពាក់ច្រើន លើការណែនាំរបស់ថ្នាក់លើទាក់ទងនឹងអ្វីដែលគេគួរធ្វើ ហើយមេឃុំក៏នៅមានឥទ្ធិពលច្រើនលើការសំរេចចិត្តជារួម ។ ជាញឹកញាប់ សមាជិកដែលមកពីគណបក្សដែលមានសំលេងភាគតិច មិនអាចបញ្ចេញទស្សនៈរបស់គេបានគ្រប់គ្រាន់ទេ ហើយការសំរេចចិត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំគឺស្របទៅនឹងគោលជំហររបស់គណបក្សដែលមានសំលេងភាគច្រើន ។ មេឃុំភាគច្រើនជាមនុស្សដដែល ហើយ

មិនបានបោះបង់ចោលនូវទំលាប់ប្រើអំណាចរបស់គេទេ ។ ការចូលរួមរបស់នារីជាសមាជិកឃុំគឺស្ទើរតែមិនមាន[៥] ។ ជាទូទៅ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំខ្វះការទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្នកបោះឆ្នោតអោយខ្លួន ហើយកំរប្រជុំ ឬពិគ្រោះជាមួយនឹងពួកគេណាស់ ពិតមែនហើយថាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំអាចដាក់ចេញបទបញ្ជារបស់ឃុំ តែគេមិនមានអំណាចនៅក្នុងការធ្វើអោយមានការអនុវត្តន៍បានច្រើនលើបទបញ្ជាទាំងនោះទេ ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំជាច្រើនមិនសូវមានការសិក្សាអប់រំបានច្រើនទេ ហើយបានថ្លែងថាគេត្រូវការការបណ្តុះបណ្តាលថែមទៀត ដើម្បីបំពេញតួនាទីរបស់គេអោយបានសមស្រប ។ ជាទូទៅ ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអង្គការសមាគមន៍ នៅក្នុងភូមិត្រូវបានកំណត់ទៅតាមលក្ខខ័ណ្ឌទាមទារនៃច្បាប់ ជាជាងកំណត់ដោយឱកាសប្រកបដោយការច្នៃប្រឌិត ។

ដូចគ្នានេះដែរ ការយល់ឃើញអំពីការអនុវត្តន៏ការងារមានភាពខុសគ្នាច្រើននៅក្នុងចំណោមអ្នកដែលបានសំភាសន៏ ។ ជាទូទៅ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលយើងបានសិក្សា គិតថាគេបានធ្វើការបានល្អចាប់តាំងពីពេលចូលកាន់តួនាទីមក ។ តំណាងរបស់សង្គមស៊ីវិល ក៏មានការរីករាយនឹងដំណើរការទៅមុខគន្លងមកនោះដែរ ដោយផ្អែកទៅលើការវាយតំលៃរបស់គេ ។ បើប្រៀបធៀប ជាទូទៅអ្នកភូមិមិនមានការពេញចិត្តនឹងការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំទេ ។ តាមទស្សនៈរបស់ប្រជាជនក្នុងភូមិ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំគឺច្រើនជាអ្នកប្រកាន់គណបក្សនយោបាយដែលមិននាំឱ្យពួកគេចូលរួមនៅក្នុងការងារ ឬក៏មិនរាយការណ៍ប្រាប់គេអោយបានទៀងទាត់នោះទេ ។

ការប្រៀបធៀបលក្ខណៈនៃការផ្លាស់ប្តូរ

ការសង្កេតឃើញខាងលើនេះ គឺជាលក្ខណៈជាទូទៅនៃការផ្លាស់ប្តូរដែលមានលក្ខណៈលេចធ្លោពីឃុំនីមួយៗ ក្នុងចំណោមឃុំទាំងប្រាំដែលបានសិក្សា ។

នៅក្នុងឃុំក្រាំលាវ (ខេត្តតាកែវ) ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលជាប់ឆ្នោត គឺជាអតីតមេឃុំចាស់ ។ ក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំដ៏ខ្លាំងម្នាក់ មេឃុំនោះអាចទាញយកប្រយោជន៍ពីដំណើរការវិមជ្ឈការដើម្បីបង្កើនអំណាចរបស់គាត់ ហើយគៀងគរការជួយពីអង្គការទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍ពីខាងក្រៅ ។ នៅក្រាំងលាវ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំធ្វើការប្រជុំទៀងទាត់ប្រចាំខែទៅតាមច្បាប់កំណត់ ហើយខិតខំធ្វើអោយមានការព្រមព្រៀងគ្នាជារួម ព្រមទាំងដោះស្រាយបញ្ហា

---

[៥] មានតែម្នាក់ជានារី(២.៤៥%) ក្នុងចំណោមសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំចំនួន៤០នាក់នៅក្នុងឃុំទាំង៥ដែលបានសិក្សា ។ នៅទូទាំងប្រទេសមាន ៩៨៣នាក់ (៨.៧%) នៃចំនួនសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំសរុប ចំនួន១១ ២៦១ នាក់នៅក្នុងឃុំចំនួន១ ៦២១ គឺជានារី (សូមមើល Mansfield and MacLeod, *Commune Council and Civil Society, 5-6)*. Rusten et al, *The Challenges of Decentralization Design in Cambodia,* បានសង្កេតឃើញថានៅតាមកន្លែងដែលមានការចូលរួមរបស់នារីជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សា លទ្ធភាពរបស់គេនៅក្នុងការសំរេចចិត្ត គឺមានតិចតួចណាស់ ។

អោយបានឆាប់រហ័ស ។ ដោយសារនៅក្នុងចំណោមសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំទាំង៩នាក់នោះ មានតែម្នាក់ទេដែលមិនមែនមកពីគណបក្សប្រជាជន ដូច្នេះមិនមានការប្រជែងគ្នា ច្រើនរវាងគណបក្សនោះទេ ។ ការទាក់ទងដោយផ្ទាល់ជាមួយនឹងរដ្ឋមន្ត្រីដែលមកពីគណបក្សប្រជាជនរឹតតែជួយអោយមានការគាំទ្រទៅទៀត ។ តែមិនមានសមភាពផ្នែកយេនឌ័រទេ ដោយពួកគេនោះសុទ្ធតែជាបុរស ។ តំណាងរបស់សង្គមស៊ីវិលបានបង្ហាញអោយឃើញថារដ្ឋអំណាចឃុំមានភាពសកម្មជាងមុន ហើយផ្តល់ការដឹកនាំដល់មនុស្សកាន់តែច្រើននៅក្នុងភូមិចំនួន២៣នៅក្នុងឃុំនោះ ។ ប្រជាជនធម្មតាមិនបានចូលរួម ឬមិនត្រូវបានគេប្រាប់អំពីបញ្ហាទាក់ទងនឹងអភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋានទេ តែតាមជាក់ស្តែង មេឃុំ និងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំដទៃទៀតចូលរួមនៅ ក្នុងពិធីមង្គលការនិងបុណ្យខ្មោចនៅក្នុងភូមិ ធ្វើអោយប្រជាជនមានការគោរពដល់ពួកគេ ។ កត្តារួមផ្សំគ្នានៃការខិតខំធ្វើការងារ ការមានទំនាក់ទំនងខ្លាំងទៅនឹងគណបក្សនយោបាយ ហើយនិងភាពជិតស្និទ្ធដែលមានជា ទំលាប់មកជាមួយនឹងអ្នកភូមិបានធ្វើអោយ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំក្រាំងលាវសំរេចបានជោគជ័យពីដើមទីនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព ។

នៅក្នុងឃុំចំប៉ី (ខេត្តកំពត) ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលជាប់ឆ្នោតក៏ធ្វើជាប្រធានឃុំពីមុនមកដែរ គឺនៅខាងគណបក្សប្រជាជន ។ ក្រុមប្រឹក្សានេះមានសមាជិកចំនួនបួននាក់មកពីគណបក្សប្រជាជន ម្នាក់មកពីគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច និង ម្នាក់ទៀតមកពីគណបក្សសមរង្ស៊ី ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាទាំងអស់សុទ្ធតែជាបុរស ។ ទោះបីជាមាននិន្នាការនយោបាយខុសគ្នាក្តី គេបានជំនះបានលើនិន្នាការទាំងនេះ ហើយធ្វើការរួមគ្នា ។ ការសំរេចបានដ៏ធំមួយនោះគឺការអនុម័តលើបទបញ្ជារបស់ឃុំទាក់ទងនឹងសន្តិសុខនៅក្នុងឃុំ ហើយនិងការគ្រប់គ្រងធនធាន។ សមត្ថភាពរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ នៅក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអ្នកភូមិ ដើម្បីផ្តល់ពត៌មានអំពីអ្វីដែលគេបានធ្វើនោះ គឺមិនសូវមានប្រសិទ្ធិភាពប៉ុន្មានទេ ។ ម៉្យាងដោយសារការខ្វះការយល់ដឹងអំពីតួនាទីការក្នុងការបង្កើនតម្លាភាព និង ភាពបើកចំហកាន់តែច្រើន ។ ម៉្យាងទៀតគឺដោយសារទំលាប់អនុវត្តន៍ការងាររបស់គេតាមរយៈប្រធានភូមិនិង គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ (VDCs) ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំត្រូវការបង្កើនការយល់ដឹងនិងសមត្ថភាព ក្នុងការអនុវត្តន៍ការងាររបស់ខ្លួន ហើយត្រូវទាក់ទងដោយផ្ទាល់ជាមួយនឹងប្រជាជនដែលបោះឆ្នោតអោយគេនៅក្នុងភូមិទាំង១១ នៅក្នុងឃុំ ។

នៅក្នុងឃុំច្រេស (ខេត្តកំពត) ក្រុមប្រឹក្សាឃុំរួមមានតំណាងមកពីគណបក្សខុស១គ្នា គឺមកពីគណបក្សប្រជាជនចំនួនបីរូប គណបក្សហ្វុនស៊ិនប៉ិចមួយរូប និងគណបក្សសមរង្ស៊ីមួយមួយរូប ។ តែទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយមេឃុំថ្មីដែលមកពីគណបក្សប្រជាជន ត្រូវបានជាប់ឆ្នោតចូលជំនួសមេឃុំចាស់ហើយប្រជាជននៅក្នុងឃុំច្រេសមិនចូលចិត្ត បានសេចក្តីថាគាត់នៅតែស្ថិតនៅក្នុងសមាសភាពក្រុមប្រឹក្សាឃុំដដែល ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំទាំង៥គឺជាបុរស ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំច្រេសមានការប្រជុំទៀងទាត់ ។ ការងារនេះ ធ្វើអោយពួកគេមានទំនាក់ទំនងល្អ

នៅក្នុងចំណោមពួកគេ ហើយអាចដោះស្រាយបញ្ហានៅក្នុងការគ្រប់គ្រង ។ តែក្រុមប្រឹក្សាឃុំមិនសូវប៉ុនរ អោយមានការចូលរួមពីអ្នកភូមិនៅក្នុងការពិភាក្សាអំពីអភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋាន មិនសូវរាយការណ៍អោយប្រជាជន ដឹងពីការងាររបស់គេ ឬផ្សព្វផ្សាយសារាចរពីថ្នាក់លើទេ។ ជាទូទៅ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំដើរតួជារដ្ឋអំណាចឃុំ ដែលនៅក្នុងពេលអតីតកាល បានបំពេញមុខងារសំខាន់ចាំបាច់ ដូចជាការធ្វើជាអាជ្ញាកណ្តាលនៅក្នុងជំលោះ ហើយរក្សាអោយមានសន្តិសុខ នៅក្នុងភូមិទាំងបួនរបស់ឃុំ ។ ដូចគ្នានេះដែរ ក្រុមប្រឹក្សាមានការទទួល ខុសត្រូវចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំរដ្ឋាភិបាល ជាជាងចំពោះប្រជាជនដែលជាអ្នកបោះឆ្នោតអោយគេ ។ ពិតមែនតែដំណើរ ការបោះឆ្នោតបានបើកឱកាសអោយមានការគ្រប់គ្រងជាលក្ខណៈពហុបក្សក្តី តែទំលាប់គ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរបស់ក្រុម ប្រឹក្សាឃុំច្រេសស្តែងអោយ ឃើញពីនិន្នាការបន្តរបៀបចាស់ជាជាងការផ្លាស់ប្តូរ ។

នៅក្នុងឃុំផ្ទះរុង (ខេត្តពោធិសាត់) ដូចគ្នានេះដែរ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានតំណាងមកពីគណបក្សនយោបាយ ផ្សេងៗ: ៨នាក់មកពីគណបក្សប្រជាជន ២នាក់មកពីគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៊ិច និង១នាក់មកពីគណបក្សសមរង្ស៊ី ។ មេឃុំគឺជាសមាជិកគណបក្សប្រជាជន មានតែសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាម្នាក់ប៉ុណ្ណោះដែលជានារី ។ តាមរយៈការ ធ្វើការនៅក្នុងក្រុមដែលមាននិន្នាការនយោបាយខុសគ្នា សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានចរចារដោយផ្អែកលើតួនាទី ជាមួយគ្នាទៅវិញទៅមកហើយសំរេចចិត្តរួមគ្នា ។ ទោះបីជា មេឃុំមានឥទ្ធិពលច្រើនក្តី ក៏សេចក្តីត្រូវការរបស់ ភូមិគាត់មិនត្រូវបានទទួលអាទិភាពលើសពីភូមិដទៃឡើយ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំផ្តល់ពត៌មាន និងសេចក្តីថ្លែងការ តាមរយៈប្រធានភូមិ និងVDC ប៉ុន្តែរបាយការណ៍ទាំងនេះមិនមែនចេះតែបានដល់អ្នកភូមិគ្រប់ស្រទាប់នោះទេ ។ ហេតុនេះ អ្នកភូមិជាច្រើននៅតែមិនដឹងពីការសំរេចចិត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ។ មេភូមិ និងនគរបាលដែលត្រូវបាន ជ្រើសតាំងឡើងនៅក្នុងរដ្ឋបាលមុន ច្រើនតែនៅជាប់ជាមួយនឹងអ្នកភូមិជាងមន្ត្រីឃុំដែលបានជាប់ឆ្នោតថ្មី ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំផ្ទះរុង បានជំនះលើឧបសគ្គដែលបន្សល់ពីរដ្ឋអំណាចឃុំកន្លងមក តែគេនៅមិនទាន់កសាងបាន ទំនាក់ទំនងរឹងមាំជាមួយនឹងអ្នកស្រុកនៅក្នុងភូមិទាំង១៣របស់ឃុំដដែល ។

នៅក្នុងឃុំមេទឹក (ក្នុងខេត្តពោធិសាត់) ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានសមាជិកដែលមកពីគណបក្សនយោបាយ ផ្សេងៗ គឺមាន៦នាក់មកពីគណបក្សប្រជាជន ២នាក់មកពីគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៊ិច និង១នាក់មកពីគណបក្ស សមរង្ស៊ី ។ មេឃុំមកពីគណបក្សប្រជាជនហើយសមាជិកទាំងអស់នៃក្រុមប្រឹក្សាឃុំគឺជាបុរស។ ការបោះឆ្នោត ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានធ្វើអោយចំនួនមន្ត្រីរបស់ឃុំកើន ហើយមានការផ្ទេរការងារទទួលខុសត្រូវច្រើន ។ តួនាទីនិងការ ទទួលខុសត្រូវបានកំណត់ច្បាស់ ហើយការប្រជុំបានរៀបចំទៀងទាត់ ។ ជាលទ្ធផលនៃការផ្លាស់ប្តូរទាំងនេះ ការ ងារត្រូវបានសំរេច និងចែករំលែកបានឆាប់រហ័សជាងកាលពីរដ្ឋបាលមុន ។ ទោះបីជាមានជោគជ័យយ៉ាងនេះក្តី ការប្រកាន់គណបក្ស នៅតែធ្វើអោយរាំងស្ទះដល់ប្រសិទ្ធិភាពរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ដោយសមាជិកគិតគូរពី ប្រយោជន៍របស់បក្សច្រើនជាងកង្វល់របស់រដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន ។ ចំណុចគួរអោយកត់សំគាល់មួយគឺ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ

បានចេញបញ្ញាមិនអោយមានការឆក់ត្រី និងលេងល្បែងស៊ីសងនៅក្នុងឃុំ តែមានការពិបាកនឹងធ្វើអោយគេគោរព តាមបទបញ្ញានេះបើសិនជាមិនមានការគាំទ្រពីមន្ត្រីធំៗ ។ ភាពមិនសូវមានការសិក្សាអប់រំឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ធ្វើអោយសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានការពិបាកនៅក្នុងការធ្វើការទៅតាមការទៅតាមតួនាទីរបស់គេ ទោះបីជាគេបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលជាច្រើនពីអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងកម្មវិធីសីលារបស់រដ្ឋាភិបាលក្តី ។ ដោយសារសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាមិនសូវចុះទៅតាមភូមិទាំង១៥នៅក្នុងឃុំ ហើយធ្វើរបាយការណ៍មិនសូវបានញឹកញាប់តាមរយៈប្រធានភូមិនិង VDC ដូច្នេះគេមិនសូវមានទំនាក់ទំនងរឹងមាំល្អជាមួយនឹងប្រជាជនដែលគេត្រូវគ្រប់គ្រងនោះឡើយ ។

ការរៀបចំ និងអនុវត្តន៍ផែនការ

ការចូលរួមនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន

ជាផ្នែកមួយនៃកំណែទំរង់បែបវិមជ្ឈការ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីឱ្យមានការចូលរួមនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន ។ ការបង្កើតឱ្យមានផែនការ និងការអនុវត្តន៍ផែនការអភិវឌ្ឍន៍នៅថ្នាក់ឃុំ សឱ្យឃើញថាមានការផ្លាស់ប្តូរពីការគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិ ហើយគិតថានឹងមានផលវិបាកយូរអង្វែង ពិសេសសំរាប់អ្នកដែលចូលរួមនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ។ ដោយទាញយកបទពិសោធន៍រយៈពេល៥ឆ្នាំ (១៩៩៦-២០០១) របស់ UNDP/CARERE ជាមួយនឹងកម្មវិធីសីលារបស់រដ្ឋាភិបាល ច្បាប់ត្រូវបានអនុម័ត ហើយប្រព័ន្ធនិងនិតិវិធីត្រូវបានកំណត់ឡើង ដើម្បីជួយសំរួលដល់ការចូលរួមរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន។ ដូចដែលត្រូវបានគ្រោងរៀបចំឡើង ដំណើរការរួមមានការតាក់តែងនិងពង្រឹងផែនការ៥ឆ្នាំ ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងជាមួយនឹងការចូលរួមរបស់អ្នកភូមិ[៦] ។ ដូច្នេះ បន្ទាប់មកត្រូវមានការបង្កើតគណៈកម្មាធិការផែនការ និងគណៈ-កម្មាធិការថវិកា និងគណៈកម្មាធិការផ្គត់ផ្គង់ ដែលរួមមានរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន និងតំណាងរបស់សង្គមស៊ីវិលដើម្បីជួយនិងផ្តល់យោបល់ប្រឹក្សាដល់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ។ ប្រការសំខាន់គឺកំណែទំរង់បានបង្កើតអោយមានថវិកាឃុំ ដែលបែងចែករៀងរាល់ឆ្នាំសំរាប់គំរោងអាទិភាពនានា នៅក្នុងផែនការ[៧] ។ គោលការណ៍ណែនាំត្រូវបាន

---

[៦] Biddhlph, *PAT Empowerment Study* ពិភាក្សាវែងពីបញ្ហានៅក្នុងការចូលរួម ។ ការសិក្សានេះដែលត្រូវបានធ្វើឡើងនៅក្នុងឃុំចំនួន២០ និង សង្កាត់ចំនួន៤ ចែងថា៩០%នៃអ្នកភូមិដែលមានតួនាទីទទួលខុសត្រូវនៅក្នុងសហគមន៍ ដែលត្រូវបានសំភាសន៍ និង៤៩%នៃអ្នកភូមិដែលត្រូវបានជ្រើសឡើងដោយមិនចំពោះ បានប្រាប់ថាគេបានចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការជ្រើសរើសគំរោង ។

[៧] យោងទៅតាម Rusten et al, *Challenges of the Decentralization Design in Cambodia (បញ្ហាប្រឈមនៅក្នុងការគ្រោងរៀបចំវិមជ្ឈការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា)* ឃុំនីមួយៗកំណត់ត្រូវទទួលបានជាមធ្យមនូវប្រាក់ប្រហែល៥ពាន់ដុល្លាសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ និង ៣ ពាន់ដុល្លាសំរាប់រដ្ឋបាល នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៣។ Biddulph, *PAT Empowerment Study* និយាយថា៣៨%នៃអ្នកភូមិដែលមានមុខទទួលខុសត្រូវហើយដែលត្រូវបានសំភាសន៍ជាមួយនឹង ១៧%ទៀតដែលត្រូវបានជ្រើសរើសដោយមិនរើសមុខ ដឹងថាក្រុមប្រឹក្សា មានថវិកាសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ដែលខ្លួនអាចទទួលបាន ។

អនុម័តស្តីពីរបៀបធ្វើការដេញថ្លៃកុងត្រា[៨] ។ សិក្ខាសាលា សមាហរណកម្មថ្នាក់ស្រុកត្រូវបានកំណត់ធ្វើរៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីសំរបសំរួលការធ្វើផែនការថ្នាក់ឃុំជាមួយនឹងការធ្វើ ផែនការនៅថ្នាក់ខេត្តនិងថ្នាក់ស្រុក និងដើម្បីស្វែងរកថវិកាបន្ថែមពីអង្គការខាងក្រៅ ។ ក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុក ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងកម្មវិធីសីលា ដើម្បីជួយការងាររបស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាអោយភារកិច្ចដែលបានធ្វើនោះ សំរេចបានទៅតាមកំរិតបទដ្ឋានកំណត់ ។

ជារួម ក្រុមប្រឹក្សាឃុំទាំងប្រាំដែលបានសិក្សានោះ មានការជឿនលឿនច្រើននៅក្នុងការបំពេញភារកិច្ចរៀបចំផែនការ និងការអនុវត្តន៍ផែនការនៅតាមមូលដ្ឋាន ។ នៅពេលស្រាវជ្រាវ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំទាំង៥បានបង្កើតគណៈកម្មាធិការផែនការនិងថវិកា បានរៀបចំធ្វើផែនការនៅក្នុងភូមិ ហើយបានរៀបចំផែនការរយៈពេល៥ឆ្នាំ ។ ក្រុមប្រឹក្សាបានអនុម័តថវិកា និងបានជួលអ្នកម៉ៅការតាមរយៈការដេញថ្លៃដើម្បីអនុវត្តន៍គំរោងផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដូចជាផ្លូវថ្នល់ សាលារៀន និងលូទឹកនៅក្នុងភូមិ ដោយមានការរួមវិភាគទានបដិភាគរបស់អ្នកភូមិ ។ គំរោងទាំងនេះផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់គ្រួសារអ្នកមានព្រលទាំងគ្រួសារអ្នកក្រីក្រ ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំក៏បានបង្ហាញពីផែនការរបស់គេដល់សិក្ខាសាលាសមាហរណកម្មថ្នាក់ស្រុក ហើយបានទទួលថវិកាបន្ថែមសំរាប់គំរោងពីទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍ពីខាងក្រៅផងដែរ ។ បើយោលទៅលើពេលវេលាដែលសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានឡើងកាន់តួនាទី និងកំរិតនៃការសិក្សាអប់រំរបស់គេ ការងារនេះសំរេចបានលទ្ធផលគួរអោយកត់សំគាល់ហើយ ។ ពិតមែនហើយមួយផ្នែកធំនៃជោគជ័យរបស់គេ គឺដោយសារគេបានទទួលជំនួយខ្លាំងក្លាពីរដ្ឋាភិបាល និងទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍នានា ។

ទោះបីជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំទាំង៥បានសំរេចបានជោគជ័យពីដំបូងមកនៅក្នុងការធ្វើផែនការ និងអនុវត្តន៍នៅតាមមូលដ្ឋានក្តី ក៏ដំណើរការមិនទាន់បានរលូននិងឥតខ្ចោះនោះទេ ។ ការចូលរួមរបស់ប្រជាជននៅក្នុងការប្រជុំធ្វើផែនការមិនបានជាប់លាប់ល្អ ហើយពេលខ្លះបានត្រឹមតែសង្កេត[៩] តែប៉ុណ្ណោះ ។ គោលបំណងនៃការប្រជុំជាមួយនឹងអ្នកភូមិច្រើនតែមិនច្បាស់ ។ ការជ្រើសរើសគំរោងសំរាប់យកទៅអនុវត្តន៍គឺច្រើនតែជំរុញដោយអ្នកនៅថ្នាក់លើដែលចង់បានការអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដែលមិនសុទ្ធតែឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីត្រូវការចាំបាច់ជាមូលដ្ឋានរបស់ប្រជាជន ។ មានការពិបាកក្នុងការប្រមូលវិភាគទានរបស់អ្នកភូមិ ។ បែបបទនៃការអនុញ្ញាតិលើការចាយវាយ និងការជួលអ្នកម៉ៅការមិនអាចឱ្យគេយល់បានជាទូទៅទេ ។ ការបញ្ចេញប្រាក់ពីរតនាគារជាតិពេលខ្លះ

---

[៨] សូមមើល Mansfield and MacLeod, *Commune Council and Civil Society*, 7-8 ដែលមាននិយាយពីជំហ៊ានក្នុងដំណើរការដេញថ្លៃ។

[៩] សូមមើលការពិភាក្សា Rusten et al ទៅលើពាក្យថាការចូលរួមនៅក្នុងជំពូកទី៧នៃ *The Challenges of the Decentralization Design in Cambodia*

មានការយឺតយ៉ាវ ហើយពេលខ្លះបានតិចជាងការរំពឹងទុក[១០] ។ គំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមិនត្រូវបានធ្វើស្រប ទៅតាមកំរិតបទដ្ឋានទេ។ ការចំណាយសំរាប់គំរោងអភិវឌ្ឍន៍តាមធម្មតាមិនត្រូវបានសាធារណជនទូទៅដឹងទេ ។ ផលដែលបានមកពីគំរោង ទោះបីជាផ្តល់ឱ្យជាទូទៅក្តី តែមិនឃើញមានច្រើនទេ ។ ការពឹងផ្អែកទៅលើក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុក និងទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងការមពពេញការងារ នៅពេលខ្លះដូចជាមានច្រើនហួសពេក ។ ប្រហែលគេអាចយល់បានថា ទោះបីជាមានកង្វល់ខ្លះក្តី ក៏ដំណើរការត្រូវបានជំរុញដោយផែនការ និងលក្ខខ័ណ្ឌដែលដាក់ចុះដោយថ្នាក់លើ ជាជាងដោយការរៀនសូត្រចេញពីថ្នាក់ក្រោម ។

ប្រៀបធៀបបទពិសោធន៍នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន (Comparative Experiences in Local Development)

ការរកឃើញខាងលើនេះ បង្ហាញឱ្យឃើញពីនិន្នាការជាទូទៅ តែចំណុចលំអិតនៃបទពិសោធន៍របស់បុគ្គល ក៏ជាការល្អដែលគេត្រូវដឹងដែរ ។

នៅក្នុងឃុំក្រាំងលាវ (ខេត្តតាកែវ) ការសិក្សាវាយតំលៃពីសេចក្តីត្រូវការ ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅក្នុងភូមិនិមួយៗនៃភូមិទាំង២៣ ។ បន្ទាប់មក គេយកលទ្ធផលនេះមកបូកសរុបជាផែនការ៥ឆ្នាំ ដោយមានការជួយជ្រោមជ្រែងពីក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុករបស់កម្មវិធីសីលា ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំពឹងផ្អែកជាបឋមទៅលើប្រធានភូមិ និងVDC ដើម្បីធ្វើការសិក្សាវាយតំលៃ ក្នុងនាមគេជាសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការផែនការនិងថវិកា ដែលរួមមានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំផងដែរ។ ជាទូទៅ ការប្រជុំធ្វើផែនការមានការចូលរួមច្រើន ទោះបីជាការប្រជុំនោះអ្នកភូមិមានការយល់ច្រឡំជាមួយនឹងការប្រជុំលើកមុនៗដែលគេបានចូលរួម ។ ការប្រជុំខ្លះត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងនាមក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ហើយការប្រជុំខ្លះទៀតក្នុងនាមអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។ ដូចគ្នានេះដែរ អ្នកភូមិខ្លះចូលរួមនៅ ក្នុងការវាយតំលៃពីសេចក្តីត្រូវការ ហើយអ្នកខ្លះបានចូលរួមនៅក្នុងការប្រជុំក្នុងពេលធ្វើឧទ្ទេសនាមពីផែនការរួម៥ឆ្នាំ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានសាងសង់សាលារៀនចំនួនបួន ដោយប្រើថវិកាឃុំ ទោះបីជាគេមានការពិបាកនៅក្នុងការប្រមូលវិភាគទានរបស់អ្នកស្រុកក្តី ។ ចំណុចគួរអោយកត់សំគាល់គឺថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំអាចដឹកនាំគំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធធំៗដទៃទៀត នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃផែនការប្រាំឆ្នាំរបស់គេ តាមរយៈថវិកា និងជំនួយដែលទទួលបានពី World Vision Cambodia និង Spean Kampuchea-Holland ។

នៅក្នុងឃុំចំប៉ី (ខេត្តកំពត) គណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនការនិងថវិកាបានសិក្សាវាយតំលៃ និងកំណត់លំដាប់ អាទិភាពនៃសេចក្តីត្រូវការនៅក្នុងភូមិទាំង៨ ។ គណៈកម្មាធិការនេះរួមមានសមាជិក

---

[១០] បើយោលទៅតាម Seila/PLG Mid-Term 2003 មានតែ៥០%នៃថវិកាសំរាប់រដ្ឋបាល និង៤០%នៃថវិកាសំរាប់ការងារអភិវឌ្ឍន៍តែប៉ុណ្ណោះត្រូវបានបញ្ចេញនៅទូទាំងប្រទេសទៅអោយរតនាគារខេត្តសំរាប់ឃុំនៅត្រឹមដំណាច់ខែតុលា ឆ្នាំ ២០០៣ (ត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុង Rusten et al, *The Challenges of Decentralization Design in Cambodia*)

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ប្រធានភូមិ តំណាងសង្គមស៊ីវិលដូចជា VDC។ ជាក់ស្តែង ក្រុមសង្គមស៊ីវិលចូលរួមយ៉ាងសកម្ម នៅក្នុងការធ្វើផែនការ តែប្រជាជនទូទៅនៅតែស្ថិតនៅក្រៅរង្វង់ ហើយមិនយល់ច្បាស់ពីអ្វីដែលកើតឡើងនោះទេ។ ផែនការ៥ឆ្នាំដែលរៀបចំឡើងដោយសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងសមាជិកគណៈកម្មាធិការ ហើយដោយមានការជួយរបស់ក្រុម សំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុក និងអង្គការ GTZ ដើម្បីធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងទៅនឹងថវិកាមានកំរិតរបស់ឃុំ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ បានធ្វើផ្លូវ និងលូ ដោយសារលុយរបស់រដ្ឋាភិបាល GTZ ហើយអង្គការដទៃទៀតដែលផ្តល់ថវិកាសំរាប់លើកកំពស់ផ្នែកកសិកម្ម បសុពេទ្យ ការថែទាំសុខភាពនៅតាមភូមិ ហើយនិងគំរោងដទៃទៀត ។ ក្រុមប្រឹក្សាជួបប្រទះនឹងបញ្ហាមួយចំនួន នៅក្នុងការប្រមូលប្រាក់វិភាគទានពីអ្នកភូមិ និងត្រូវដោះស្រាយជាមួយនឹងគ្រួសារដែលមានដីប៉ះចំកន្លែងត្រូវធ្វើផ្លូវ ។ ប៉ុន្តែតំណាងសង្គមស៊ីវិលពន្យល់ដោយមោទនៈភាពថា ការរួមចំណែកនៃធនធាន ពីប្រជាជនធ្វើអោយគេមានស្មារតីម្ចាស់ការទទួលខុសត្រូវលើគំរោងជាច្រើន ។ នៅក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះ តំណាងសង្គមស៊ីវិលដដែលនេះបានអះអាងថា មានការប្រសើរឡើងក្នុងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ និងមានតម្លាភាព អាចផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់ការអនុវត្តន៍គំរោង ។

នៅក្នុងឃុំច្រេស (ខេត្តកំពត) គណៈកម្មាធិការផែនការនិងថវិកា ដែលមានសមាជិក ជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំទាំង៥នាក់ ប្រធានភូមិ៤នាក់ សមាជិក VDC ៤នាក់ ហើយនិងតំណាងភូមិ២នាក់ បានធ្វើផែនការ៥ឆ្នាំ ដោយមានការជួយពីក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុក ស៊ីដសេ ហើយនិងអង្គការ FAO ។ ប្រធានភូមិ និង VDC ទទួលខុសត្រូវជាចំបងនៅក្នុងការរកមើលនិងកំណត់លំដាប់អាទិភាពនៅក្នុងភូមិទាំងបួនរបស់ឃុំ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំកសាងគំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (សាលារៀន ផ្លូវថ្នល់ ទ្វារទឹក) ដោយប្រើថវិការបស់ឃុំ ទោះបីជាការអនុវត្តន៍សកម្មភាពតាមផែនការនោះជួបនឹងឧបសគ្គដោយអ្នកភូមិមិនចង់ចូលរួមជាថវិកានិងលុយកាក់ក្តី ។ ម្យ៉ាងគឺដោយសារសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំមាននិន្នាការប្រកាន់គណបក្សនយោបាយ ។ សមាជិកដែលមកពីសង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងគណៈកម្មាធិការផែនការនិងថវិកាបានត្អូញត្អែរថាគេមិនដឹងច្បាស់ពីការចំណាយលើការអភិវឌ្ឍន៍របស់ឃុំ ហើយថាសំណង់ខ្លះដែលត្រូវបានកសាងឡើងមិនបានបំពេញតាមបទដ្ឋាននៃកំរិតបច្ចេកទេសទេ ។ ទោះបីជាមានឧបសគ្គយ៉ាងនេះក្តី មានជំនួយរបស់អង្គការស៊ីដសេនិង FAO សំរាប់បន្ថែមលើគំរោងសកម្មភាពនេះ មានន័យថាឃុំច្រេសទទួលបាននូវអត្ថប្រយោជន៍ច្រើនផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍ ។

នៅក្នុងឃុំផ្ទះរុង (ខេត្តពោធិសាត់) គណៈកម្មាធិការផែនការនិងថវិកា ដែលរួមមានប្រធានភូមិ និងមេឃុំ បានជួយបំផុសការចូលរួមរបស់ប្រជាជននៅក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការ ។ ការសិក្សាវាយតំលៃពីសេចក្តីត្រូវការត្រូវបានធ្វើឡើងនៅក្នុងភូមិទាំង១៣ ដោយមានជំនួយពីក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុក ។ ទោះបីជាមានសកម្មភាពអាទិភាពជាច្រើនក៏ដោយ ក្រុមប្រឹក្សាបានសំរេចផ្តល់ថវិកាជាចំបងទៅលើគំរោងផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដូចជា

អណ្ដូងទឹក ផ្លូវថ្នល់ សាលារៀន និងប្រឡាយទឹក ។ VDC ត្រូវបានគេអំពាវនាវអោយជួយផ្សព្វផ្សាយផែនការចុងក្រោយទៅប្រជាជន និងរៃអង្គាសវិភាគទានពីអ្នកភូមិ ។ ជាទូទៅ ក្រុមសង្គមស៊ីវិលមិនមានការពាក់ព័ន្ធច្រើននៅក្នុងដំណើរការនេះទេ ។ ក្រុមអ្នកសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុក បានជួយចាត់ចែងដំណើរការដេញថ្លៃ និងអ្នកម៉ៅការដើម្បីគោរពតាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេសនៃគំរោង ។ ថវិកាបែងចែកសំរាប់យកទៅចាយនោះ មិនត្រូវបានគេយកទៅប្រើបានខ្ជាប់ខ្ជួនតាមការកំណត់ទេ ហើយថវិកាច្រើនតែគេដកពីគំរោងមួយយកទៅប្រើនៅក្នុងគំរោងមួយទៀត ។ គំរោងដែលមាននៅក្នុងផែនការ ដែលទទួលថវិកាពីអង្គការកម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក និងអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ដទៃទៀតត្រូវបានតាមដាន និងអនុវត្តន៍ដោយផ្ទាល់ដោយក្រុមអង្គការទាំងនេះ ។

នៅក្នុងឃុំមេទឹក (ខេត្តពោធិសាត់) ប្រធានភូមិ VDC ហើយនិងបុគ្គលិករបស់អង្គការ Concern Worldwide មានការទទួលខុសត្រូវច្រើនជាងគេ លើការប៉ាន់ប្រមាណលើសេចក្ដីត្រូវការនៅក្នុងភូមិទាំង១៥។ គណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនការនិងថវិកា ដែលមានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំចំនួន៩នាក់ រួមជាមួយនឹងសមាជិក VDC ចំនួន២នាក់ មកពីភូមិនីមួយៗនៃភូមិ១៥នោះ បានបញ្ចូលផែនការភូមិទៅក្នុងផែនការឃុំរយៈពេល៥ឆ្នាំដោយមានជំនួយពីអង្គការ Concern Worldwide និងក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុក ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំផ្ដល់ថវិកាសំរាប់គំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដូចជា ផ្លូវថ្នល់ និងប្រព័ន្ធស្រោចស្រព តែមានការពិបាកនៅក្នុងការប្រមូលវិភាគទានបដិភាគដោយសារប្រជាជនខ្វះស្បៀងខ្លាំង ។ អង្គការ Concern Worldwide បានផ្ដល់មួយចំណែកធំនៃថវិកាដល់ផែនការរបស់ឃុំ ទោះបីជាខ្លួនផ្ដោតទៅលើភូមិចំនួន៥ដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់កម្មវិធីរបស់ខ្លួនក៏ដោយ។ ការផ្ដល់ថវិកាដូច្នេះ ធ្វើអោយ Concern Worldwide អាចគ្រប់គ្រងនិងតាមដានគំរោងបាន តែវាបង្វែរទិសនៃការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន ហើយបានធ្វើអោយលេចចេញនូវ បញ្ហាប្រឈមមុខចំពោះអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលគិតគូរទៅមុខចំពោះអភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋាន។

ភាពជាដៃគូរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងសង្គមស៊ីវិល

ការកសាងភាពជាដៃគូ

នៅមុនពេលបោះឆ្នោតឃុំ/សង្កាត់នៅខែកុម្ភៈឆ្នាំ ២០០២ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលបានសំដែងនូវកង្វល់និងការសង្ស័យចំពោះវិមជ្ឈការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ គេបានរិះគន់លើច្បាប់បោះឆ្នោតតាមប្រព័ន្ធសមាមាត្រនិងការប្រើបញ្ជីគណបក្ស ហើយគេបានចោទជាសំណួរធ្ងន់ៗអំពីបំណងពិតប្រាកដនៃការកែទំរង់បែបវិមជ្ឈការ និងលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើអោយប៉ះពាល់ ឬអាចបានផលប្រយោជន៍ពីកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍របស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដើម្បីបំពេញបំណងផ្នែកនយោបាយ ។ យោលទៅលើការបារម្ភពីដំបូងមកនេះ កំរិតនៃការសហការដែលគេបានកត់សំគាល់មករវាងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅក្នុងឃុំទាំង៥ ដែលបានសិក្សានោះឃើញថា

ល្អគួរអោយកត់សំគាល់ ។ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជួយបណ្តុះបណ្តាល ដល់សមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាឃុំ នៅក្នុងវគ្គធ្វើផែនការ ហើយថែមទាំងបង្ហាញនូវចិត្តចង់ផ្តល់ថវិកាជួយដល់គំរោងនានាក្នុងផែនការ៥ឆ្នាំរបស់ឃុំ ។ VDC និងសមាគមអ្នកដឹកនាំភូមិ ដែលជាសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការថវិកា និងផែនការបានធ្វើការជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ដើម្បីធ្វើការសិក្សាវាយតំលៃពីសេចក្តីត្រូវការរបស់ភូមិ និងដើម្បីបូកសរុបផែនការ៥ឆ្នាំ ។ សមាជិកនៃសមាគមភូមិបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងវគ្គធ្វើផែនការ និងបានរួមចំណែកជាថវិកាបដិភាគ សំរាប់ដំណើរការគំរោងនៅក្នុងឃុំ ។

ដោយផ្តោតទៅលើភាពជាដៃគូនៅក្នុងការធ្វើវិមជ្ឈការ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលបានបើកសិក្ខាសាលាស្តីពីភាពជាដៃគូពីថ្ងៃទី ២៧ ដល់ ២៩ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៣ ជាមួយនឹងតំណាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំនិងសង្គមស៊ីវិលមកពីឃុំចំនួន១១ ។ នៅក្នុងសិក្ខាសាលានោះ ភាពជាដៃគូត្រូវបានគេកំណត់ថាជា "ទំនាក់ទំនងដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមករវាងភាគីពីរឬច្រើន ដើម្បីសំរេចលើគោលដៅរួមនិងគោលដៅរបស់ភាគីនីមួយៗ" ។ លក្ខណៈសម្បត្តិជាមូលដ្ឋាននៃភាពជាដៃគូ ត្រូវបានគេកំណត់ថាជាការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក គោលដៅរួម ការប្តេជ្ញាចិត្ត និងការពិភាក្សាដោយមានអត្ថន័យ[១១] ។ ឯកសារបោះពុម្ពនៅពេលថ្មីៗនេះរបស់អង្គការ PACT ស្តីពីក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ និងសង្គមស៊ីវិលកំណត់និយមន័យនៃភាពជាដៃគូថា ជា "ទំនាក់ទំនងរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ និងសមាជិករបស់ខ្លួន ជាមួយនឹងភាគីមួយឬច្រើនដើម្បីសំរេចគោលបំណងរួមដែលត្រូវបានប្រកាសចេញ"[១២] ។ គ្រាន់តែមានការសហការគ្នារវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងក្រុមសង្គមស៊ីវិល នៅក្នុងឃុំទាំង៥ ក្នុងរយៈកាលកន្លងមកនេះ គេមិនទាន់អាចនិយាយថា បានបង្កើតឡើងនូវភាពជាដៃគូពិតប្រាកដនោះទេ ។ គេត្រូវការរង់ចាំអោយពេលវេលាកន្លងទៅមួយរយៈសិន ហើយគេត្រូវការការខិតខំថែមទៀត ដើម្បីអោយទំនាក់ទំនងដែលមានសព្វថ្ងៃនេះអាចក្លាយទៅជាភាពជាដៃគូពេញលេញ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី ការសំរបសំរួលនិងសហប្រតិបត្តិ-ការមានភាពប្រសើរឡើង ហើយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងក្រុមសង្គមស៊ីវិលបានធ្វើការរួមគ្នាជិតស្និទ្ធ ដើម្បីរៀបចំ និងអនុវត្តន៍ផែនការឃុំ ។

ការប្រៀបធៀបបទពិសោធន៍ក្នុងការកសាងភាពជាដៃគូ

ទោះបីជាមានទំនាក់ទំនងសហការគ្នារវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងសង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងឃុំទាំង៥ក្តី តែទំនាក់ទំនងនីមួយៗខុសៗគ្នា ។

---

[១១] សូមមើល Shelley Flam, *Perspectives for Partnership: Workshop Handbook*, (Phnom Penh: CIDSE Cambodia, January 2003).

[១២] Mansfield and MacLeod, *Commune Council & Civil Society*, 4.

នៅក្នុងឃុំក្រាំងលាវ (ខេត្តតាកែវ) ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានទទួលជោគជ័យនៅក្នុងការធ្វើអោយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍ចូលរួមនៅក្នុងការផ្តល់ថវិកាដល់គំរោងផែនការ៥ឆ្នាំរបស់ឃុំ ។ ការងារនេះជួយពង្រីកការអភិវឌ្ឍន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ហើយនៅពេលជាមួយគ្នានោះដែរ ក៏បានបង្វែរអង្គការឱ្យចៀសវាងការរៀបចំធ្វើកម្មវិធីដូចគ្នា ។ ដោយមានអង្គការពីក្រៅមួយចំនួនធ្វើការនៅក្នុងឃុំនេះ ដូច្នេះកំរិតនៃជំនួយបច្ចេកទេសគឺមានច្រើន ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំពឹងពាក់យ៉ាងខ្លាំងលើ VDC នៅក្នុងការធ្វើការសិក្សាវាយតំលៃពីសេចក្តីត្រូវការ និងបំផុសអោយអ្នកស្រុកចូលរួមវិភាគទាន ។ ក្រោមការស្ពាបនារបស់កម្មវិធីសីលា និងការទទួលខុសត្រូវតិចតួចចំពោះសកម្មភាពដែលគាំទ្រដោយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល VDC ត្រៀមជួយដល់ការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ។ បើគេធ្វើការប្រៀបធៀប ក្រុមប្រឹក្សាមិនបានសកម្មក្នុងការធ្វើអោយសមាគមភូមិចូលរួមនៅក្នុងការងារសហការទេ ។

នៅក្នុងឃុំចំប៉ី (ខេត្តកំពត) ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល និងជំនួយថវិកាជាច្រើនពីអង្គការ GTZ ដែលជាអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ទ្វេភាគី ។ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមួយចំនួនតូចដែលធ្វើការនៅក្នុងឃុំបានសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធិជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ តែមិនមែនក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំនោះទេ ។ ការដែលថា GTZ (ព្រមទាំងPLG) ធ្វើការតាមរយៈបុគ្គលិករដ្ឋ មានន័យថាក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានការទាក់ទងជាច្រើនជាមួយនឹងតំណាងរបស់រដ្ឋ ហើយការទាក់ទងជាមួយនឹងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលគឺមានតិច ។ នៅតាមថ្នាក់មូលដ្ឋាន VDC និង សមាគមភូមិបានចូលរួមនៅក្នុងការប៉ាន់ប្រមាណពីសេចក្តីត្រូវការ ហើយចូលរួមដល់ការអនុវត្តន៍គំរោង ដូចជាការកសាងផ្លូវថ្នល់ជាដើម ។ ចំណុចគួរអោយកត់សំគាល់ បណ្តាក្រុមមនុស្សនៅក្នុងភូមិ ដូចជាធនាគារស្រូវឥណទាន និងតុជួល ដែលបានបង្កើតឡើងដោយអង្គការ GTZ ពឹងផ្អែកលើក្រុមប្រឹក្សាឃុំក្នុងការផ្តល់ការណែនាំ និងធ្វើសវនកម្មលើគណនេយ្យហិរញ្ញវត្ថុ ។ ការងារនេះបង្ហាញអោយឃើញពីភាពល្អក់កករ នៃទំនាក់ទំនងរវាងសង្គមស៊ីវិលនិងរដ្ឋអំណាចនៅតាមមូលដ្ឋាន ។

នៅក្នុងឃុំច្រេស (ខេត្តកំពត) ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានផ្តើមសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍របស់គេជាមួយនឹងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ដ៏ធំមួយរបស់អង្គការស៊ីដសេ ដែលត្រូវបានដំណើរការយៈពេល៨ឆ្នាំមកហើយ ។ ដើម្បីឈានទៅធ្វើការរួមគ្នា ក្រុមប្រឹក្សា និងអង្គការស៊ីដសេបានសំរបសំរួលការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ហើយស៊ីដសេ បានផ្តល់ថវិកាសំរាប់គំរោងផែនការ៥ឆ្នាំ ដែលស្របទៅតាមគោលបំណងរបស់ខ្លួន ។ នៅក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍របស់ស៊ីដសេនៅក្នុងសហគមន៍មានភាពទូលំទូលាយជាងសកម្មភាព ដែលបានគេកំណត់យកជាអាទិភាពនៅក្នុងផែនការឃុំ ហើយបើនិយាយអោយចំទៅរួមមានកម្មវិធីស្របមួយទៅនឹងកម្មវិធីរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ។ ការនេះចោទជាបញ្ហាចំពោះភាពជាដៃគូដែលទើបតែមានថ្មីថ្មោង ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំត្រូវការស្វែង

អោយឃើញថា ខ្លួនអាចគ្រប់គ្រងកម្មវិធីធំៗបានប្រកបដោយភាពស្មោះត្រង់នៅក្នុងការចាត់ចែងលុយកាក់ ចំណែកឯស៊ីដសេវិញ ត្រូវការបញ្ចូលសកម្មភាពច្រើនទៀតរបស់ខ្លួនទៅក្នុងផែនការ៥ឆ្នាំ ។ ក្រៅពីនេះ ដោយស៊ីដសេជួយពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាននោះ ខ្លួនត្រូវពង្រឹងសំលេងរបស់ក្រុមសង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ។ ការដែល ស៊ីដសេបង្កើតសមាគម VDC នៅថ្នាក់ឃុំគឺជាជំហ៊ានចាំបាច់នៅក្នុងទិសដៅនេះ ។ ចំណែកក្រុមប្រឹក្សាឃុំច្រេស ត្រូវការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះVDC និងសមាគមភូមិ ។

នៅក្នុងឃុំផ្ទះរុង (ខេត្តពោធិសាត់) ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានលើកទឹកចិត្តអោយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលធ្វើការសំរបសំរួលការងារដើម្បីជៀសវាងការធ្វើសកម្មភាពការងារដូចគ្នា និងដើម្បីផ្តល់ថវិកាដល់គំរោងដូចដែលត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុងផែនការ៥ឆ្នាំ។ ពិតមែនហើយថា ការសំរបសំរួលគ្នាមានការកែលំអរហើយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលបានផ្តល់ថវិកាសំរាប់សកម្មភាពខ្លះនៅក្នុងផែនការ៥ឆ្នាំ តែការផ្គត់ផ្គង់ថវិកាដល់គំរោងការអនុវត្តន៍និងការតាមដាន ត្រូវបានធ្វើដោយឡែកដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ហើយនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។ នៅក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានទំនាក់ទំនងរឹងមាំជាមួយនឹងកម្មវិធីសីលារបស់រដ្ឋាភិបាល ដែលទទួលបានថវិកាពីPLG ។ ពីមុន សីលាបានបង្កើត VDC ហើយបានរួមចំណែកធនធានជាច្រើនដល់ឃុំតាមរយៈថវិកាអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន ។ ដោយសារថាវាជាកម្មវិធីរបស់រដ្ឋាភិបាល សីលាមិនសូវមានតួនាទីនៅក្នុងការជំរុញអោយមានទំនាក់ទំនងកាន់តែជិតស្និទ្ធ រវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំហើយនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ឬសមាគមនៅតាមភូមិទេ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ច្រើនតែធ្វើការតាមរយៈប្រធានភូមិ ហើយមិនធ្វើការបណ្តុះអោយមានទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងក្រុមសមាគមនៅតាមភូមិទេ ។

នៅក្នុងឃុំមេទឹក (ខេត្តពោធិសាត់) ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានទំនាក់ទំនងជាយុទ្ធសាស្ត្រជាមួយនឹងអង្គការ Concern Worldwide ។ អង្គការនេះបានរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រប្រតិបត្តិមួយច្បាស់លាស់សំរាប់ជួយដល់ការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាននៅក្នុងរង្វង់ក្របខ័ណ្ឌនៃកម្មវិធីសីលា ។ ការងារនេះរួមមានការរកមើលឃុំដែលក្រីក្រ ការបណ្តុះបណ្តាលលើកំណែទំរង់អភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋាននិងវិមជ្ឈការ ការវិភាគស្ថានភាពនៅក្នុងសហគមន៍ និងជំនួយនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងវដ្តនៃការអភិវឌ្ឍន៍គំរោង[១៣] (Project Development Cycle)។ នៅឃុំមេទឹក ក្រុមប្រឹក្សាឃុំទទួលជំនួយច្រើនពីអង្គការ Concern Worldwide នៅក្នុងដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ ។ តែការប្រកាន់ផលប្រយោជន៍គណបក្សនយោបាយរបស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ

---

[១៣] សូមមើល " NGO Pathways to Decentralization: The Experience of Concern Worldwide," *Commune Council Support Project Bulletin*, July 2003, issue No. 14.

និងការប្រកាន់ខ្ជាប់របស់អង្គការ Concern Worldwide ទៅលើការអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួន ព្រមទាំងលក្ខខ័ណ្ឌ ទាមទារថវិកាបានធ្វើ អោយទំនាក់ទំនងមានការពិបាកនៅពេលខ្លះ ។ ទោះបីជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំពឹងផ្អែកលើ VDC នៅក្នុងការអនុវត្តនីភារកិច្ចដែលទាក់ទងនឹងការធ្វើផែនការនិងការអនុវត្តនីផែនការអភិវឌ្ឍន៍ក្តី តែខ្លួនមិនមាន ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹង VDC ឬសមាគម ដទៃទៀតនៅក្នុងភូមិបានជាប់លាប់ទេ ។

ការទំនាក់ទំនងជាមួយរដ្ឋាភិបាលនៅថ្នាក់ជាតិ និងគណបក្សនយោបាយ

ទាក់ទងជាមួយរដ្ឋអំណាចថ្នាក់លើ

ដើម្បីធានាជោគជ័យលើការកែទំរង់បែបវិមជ្ឈការ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានខិតខំអនុម័តច្បាប់ និងផ្តល់ប្រព័ន្ធនិងនិតិវិធីសំរាប់ជួយដល់ការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ។ ជាទូទៅ ការធ្វើដូច្នេះបានជោគជ័យ[១៤] ។ ការងាររបស់ក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុករបស់កម្មវិធីសីលាគឺមានលក្ខណៈគួរអោយកត់សំគាល់ជាពិសេស ។ នៅក្នុងឃុំទាំង ៩ដែលបានសិក្សា ក្រុមអ្នកសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុកបានផ្តល់ជំនួយយ៉ាងសំខាន់ដល់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន ។ ជំនួយនេះរួមមានផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកគ្រប់គ្រង សំរួលដល់ការសិក្សាអំពីការប៉ាន់ប្រមាណពីសេចក្តីត្រូវការរបស់ភូមិ សរសេរផែនការ៥ឆ្នាំ រៀបចំសិក្ខាសាលាសមាហរណកម្មថ្នាក់ស្រុក រៀបចំដំណើរការដេញថ្លៃ និងតាមដានការអនុវត្តនីគំរោង ។ ការងារដែលសំរេចបានដោយក្រុមអ្នកសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុកអាចថាមានច្រើន ប៉ុន្តែមិនផ្តល់ឱកាសសំរាប់រៀនសូត្រឡើយ[១៥] ។ អំណាច និងថវិកាត្រូវបានផ្ទេរទៅអោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ហើយនិងជំនួយដែលបានមកពីកម្មវិធីសីលា ធ្វើការពឹងផ្អែករបស់ឃុំលើរដ្ឋអំណាចថ្នាក់ស្រុកមានការថយចុះ ។ នៅពេលជាមួយគ្នានោះ ថវិកាឃុំដែលមានកំណត់ និងឧបសគ្គនៅក្នុងការប្រមូលពន្ធរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំធ្វើឱ្យគេពឹងផ្អែកខ្លាំងទៅលើរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិ ។

---

[១៤] Robert B. Oberndorf, *Law Harmonization in Relation to Decentralization,* បទឧទ្ទេសនាមនៅឯសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយស្តីពីបញ្ហាប្រឈមមុខនៅក្នុងការរៀបចំវិមជ្ឈការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលរៀបចំធ្វើដោយវិទ្យាស្ថានអភិវឌ្ឍន៍ធនធានកម្ពុជា (CDRI) នៅភ្នំពេញ កាលពីខែមករា ឆ្នាំ ២០០៤ ។

[១៥] Rusten et al, *Challenges of the Decentralization Design in Cambodia,* (*បញ្ហាប្រឈមមុខនៃការរៀបចំវិមជ្ឈការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា*) អះអាងថាភាពខ្សោយនៃសមត្ថភាពនៅក្នុងការជួយរបស់ក្រុមអ្នកសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុក ស្ថិតនៅត្រង់ថាក្រុមនេះមិនសូវមានលទ្ធភាព ធ្វើការផ្តួចផ្តើមគំនិតទៅនឹងមូលដ្ឋាន ។ គេស្នើសុំថា "ដល់ពេលហើយ (យ៉ាងហោចណាស់នៅតាមខេត្តដែលមានកម្មវិធីសីលាពីមុន) ដែលគេត្រូវរៀបចំឡើងវិញលើការជួយបង្កើនសមត្ថភាព ហើយត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការសិក្សា ដោយផ្ទាល់ជាជាងដោយប្រយោល ហើយត្រូវផ្តល់ឱកាសសំរាប់គំនិតផ្តួចផ្តើមថ្មីៗសំរាប់ជំរុញដល់ការផ្តល់សេវា" ។ Mansfield និង MacLeod, *Commune Council & Civil Society, 29, 30 & 33* ជំរុញដល់កំណើននៃការទាក់ទងគ្នាទៅវិញទៅមករវាងសហគមន៍ ។

ជាមួយគ្នានោះ ការអនុវត្តន៏តាមប្រព័ន្ធសមាមាត្រតំណាង និងបញ្ជីរគណបក្សនៅក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោតធានាថាគណបក្សនយោបាយមានតួនាទីសំខាន់នៅក្នុងការកំណត់វិធីធ្វើការកែទំរង់បែបវិមជ្ឈការ ។ នៅក្នុងឃុំទាំង៥ ដែលបានសិក្សាភាគច្រើននៃសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងមេឃុំទាំងអស់សុទ្ធតែជាសមាជិករបស់គណបក្សប្រជាជន ដែលជាការធ្វើអោយគេនឹកគិតដល់រដ្ឋបាលចាស់ ។ ដូចគ្នានេះដែរ នៅតាមភូមិទាំងអស់នៅក្នុងឃុំទាំង៥នោះ ផ្លាកសញ្ញារបស់គណបក្សប្រជាជន ហ៊ុនសុិនប៊ុច និងសមរង្ស៊ីធ្វើអោយគេមើលឃើញច្បាស់ពីការយកចិត្តទុកដាក់លើផលប្រយោជន៏របស់គណបក្សនៅក្នុងជីវភាពរស់នៅតាមមូលដ្ឋាន ។ ជាទូទៅ ការជ្រៀតចូលនៃការប្រជែងគ្នារវាងគណបក្សនៅតាមមូលដ្ឋាន រឹតតែធ្វើអោយមានការមិនត្រូវគ្នា និងមានការបែងចែក ហើយបង្អាក់ដល់ការខិតខំជំរុញអោយមានការសហការ និងសាមគ្គីគ្នារបស់អ្នកមូលដ្ឋាន ។ ការដែលថាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំជាប់ឆ្នោតជាតំណាងគណបក្សនយោបាយ មានន័យថាគេគិតពីផលប្រយោជន៏គណបក្សនយោបាយរបស់គេ ច្រើនជាងផលប្រយោជន៏របស់ប្រជាជនដែលបោះឆ្នោតអោយគេ ។ ទោះជាមានយ៉ាងនេះក្តី ភាគច្រើននៃក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលត្រូវបានសិក្សានោះ អាចចរចារគ្នាដើម្បីជំនះលើការខ្វែងគំនិតគ្នារវាងគណបក្ស ហើយធ្វើការដើម្បីប្រយោជន៏នៃឃុំរបស់គេ ។ នៅក្នុងករណីដទៃទៀត ការប្រកាន់គណបក្សនយោបាយ បង្ករជាឧបសគ្គ ដល់ប្រសិទ្ធិភាពការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ[១៦] ។

ប្រៀបធៀបបទពិសោធន៏ក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយរដ្ឋអំណាចថ្នាក់លើ

ដូចនៅក្នុងវិស័យផ្សេងទៀតដែលត្រូវបានស្រាវជ្រាវផងដែរ ទំនាក់ទំនងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំជាមួយនឹងរដ្ឋអំណាចថ្នាក់លើ និងគណបក្សនយោបាយមានភាពខុសគ្នា ។

នៅក្នុងឃុំក្រាំងលាវ (ខេត្តតាកែវ) ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានដើរតាមសេចក្តីណែនាំរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃបានយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ដូចជាការធ្វើរបាយការណ៏ទៀងទាត់ទៅអាជ្ញាធរស្រុកនិងខេត្ត ។ មេឃុំពូកែប្រាស្រ័យទាក់ទងហើយចេះទាញយកប្រយោជន៏ពីសិក្ខាសាលាសមាហរណកម្មថ្នាក់ស្រុក ដើម្បីបានជំនួយពីមន្ទីរ ក្រសួងពាក់ព័ន្ធ និងអង្គការអភិវឌ្ឍន៏ខាងក្រៅ ។ ក្រុមប្រឹក្សាដែលមានសមាជិកមានចំនួនលើសលុបមកពីគណបក្សប្រជាជនមានទំនាក់ទំនងរឹងមាំជាមួយនឹងរដ្ឋមន្ត្រី និងសមាជិករដ្ឋសភានៅភ្នំពេញដែលអាចផ្តល់ការឧបត្ថម្ភដោយផ្ទាល់ ។

---

16 Caroline Hughes សរសេរថាវិមជ្ឈការរួមចំណែកដល់ការលើកកំពស់ទំនាក់ទំនងរវាងគណបក្សនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាននៅក្នុងការបោះឆ្នោតឆ្នាំ ២០០៣ នៅពេលប្រៀបធៀបនឹងការបោះឆ្នោតឆ្នាំ ១៩៩៨ ។ ប៉ុន្តែ គាត់បានសុំអោយមានការប្រយ័ត្នថាសូម្បីតែនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៣ ក៏មិនមានស្មារីរួមនិងសហប្រតិបត្តិការរវាងតំណាងគណៈបក្សនៅតាមមូលដ្ឋានទេ ។ សូមមើល Hughes, "Evolution of Conflict Management During Election Periods," *Cambodia Development Review*, January-March 2004 .

នៅក្នុងឃុំចំប៉ី (ខេត្តកំពត) ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានធ្វើរបាយការណ៍ជាទៀងទាត់ទៅមន្ត្រីថ្នាក់ស្រុក ហើយមេឃុំបានចូលរួមក្នុងការប្រជុំនៅថ្នាក់ស្រុក ។ ក្រុមប្រឹក្សាមានទំនាក់ទំនងល្អជាមួយនឹងមន្ទីរស្ថាប័នរដ្ឋក្នុងផ្នែកកសិកម្ម និងសុខាភិបាល ដែលបានជួយដល់ការងារអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងឃុំ ។ ក្រុមប្រឹក្សាចង់បង្កើតទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងមន្ត្រីធំៗនៅក្នុងរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីសុំការឧបត្ថម្ភសំរាប់គំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធធំៗ ដូចជាផ្លូវថ្នល់ សាលារៀន និងមណ្ឌលសុខភាព ។ ក្រុមប្រឹក្សាដែលមកពីគណបក្សនយោបាយចំរុះ ជាទូទៅអាចជំនះបានលើនិន្នាការនយោបាយខុសគ្នា ហើយស្រុះស្រួលធ្វើការជាមួយគ្នា ។

នៅក្នុងឃុំច្រេស (ខេត្តកំពត) ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានទទួលការគាំទ្រយ៉ាងខ្លាំងពីអាជ្ញាធរស្រុក ។ មន្ត្រីថ្នាក់ស្រុកបានធ្វើការកោះប្រជុំរវាងបុគ្គលិកកម្មវិធីសីលា និងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំដើម្បីដោះស្រាយការលំបាក ដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងការអនុវត្តន៏គំរោង ។ គេមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងការតាមដានគំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរបស់ឃុំ ។ ការលំអៀងផ្នែកនយោបាយនាំអោយមានការប្រជែងគ្នានៅក្នុងការអនុវត្តន៏គំរោង ហើយប៉ះពាល់ដល់ការចូលរួមរបស់អ្នកភូមិ ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំច្រើនប្រើមុខតំណែងរបស់ខ្លួន ដើម្បីធ្វើអោយប្រជាជនមានភក្ដីភាព និងគាំទ្រដល់គណបក្សរបស់គេ ។

នៅក្នុងឃុំផ្ទះរុង (ខេត្តពោធិសាត់) ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានទទួលជំនួយពីកម្មវិធីសីលា ដែលបានផ្ដល់អោយឃុំនូវជំនួយអភិវឌ្ឍន៍តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៦មក ។ សីលាបានជួយកសាងសមត្ថភាពរបស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ហើយបានជួយការងាររបស់គេទាក់ទងនឹងការអនុវត្តន៏ ព្រមទាំងការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៏ ។ ជារួម ក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលមានសមាជិកមកពីគណបក្សច្រើនបានខិតខំជំនះនិន្នាការនយោបាយខុសគ្នារបស់គេ ដើម្បីបំរើផលប្រយោជន៍ប្រជាជននៅក្នុងតំបន់របស់គេ ។ ជាទូទៅ គឺឃើញមានជោគជ័យ ទោះបីជាការមានការប្រជែងគ្នារវាងគណបក្ស និងការមិនពេញចិត្តគ្នាក្ដី ។

នៅក្នុងឃុំមេទឹក (ខេត្តពោធិសាត់) ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានធ្វើរបាយការណ៏ទៀងទាត់ទៅអោយអភិបាលស្រុក និងប្រធានមន្ទីរស្ថាប័នដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ។ ក្រុមប្រឹក្សាក៏បានសំរបសំរួលការងារជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងកម្មវិធីសីលា ។ តែការប្រកាន់គណបក្សនយោបាយនៅតែជាឧបសគ្គចំពោះការអនុវត្តន៏ការងារជារួមរបស់ក្រុមប្រឹក្សាចំរុះគណបក្ស ។ ដោយមិនអាចជំនះបានលើនិន្នាការគណបក្ស ហើយមិនអាចធ្វើការដោយមានប្រសិទ្ធិភាព ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបាត់បង់ការគាំទ្ររបស់ប្រជាជនខ្លួន ហើយធ្វើអោយប្រជាជនមានការស្រងាកចិត្តយ៉ាងខ្លាំង ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ការរៀនសូត្រពីបទពិសោធន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ

ការពិនិត្យលើបទពិសោធន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំទាំង៥ ដែលបានស្រាវជ្រាវនៅក្នុងដំណាក់កាលដំបូងនៃការកែទំរង់វិមជ្ឈការ ផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តច្រើនក្នុងការគាំទ្រក្នុងទ្រង់ទ្រាយទូលំទូលាយដល់កម្មវិធី។ ទោះបីជាភាពជឿនលឿនរហូតមកទល់នឹងពេលនេះមិនមានទៅព្រមគ្នាហើយមិនច្បាស់លាស់ក្តី តែគេសំរេចបានសមិទ្ធិផលច្រើន នៅក្នុងរយៈពេលដ៏ខ្លីនេះ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានពង្រីកការចូលរួមពីតំណាងដែលមកពីគណបក្សផ្សេងៗនៅក្នុងរដ្ឋបាលឃុំ ហើយទទួលខុសត្រូវលើការសំរេចចិត្តដែលគេបានធ្វើ ។ ក្រុមប្រឹក្សាក៏បានចេញបទបញ្ជារបស់ឃុំ សំរាប់ដោះស្រាយបញ្ហាសំខាន់ៗដែលកើតឡើងនៅក្នុងឃុំ ។ ជាទូទៅ ដោយសារចំនួននៃសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាមានកាន់តែច្រើន ក្រុមប្រឹក្សាអាចទាក់ទងជាមួយនឹងមជ្ឈដ្ឋានជាច្រើន ហើយឆ្លើយតបចំពោះបញ្ហាដែលត្រូវបានបញ្ជូនមក ដូចជានៅក្នុងដំណោះស្រាយជំលោះ និងក្នុងការផ្តល់សេវាសាធារណៈ[១៧] ។ ក្រុមប្រឹក្សាបានចាប់ផ្តើមផ្សព្វផ្សាយពត៌មានតាមរយៈ VDC ។ ពីមុន គេផ្សព្វផ្សាយតែតាមរយៈប្រធានភូមិទេ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក្រុមប្រឹក្សាមិនបានជោគជ័យក្នុងការបង្កើតទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងប្រជាជនសាមញ្ញ និងការដឹកនាំអោយគេចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការវិមជ្ឈការទេ ។

ចំពោះការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋានវិញ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំទាំង៥ដែលត្រូវបានស្រាវជ្រាវ បានបង្ហើយនូវភារកិច្ចជាគោលដែលត្រូវបានកំណត់អោយធ្វើ ។ ឧទាហរណ៍ ក្រុមប្រឹក្សាទាំងអស់បានបង្ហើយនូវការរៀបចំផែនការ៥ឆ្នាំ ហើយបានអនុវត្តន៍គំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធក្នុងទ្រង់ទ្រាយតូច។ ជាមួយគ្នានោះរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន និងថ្នាក់ដឹកនាំសង្គមស៊ីវិល បានចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងដំណើរការការងារ តែប្រជាជនមិនសូវជាចូលរួមច្រើនទេ ។ ជាទូទៅ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំចូលរួមនៅក្នុងការធ្វើផែនការ និងអនុវត្តន៍គំរោងនៅតាមមូលដ្ឋាន ឃើញថាជាបទពិសោធន៍សំរាប់ដើម្បីដកស្រង់ជាមេរៀនដ៏មានប្រយោជន៍មួយ ។ នៅក្នុងពេលជាច្រើនឆ្នាំតទៅមុខទៀត ត្រូវរៀបចំកែសំរួលនិតិវិធីបន្ថែម ដើម្បីធ្វើអោយមានការផ្តួចផ្តើមគំនិតពីមូលដ្ឋាន ហើយការធ្វើដូចនេះ នឹងនាំអោយមានការចូលរួមព្រមទាំងមានភាពម្ចាស់ការលើការងាររបស់ខ្លួនកាន់តែច្រើនឡើង ។ ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធិភាពរយៈពេលយូរទៅមុខ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំត្រូវអនុវត្តន៍សិទ្ធិរបស់គេនៅក្នុងការប្រមូលថវិកា តាមរយៈការទារពន្ធ និងការទទួលបានថវិកាជាតិ

---

[១៧] សូមមើល Mansfield and MacLeod, *Commune Council & Civil Society*, 13-14, 19-21 ទាក់ទងនឹងការពិភាក្សាលើការចូលរួមរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅក្នុងការជួយដោះស្រាយជំលោះនិងផ្តល់សេវាសាធារណៈ ។

ច្រើន និងថវិកាពីអង្គការអភិវឌ្ឍន៍នានា ។ ដូចគ្នានេះដែរ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមិនត្រូវផ្តល់ថវិកាសំរាប់តែគំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទ្រង់ទ្រាយតូចៗប៉ុណ្ណោះទេ តែត្រូវដោះស្រាយបញ្ហាចំពោះមុខធ្ងន់ធ្ងរនៅក្នុងសហគមន៍ផងដែរដូចជា កង្វះស្បៀងធ្ងន់ធ្ងរ ចំណាកស្រុកដើម្បីទៅរកការងារធ្វើនៅតំបន់ផ្សេង ជំងឺអេដស៍ ហើយនិង ភាពគ្មានការងារធ្វើនៅតាមតំបន់ជនបទជាដើម។ ប្រការចាំបាច់ ក្នុងការគិតគូរដល់បញ្ហានេះគឺ ត្រូវតែធ្វើការ តស៊ូមតិជាមួយនឹងថ្នាក់លើ ពោលគឺការពង្រីងសំលេងខ្លាំងក្លាមួយ ក្នុងការជំរុញអោយគិតគូរទៅលើបញ្ហា គោលនយោបាយថ្នាក់ជាតិសំរាប់ដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះ ។

តាំងពីដើមទសវត្សទី៩០មក រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុញ្ញាតអោយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ធ្វើការដោយផ្ទាល់ជាមួយនឹងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ។ ទាក់ទងនឹងរឿងនេះ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល បានចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សារណៈនៃកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយនឹងក្រសួងពាក់ព័ន្ធ ផ្ញើរបាយការណ៍ទៅមន្ត្រីខេត្ត និងចូលរួមប្រជុំនៅថ្នាក់ខេត្ត នៅពេលដែលមានការចាំបាច់។ ទន្ទឹមនឹងនោះ អង្គការក៏បានជំរាបទៅរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋានអំពីប្រភេទការងាររបស់គេដែរ ។ អង្គការមានការទំនាក់ទំនងជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំឃុំ និងមេភូមិ តែគេយល់ថា រដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋានគឺជាតំណាងដែលត្រូវបានតែងតាំងពីសំណាក់គណបក្សដែលមានសំលេងភាគច្រើន ទើបគេសំរេចចិត្តមិនផ្តល់ធនធានសំរាប់ការងារអភិវឌ្ឍន៍ តាមរយៈរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋានដែលតែងតាំងនោះទេ ។ ការធ្វើដូច្នេះ បានធ្វើអោយកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍របស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល មានដំណើរទន្ទឹមគ្នាទៅនឹងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍នានារបស់រដ្ឋដែរ ។ លុះមកដល់ពេលវេលាដែលមានការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំជាស្ថាប័នដែលត្រូវបានបោះឆ្នោត តាមលក្ខណៈប្រជាធិបតេយ្យ ហើយដែលមានភារកិច្ចធ្វើផែនការ និងអនុវត្តន៍ការងារអភិវឌ្ឍន៍នោះ ពេលនោះគេមើលឃើញថា មានបញ្ហាប្រឈមមុខមួយយ៉ាងធំដល់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។ ជាទូទៅ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលធ្វើការនៅក្នុងឃុំទាំង៩ដែលត្រូវបានស្រាវជ្រាវ បានសំដែងអោយឃើញថា គេមានការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះលទ្ធភាពនៃការធ្វើការសហការជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ។ ជាក់ស្តែង គេបានជួយក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការមូលដ្ឋាន ។ តែគេនៅមានការសង្ស័យចំពោះសមត្ថភាពរបស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ហើយនិងការប្រើប្រាស់ថវិកាអោយបានសមស្រប ។ នៅពេលដែលអង្គការបានផ្តល់ថវិកាទៅតាមគំរោងផែនការ៥ឆ្នាំរបស់ឃុំ ពួកគេត្រូវបានទទួលឱ្យក្សានាទីខាងគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យ ។ គេមើលឃើញច្បាស់ថា អង្គការស្ថិតនៅក្នុងជំហរពេញលេញ ក្នុងការជំរុញដល់ការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបាន ។ តែដោយសារទំហំនៃកម្មវិធីរបស់អង្គការ ដែលកំពុងតែធ្វើដំណើរស្របគ្នាជាមួយកម្មវិធីរបស់រដ្ឋ និងការមន្ទិលសង្ស័យរបស់គេ ក្នុងការធ្វើការជាមួយនឹងរដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងទម្លាប់ធ្វើការដោយឯករាជ្យរបស់គេផងនោះ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក៏អាចបង្ករជាឧបសគ្គក្នុងការអនុវត្តន៍ការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានដែរ ។

លទ្ធផលសំខាន់មួយរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលធ្វើការនៅក្នុងសហគមន៍មូលដ្ឋានគឺ ការបង្កើតបានជាគណៈកម្មការសង្គមស៊ីវិល និងសមាគមផ្សេងៗដូចជា គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ធនាគារស្រូវ ធនាគារគោឥណទានសាច់ប្រាក់ និងក្រុមស្ត្រី ដែលក្រុមទាំងនេះបំពេញបន្ថែមលើក្រុមដែលមានស្រាប់ដូចជា ក្រុមជួយខ្លួនឯង និងក្រុមអាចារ្យវត្តជាដើម។ នៅក្នុងឃុំទាំង៥ដែលត្រូវបានស្រាវជ្រាវ តំណាងរបស់ក្រុមទាំងនេះត្រូវបានគេអំពាវនាវអោយចូលរួមនៅក្នុងសមាសភាពគណៈកម្មាធិការផែនការ និងថវិកាដែរ ។ សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការទាំងនេះ បានចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងការធ្វើផែនការឃុំ និងដំណើរការអនុវត្តន៍ការងារច្រើនជាងប្រជាជនទូទៅក្នុងភូមិ ។ ជាពិសេសទៅទៀត ក្រុមសង្គមស៊ីវិលនៅថ្នាក់មូលដ្ឋានទាំងនេះ បានចោទជាសំណួរអំពីការអនុវត្តន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំទាក់ទងនឹងការផ្សព្វផ្សាយពត៌មាន និងតម្លាភាពនៃការចំណាយផងដែរ។ នៅក្នុងចំណោមប្រជាជនទូទៅ សមាគមទាំងនេះមានលទ្ធភាពច្រើនជាងគេក្នុងការធ្វើអោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះរាល់សកម្មភាពរបស់គេ ។ គួរកត់សំគាល់ថា ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ក្រុមសង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងការធ្វើការជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ នៅពេលខ្លះសមាគមនៅតាមមូលដ្ឋាន មិនត្រូវបានផ្តល់សារៈសំខាន់គ្រប់គ្រាន់ក្នុងតួនាទីតាមដានមើលការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សា ក្នុងភាពជាដៃគូថ្មីថ្មោងនោះទេ ។ ពិសេសគណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ច្រើនតែធ្វើខ្លួនជាអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ដោយមិនហ៊ានចោទសួរទៅលើភាពស្មោះត្រង់ក្នុងការបំពេញការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាទេ ។

ចំពោះក្រុមប្រឹក្សាឃុំវិញ ពួកគេមានការស្វាគមន៍ចំពោះការជួយពីសំណាក់ថ្នាក់ដឹកនាំសង្គមស៊ីវិលក្នុងការសិក្សាប៉ាន់ប្រមាណតម្រូវការ និងការបំផុសអោយមានការរួមវិភាគទានបដិភាគពីប្រជាជន ។ តែតាមធម្មតាក្រុមប្រឹក្សាឃុំចាត់ទុកអ្នកទាំងនេះហាក់ដូចជា ភ្នាក់ងាររបស់គេនៅក្នុងភូមិដូចគ្នាទៅនឹងប្រធានភូមិដែរ។ ជាទូទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំមិនយល់ ឬមិនទទួលយកនូវទំនាក់ទំនងក្នុងភាពជាដៃគូស្មើគ្នា និងជួយបំពេញគ្នាទៅវិញទៅមករវាងសង្គមស៊ីវិល និងរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាននោះទេ។ នៅតាមឃុំទាំងឡាយដែលក្នុងនោះអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមានភាពមិនសូវសកម្ម គេមើលឃើញថាមានបញ្ហានេះច្បាស់ ហើយខ្សែបន្ទាត់ទំនាក់ទំនងរវាងសង្គមស៊ីវិលហើយនិងរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន មានភាពមិនច្បាស់លាស់ ។

សូមកោតសរសើរចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដែលបានខិតខំគាំទ្រដល់កំណែទំរង់វិមជ្ឈការនេះ ។ ការរួមចំណែករបស់កម្មវិធីសីលាក្នុងដំណើរការនេះ ក៏មានការទទួលស្គាល់ដែរ ។ ការចូលពាក់ព័ន្ធរបស់គណបក្សនយោបាយបានធ្វើអោយមានបញ្ហាច្រើន។ ជាក់ស្តែង មានក្រុមប្រឹក្សាឃុំខ្លះអាចធ្វើការជាមួយគ្នាបាន ទោះជាមានការមិនចុះសំរុងគ្នាក្នុងរឿងគណបក្សនយោបាយក្តី តែក្រុមប្រឹក្សាឃុំខ្លះទៀត មិនអាចធ្វើបានទេ ។ ការទទួលខុសត្រូវចំពោះថ្នាក់លើនៃគណបក្សរៀងៗខ្លួន និងការមិនសូវមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខប្រជាជនបង្កើតបានជាឧបសគ្គយ៉ាងធំ ក្នុងដំណើរការកែទំរង់នេះ។ វិមជ្ឈការ តម្រូវអោយមានទំនាក់ទំនងហ្មត់ចត់រវាងថ្នាក់

កណ្តាល និងថ្នាក់មូលដ្ឋាន ហើយនៅក្នុងបរិយាកាសនយោបាយនៃប្រទេសកម្ពុជា ការនេះត្រូវមានការចូលរួមពាក់ព័ន្ធនៃគណបក្សនយោបាយដែរ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី បទពិសោធន៍នៅទូទាំងសកលលោកសង្កត់ធ្ងន់ថា នៅពេលមិនសូវមានការទទួលខុសត្រូវ ជាទូទៅដំណើរការវិមជ្ឈការត្រូវបរាជ័យ[១៨] ។ ដោយហេតុនេះហើយ ទើបការសិក្សាស្រាវជ្រាវពេញលេញមួយរបស់ CDRI ទៅលើដំណើរការវិមជ្ឈការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាបានទាមទារថា ច្បាប់បោះឆ្នោត និងច្បាប់ស្តីពីរដ្ឋបាលនិងការគ្រប់គ្រងឃុំ/សង្កាត់ ត្រូវតែមានការកែប្រែដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាអោយសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ ទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខប្រជាជនជាជាងការទទួលខុសត្រូវចំពោះគណបក្សនយោបាយរបស់ខ្លួន[១៩] ។

ការរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅមូលដ្ឋាន

ដូចដែលបានគូសបញ្ជាក់នៅក្នុងសំរង់អត្ថបទនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះស្រាប់ថា កំណែទំរង់វិមជ្ឈការមិនមែនសុទ្ធតែនាំទៅរកការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ឬលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅមូលដ្ឋាននោះទេ ។ ដូច្នេះ គេត្រូវតែសិក្សាវាយតំលៃមើលថា គោលបំណងនេះបានឈានឆ្ពោះទៅរកការសំរេចបានក្នុងកំរិតណា ។ ទាក់ទងនឹងជំនួយផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រដែលត្រូវបានផ្តល់ទៅអោយឃុំទាំង៥ដែលស្រាវជ្រាវនេះ មានច្រើនណាស់ដែរ ព្រោះថាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ដទៃទៀតផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស និងសំភារៈបន្ថែមពីលើថវិកាឃុំទៀត ។ ដោយ គិតដោយឡែក ថវិកាឃុំដែលទទួលបានពីរដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០២ និង ២០០៣ សំរាប់ជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីវិមជ្ឈការ គឺមានចំនួនស្តួចស្តើងបន្តិច ។ ការសង្កេតនេះមិនមែនមានបំណងបន្ទុះបង្អាប់ផលប្រយោជន៍ជាក់ស្តែងដែលបានមកពីគំរោងដែលប្រើប្រាស់ថវិកាឃុំនោះទេ តែគ្រាន់តែចង់គូសបញ្ជាក់ថា ការរួមចំណែកពីថវិកាកន្លងមកនេះចំពោះការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រគឺ នៅមានកំរិតទាបណាស់ ។ តែឃុំខ្លះ អាចមិនដូចករណីដែលបានលើកឡើងទេ ព្រោះថា នៅក្នុងឃុំចំនួនបីនៃឃុំទាំង៥ដែលត្រូវបានស្រាវជ្រាវ (មានឃុំចំប៉ី ឃុំច្រេស និង ឃុំផ្ទះរុង) មានសក្តានុពលពោលគឺ បើធ្វើការវិនិយោគក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំទៅលើប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្របាន អាចកែប្រែជីវភាពរស់នៅរបស់អ្នកជនបទ និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្របាន ។ ផ្ទុយទៅវិញ នៅក្នុងឃុំមួយទៀត ដែលស្រាវជ្រាវដែរនោះ (ឃុំមេទឹក) ជំនួយផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍ពីប្រភពជាច្រើន មិនអាចទប់បាននឹងបញ្ហាគ្រោះរាំងស្ងួត និងទឹកជំនន់ដែលមានជាបន្តបន្ទាប់ ហើយជំរើសនៅក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រគឺមាន

---

[១៨] J. Manor, *Local Governance.* ឯកសារដែលត្រូវបានយកទៅធ្វើឧទ្ទេសនាមនៅឯសិក្ខាសាលាស្តីពីអភិបាលកិច្ចល្អដែលរៀបចំឡើងដោយអង្គការ SIDA នៅក្រុងស្តុកហូម ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៣ បានពិពណ៌នានៅក្នុងសៀវភៅ Rusten et al, *The Challenges of the Decentralization Design in Cambodia.*

[១៩] សូមមើលជំរើសគោលនយោបាយ នៅក្នុងសៀវភៅ Rusten et al, *The Challenges of the Decentralization Design in Cambodia.*

ភាពស្មុគ្រស្មាញ ។ ការសង្កេតឃើញទាំងនេះ ទាមទារអោយមានយុទ្ធសាស្ត្រផ្សេងទៀតដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ នៅក្នុងដំណើរការវិមជ្ឈការ ។ មានយុទ្ធសាស្ត្រមួយគឺ ត្រូវបង្កើតលក្ខខ័ណ្ឌ (លើកកំពស់សមត្ថភាពរបស់អ្នកមូលដ្ឋាន និងផ្តល់ជំនួយពីខាងក្រៅ) ដែលអាចធ្វើអោយគេរៀបចំធ្វើផែនការសំដៅសំរេចបានសក្តានុពលពេញលេញ[២០] ។ មានយុទ្ធសាស្ត្រម្យ៉ាងទៀតគឺ ត្រូវបង្កើតអោយមានវេទិកាពិភាក្សារវាងថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងថ្នាក់កណ្តាលស្តីពីបញ្ហាភាពក្រីក្រនៅទូទាំងប្រទេស ដើម្បីសំរបសំរួលក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាដែលមានច្រើនសណ្ឋាន។

ទាក់ទងនឹងការជំរុញលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅតាមមូលដ្ឋាន កំណែទំរង់វិមជ្ឈការបានសំរេចសមិទ្ធិផលគួរអោយកត់សំគាល់ ។ ការបោះឆ្នោតឃុំ/សង្កាត់នៅក្នុងខែកុម្ភៈឆ្នាំ ២០០២ ធ្វើអោយពលរដ្ឋខ្មែរបោះឆ្នោតជ្រើសរើសមន្ត្រីថ្នាក់មូលដ្ឋានជាលើកដំបូងនៅក្នុងរយៈពេលរាប់ទសវត្សមកនេះ ។ នៅក្នុងឃុំ៤ ក្នុងចំណោមឃុំទាំង៥នោះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានសមាជិកមកពីគណបក្សនយោបាយបី ហើយនៅក្នុងឃុំមួយទៀត ក្រុមប្រឹក្សាមានសមាជិកមកពីគណបក្សនយោបាយតែចំនួនពីរប៉ុណ្ណោះ ។ ទោះបីនៅមានការប្រជែងគ្នារវាងគណបក្សក្តី តែការប្រជុំ និងពិភាក្សាគ្នាទៀងទាត់លើបញ្ហានានា បានបង្កើតឱកាសសំរាប់ធ្វើការផ្លាស់ប្តូរយោបល់គ្នា ដើម្បីធ្វើការសំរេចចិត្ត។ នៅក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះដែរ ដំណើរការធ្វើផែនការជាលក្ខណៈចូលរួម កំណត់អោយសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាសុំយោបល់ និងការសហការណ៍ពីតំណាងសង្គមស៊ីវិល និងប្រជាជនទូទៅ ។ ក្នុងន័យនេះ ការជំរុញលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅតាមមូលដ្ឋាន និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ពិតជាមានការទាក់ទងគ្នាទៅវិញទៅមក ។ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ទាមទារអោយមានការលុបបំបាត់បញ្ហានៅក្នុងសង្គមជាច្រើនដូចជា ការភ័យខ្លាច ការមិនទុកចិត្តគ្នា អំពើហិង្សា អនក្ខរភាព ហើយនិងភាពព្រងើយកន្តើយ ដែលទាំងអស់នេះគឺជាផ្នែកសំខាន់នៃការលើកកំពស់ជីវភាពរស់នៅ[២១] ។ គេត្រូវរង់ចាំមើលថា តើវប្បធម៌នយោបាយក្នុងប្រទេសកម្ពុជា អាចជួយជំរុញក្នុងការលុបបំបាត់បញ្ហាខាងលើ ឬក៏វាតែធ្វើអោយលក្ខខ័ណ្ឌបច្ចុប្បន្ននេះ ចាក់ឫសកាន់ជ្រៅទៅទៀតឬយ៉ាងណានោះ ព្រោះជារឿងដែលមិនអាចទស្សន៍ទាយបានទេ ។ តាមពិតទៅ ដើម្បីអបអរចំពោះអនាគតនៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅតាមមូលដ្ឋាននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាទៅបាន គេត្រូវប្រមើលមើលការសំរេចបាននូវគោលបំណងនេះ ក្នុងរយៈពេលវែងឆ្ងាយតទៅមុខទៀត[២២] ។ ក្រោយរយៈពេល២ឆ្នាំដំបូងនៃកំណែទំរង់វិមជ្ឈការនេះ គេមើលឃើញថា នៅមានការងារច្រើនទៀតដែលត្រូវធ្វើ តែនៅពេលជាមួយគ្នានោះ ក៏មានអ្វីៗកើតឡើងច្រើនគួរជាទីមោទនៈផងដែរ ។

---

[២០] សូមមើល Rusten et al, *The Challenges of Decentralization Design in Cambodia* សំរាប់ការពិភាក្សាលើចំណុចនេះ ។

[២១] Caroline Rusten និង Joakim Ojendal, "Poverty Reduction through Decentralization? Lessons from Eleswhere and Challenges for Cambodia," *Cambodia Development Review*, October-December 2003, 5.

[២២] David Ayers, សន្ទរកថាដែលត្រូវបានថ្លែងនៅឯកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំរបស់គណៈកម្មាធិការសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីកម្ពុជា ធ្នូ ២០០១ ។

អនុសាសន៍រួចសំរាប់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល

- អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ត្រូវការបង្កើនការយល់ដឹងរបស់គេលើដំណើរការវិមជ្ឈការ និងផលប៉ះពាល់ទៅលើកម្មវិធីរបស់គេ ។ ដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ ត្រូវបានបោះឆ្នោតតាមលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ហើយដែលមានតួនាទីក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាននោះ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលលែងមានហេតុផលអ្វីក្នុងការបន្តអនុវត្តន៏កម្មវិធីរបស់ខ្លួន ដែលមានដំណើរទន្ទឹមគ្នានឹងកម្មវិធីរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឡើយ ។

- អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ត្រូវការបង្កើនការចូលរួមរបស់សមាគមសង្គមស៊ីវិលដើម្បីកសាងទំនាក់ទំនងរឹងមាំរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងប្រជាជនទូទៅ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមិនបានកសាងទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងប្រជាជនទូទៅក្នុងភូមិឃុំទេ តែមានទំនាក់ទំនងល្អទៅបាន លុះត្រាតែប្រជាជនទាំងនោះ បានចូលជាសមាជិកនៃក្រុមសង្គមស៊ីវិលណាមួយនៅក្នុងភូមិរបស់ខ្លួន ។

- អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ត្រូវការជួយដល់ការខិតខំរបស់សមាគមនៅមូលដ្ឋាន ក្នុងការធ្វើអោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំទទួលខុសត្រូវចំពោះទង្វើរបស់គេ ។ នៅពេលដែលសមាគមនៅមូលដ្ឋានចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការនៅតាមមូលដ្ឋាន ពួកគេត្រូវរួមកម្លាំងគ្នាអោយកាន់តែច្រើន ដើម្បីធ្វើអោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ហ៊ានទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្វីដែលក្រុមប្រឹក្សានោះបានធ្វើ ។

- អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ត្រូវការជំរុញការរៀនសូត្រពីក្រុមប្រឹក្សាឃុំមួយទៅ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមួយនៅក្នុងតំបន់ប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន ។ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល មានតួនាទីជំរុញការរៀនសូត្រក្នុងចំណោមក្រុមប្រឹក្សាឃុំបាន ពីព្រោះជាទូទៅ អង្គការធ្វើការគ្រប់ដណ្តប់នៅក្នុងឃុំច្រើន។

- អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ត្រូវរៀនសូត្រពីគ្នាទៅវិញទៅមកពីអង្គការមួយទៅអង្គការមួយ ។ អង្គការមិនមែនដ្ឋាភិបាល កំពុងតែរៀនសូត្រពីរបៀបប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ដើម្បីអោយមានប្រសិទ្ធិភាព ហើយការចែករំលែកនូវបទពិសោធន៍ពីគ្នាទៅវិញទៅមក នឹងពិតជានាំមកនូវអត្ថប្រយោជន៍ច្រើន ។

- អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ត្រូវការធ្វើការតស៊ូមតិដើម្បីអោយមានការកែទំរង់លើការបោះឆ្នោត ដើម្បីធានាថា សមាជិកក្រុមប្រឹក្សា មានការទទួលខុសត្រូវចំពោះប្រជាជនជាម្ចាស់ឆ្នោត ជាជាងចំពោះ

គណបក្សនយោបាយ ។ ច្បាប់នៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ធ្វើអោយសមាជិកក្រុមប្រឹក្សារឹតតែមានការទទួលខុសត្រូវចំពោគណៈបក្ស ជាជាងចំពោះប្រជាជនដែលជាម្ចាស់ឆ្នោត ។

- អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ត្រូវការធ្វើការតស៊ូមតិដើម្បីអោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំទទួលបានចំណែកនៃថវិកាសំរាប់អភិវឌ្ឍន៍ឃុំ/សង្កាត់អោយបានកាន់តែច្រើនជាងបច្ចុប្បន្ននេះ ។ ក្រុមប្រឹក្សាត្រូវប្រើសិទ្ធិរបស់ខ្លួនដើម្បីប្រមូលថវិកា តាមរយៈការយកពន្ធ និងទទួលបាននូវចំណែកធំនៃថវិកាជាតិ ព្រមទាំងថវិកាពីអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងៗ ដើម្បីអោយគំរោងនានារបស់ឃុំ បានចូលរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រកាន់តែខ្លាំងឡើងថែមទៀត។

- អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ត្រូវការធ្វើការតស៊ូមតិដើម្បីអោយមានការកែប្រែបញ្ហាសង្គមធំៗ ដែលជាប្រការសំខាន់សំរាប់ភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រទៅនឹងការជំរុញលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅមូលដ្ឋាន ។ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ទាមទារអោយមានការលុបបំបាត់បញ្ហានៅក្នុងសង្គមជាច្រើន ដើម្បីពង្រីកលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ហើយការនេះទាមទារអោយមានវប្បធម៌នយោបាយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដែលងាកឆ្ងាយពីការចាក់ឫសជ្រាលជ្រៅ ដែលបង្កអោយមានលក្ខខ័ណ្ឌដូចពេលសព្វថ្ងៃនេះ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ១

ករណីសិក្សាទី ១:

ឃុំក្រាំងលាវ ស្រុកបាទី

ខេត្តតាកែវ

ជាឃុំដែលត្រូវបានជ្រើសរើស និងផ្តល់ជំនួយដោយអង្គការទស្សនៈពិភពលោក នៅកម្ពុជា

ប្រវត្តិ

ក្រាំងលាវគឺជាឃុំមួយនៅក្នុងចំណោមឃុំចំនួន១៥នៅក្នុងស្រុកបាទី ខេត្តតាកែវ ។ ភាគច្រើននៃគ្រួសារនៅក្នុងភូមិចំនួន២៣នៅក្នុងឃុំនេះគឺជាកសិករ ទោះបីជាពួកគេមានដីស្រែតូច និងមិនសូវមានជីវជាតិ ក៏ដោយ ។ កត្តាទាំងនេះ បានធ្វើអោយឃុំនេះ ក្រីក្រជាងគេនៅក្នុងស្រុកបាទី ។ មានអាងស្តុកទឹកដ៏ធំមួយ ត្រូវបានជួសជុលចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០៣។ នៅក្នុងឃុំនេះមានអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ចំនួន៧ គឺ អង្គការទស្សនៈពិភពលោក អង្គការ RD/RP អង្គការកុមារ និងអភិវឌ្ឍន៍ អង្គការ HEKS និង អង្គការស្តានកម្ពុជា-ហុល្លង់ដ៏ ។

នៅក្នុងឆ្នាំ២០០១ គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិជាច្រើន ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងឃុំ ដោយកម្មវិធីលា ដែលគាំទ្រដោយអង្គការ UNDP ។ គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិនីមួយៗដែលមានសមាជិក៥នាក់ ដោយមានសមាជិកនារីម្នាក់ផងនោះ បានសំរបសំរួលសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ជាមួយនឹងប្រជាជននៅក្នុងភូមិ ។ ការងាររបស់គណៈកម្មាធិការនេះរួមមាន ការប្រមូលទិន្នន័យតាមគ្រួសារ និងការកំណត់តម្រូវការអាទិភាព រួចផ្តល់ពត៌មានទាំងនេះទៅដល់កម្មវិធីសីលា និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនានា ដើម្បីជួយដល់គំរោងអភិវឌ្ឍន៍នៅតាមភូមិ ។

អង្គការទស្សនៈពិភពលោកបានចាប់ផ្តើមធ្វើការនៅក្នុងភូមិ១០នៃភូមិទាំង២៣របស់ឃុំក្រាំងលាវនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០១ បន្ទាប់មកបានពង្រីកដល់ភូមិចំនួន១៣នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៣ ហើយគ្រោងនឹងពង្រីកដល់ភូមិចំនួន១៥នៅក្នុង ឆ្នាំ ២០០៤ ។ កម្មវិធីរបស់អង្គការនេះផ្តោតទៅលើវិស័យបួនៈ កសិកម្ម ការថែទាំសុខភាពថ្នាក់បឋមនៅតាមរយៈមណ្ឌលសុខភាព តាមសាលាបឋមសិក្សា និងមធ្យមសិក្សា ព្រមទាំងការកសាងសមត្ថភាពក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការ និងរៀបចំថវិកា ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលមានសមាជិកចំនួន ៩នាក់ ត្រូវបង្កើតឡើងក្រោយពីការបោះឆ្នោតនៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០២។ សមាជិក៨នាក់មកពីគណបក្សប្រជាជន និងមួយនាក់មកពីគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច។ សមាជិកទាំងអស់សុទ្ធតែជាបុរស ។ ចំពោះប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំវិញ ធ្លាប់កាន់មុខដំណែងជាមេឃុំកាលពីមុនបោះឆ្នោតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ ។

រដ្ឋបាលឃុំ

ការប្រែប្រួលចាប់តាំងពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ

តាមទស្សនៈរបស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំក្រាំងលាវ ការប្រែប្រួលនៅក្នុងរដ្ឋបាលឃុំចាប់តាំងពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាមកគឺមានច្រើន ។ នៅមុនពេលបោះឆ្នោតនៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០២ មេឃុំនិងរដ្ឋអំណាចឃុំដទៃទៀតត្រូវបានតែងតាំងដោយរដ្ឋ ហើយធ្វើជាតំណាងអោយផលប្រយោជន៍របស់គណបក្សប្រជាជនដែលជាគណបក្សមានសំលេងភាគច្រើន ។ ទំនាក់ទំនងរវាងថ្នាក់ដឹកនាំឃុំ និងមន្ត្រីនៅថ្នាក់លើគឺមានលក្ខណៈជាការបង្គាប់បញ្ជាពីលើចុះមកក្រោម ។ ឧទាហរណ៍ បើសិនជាមានបញ្ហាអ្វីកើតមានឡើងនៅក្នុងឃុំ ដូចជាទឹកជំនន់ ឬមានអគ្គិភ័យ រដ្ឋអំណាចឃុំរាយការណ៍ទៅថ្នាក់កណ្តាល (ថ្នាក់លើ) ដើម្បីសុំការដោះស្រាយ ។ មន្ត្រីថ្នាក់លើធ្វើការសំរេចចិត្តរួចហើយអោយថ្នាក់ដឹកនាំឃុំ និងភូមិអនុវត្តន៍តាម ។ មានតែថ្នាក់ដឹកនាំឃុំ២ ឬ៣នាក់ប៉ុណ្ណោះដែលបានចូលរួមក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការ ហើយគ្មាននរណាម្នាក់បញ្ចេញយោបល់ទៅលើផែនការដែលបានទទួលពីថ្នាក់លើទេ ។

សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានប្រកាសថា យុទ្ធសាស្ត្រនៅពេលនេះគឺ ការធ្វើការងារពីក្រោមឡើងទៅលើច្រើនជាង ។ ឧទាហរណ៍ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាបានពិភាក្សារួមគ្នាលើបញ្ហានានា ហើយសំរេចធ្វើអ្វីៗដោយផ្អែកលើសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាជន ។ នៅពេលគេសំរេចហើយ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងមេភូមិយកការសំរេចចិត្តនោះទៅអនុវត្តន៍ ។ ដោយធ្វើតាមរបៀបនេះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំលើកហេតុផលថា គេអាចឆ្លើយតបបានទៅនឹងបញ្ហាបានច្រើន ហើយថែមទាំងបានឆាប់រហ័សទៀត ពីព្រោះក្រុមប្រឹក្សាមិនចាំបាច់ទៅឆ្លងដល់ថ្នាក់ណាទេ ។ ពិតមែនតែសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានការងារធ្វើច្រើនជាងនៅក្នុងរដ្ឋបាលមុនៗក្តី តែក្រុមប្រឹក្សាក៏មានសមាជិកច្រើនហើយអាចបែងចែកការងារទទួលខុសត្រូវនៅក្នុងចំណោមសមាជិកបានត្រឹមត្រូវ ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំរៀនសូត្រតាមរយៈការអនុវត្តន៍ជាក់ស្តែង ហើយមានការពេញចិត្តនឹងបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនដែរ ។

ទាក់ទងនឹងការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណតម្រូវការ ហើយបានកំណត់នូវអាទិភាពបញ្ហាសំខាន់ៗជាងគេ ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាបាននិយាយថា ប្រជាជនភាគច្រើនបានសំដែងនូវ

ការពេញចិត្តនឹងការងាររបស់គេ ពីព្រោះគេបានឃើញលទ្ធផលនៃការងារជាក់ស្តែង ។ តែទន្ទឹមនឹងនោះ ក៏មានប្រជាជនខ្លះ មិនសប្បាយចិត្ត ដោយសារគំរោងសាងសង់ផ្លូវថ្នល់បានប៉ះពាល់ដល់ដើមឈើ ឬដីរបស់គេ ។

តំណាងនៃក្រុមសង្គមស៊ីវិលដែលត្រូវបានសំភាសន៍នៅសាលាឃុំ ក៏បានគាំទ្រនូវការយល់ឃើញជាវិជ្ជមានរបស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំទាក់ទងនឹងការប្រែប្រួលដែលបានកើតមានឡើងនោះដែរ ។ តំណាងទាំងនេះបានអះអាងថា ក្នុងរដ្ឋបាលមុន រដ្ឋអំណាចឃុំមានសមាជិកតិច ហើយមិនសូវសកម្មនឹងការងារទេ ។ ការសំរេចចិត្តរបស់គេគឺផ្អែកលើលក្ខណៈលំអៀងមកប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន ហើយបញ្ហាដែលកើតមាននៅតែមិនអាចដោះស្រាយចេញបាន ។ ដោយសារហេតុផលនេះ ទើបធ្វើអោយឃុំ មានការអភិវឌ្ឍន៍យឺត១ ។ ចាប់តាំងពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំមក មានប្រជាជនច្រើនបានចូលរួមនៅក្នុងការដឹកនាំឃុំ ។ មេឃុំ និងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅពេលនេះមានភាពសកម្មណាស់ ។ សេចក្តីសំរេចចិត្តគឺផ្អែកលើទស្សនៈរបស់មនុស្សភាគច្រើន ហើយបញ្ហាត្រូវបានដោះស្រាយបានភ្លាម១ ។ ដោយសារមេឃុំមានទំនាក់ទំនងល្អជាមួយនឹងស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៍ពីក្រៅនោះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ បានទទួលថវិកាដើម្បីយកទៅចាយនៅក្នុងគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ជាច្រើន ។ ដូច្នេះ ឃុំមានការរីកចំរើនបានឆាប់រហ័ស ។

ការប្រជុំ

ហេតុផលមួយក្នុងចំណោមហេតុផលជាច្រើន ដែលក្រុមប្រឹក្សាឃុំអាចសំរេចបាននូវដំណើរទៅមុខល្អនៅក្នុងឃុំក្រាំងលាវគឺ មានការប្រជុំប្រចាំខែទៀងទាត់ជាមួយនឹងសមាជិកទាំងអស់ចូលរួម ។ ការធ្វើដូច្នេះ ធ្វើអោយគេដោះស្រាយបញ្ហាបានទាន់ពេលវេលា ហើយទស្សនៈផ្សេង១ត្រូវបានលើកយកមកពិភាក្សា និងផ្លាស់ប្តូរយោបល់គ្នាទៅវិញទៅមក ។ នៅទីបំផុត រាល់ការខ្វែងគំនិតគ្នា ត្រូវបានសំរបសំរួលដោយមេឃុំ បន្ទាប់មកបានដាក់ចេញនូវការសំរេចចិត្តជាចុងក្រោយ ។ ក្រៅពីការប្រជុំទៀងទាត់ប្រចាំខែ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំក៏បានរៀបចំការប្រជុំក្រៅផ្លូវការដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាជាក់ស្តែងដែលកើតឡើង ។ នៅក្នុងពេលប្រជុំក្រៅផ្លូវការនេះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំក៏បានអញ្ជើញអង្គការ ឬស្ថាប័នដែលពាក់ព័ន្ធអោយមកចូលរួមដែរ ។ ឧទាហរណ៍ បើមានការពិភាក្សាអំពីបញ្ហាសន្តិសុខនៅមូលដ្ឋាន ក្រុមប្រឹក្សាឃុំនឹងអញ្ជើញប្រធានប៉ុស្តិ៍អោយមកចូលរួម ។ តែបើមានពិភាក្សាអំពីបញ្ហាសុខភាពវិញនោះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំនឹងអញ្ជើញបុគ្គលិកមណ្ឌលសុខភាពអោយមកចូលរួមដែរ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំកត់ត្រាទុកនូវអ្វីដែលបានពិភាក្សានៅក្នុងអង្គប្រជុំ ហើយប្រកាសថានឹងធ្វើការផ្សព្វផ្សាយពតិមានអោយដល់ប្រជាជននៅក្នុងឃុំបានដឹង ។ ស្មៀនឃុំបាននិយាយថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានចេញដីការចំនួន៧មកហើយ តែខ្លឹមសារនៃដីការទាំងនោះមិនបានឃើញច្បាស់ទេ ។

ទំនាក់ទំនងក្នុងការងារ

យោងទៅតាមការសំភាសន៍ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សមាជិកមិនបានជួបប្រទះបញ្ហាធំៗនៅក្នុងការធ្វើការជាមួយគ្នាទេ ទោះបីជាមានពេលខ្លះគេមានទស្សនៈផ្ទុយគ្នាក្តី ។ មេឃុំមានតួនាទីសំខាន់នៅក្នុងការសំរួលការខ្វែងមតិគ្នា ហើយធ្វើអោយសមាជិកត្រូវគ្នា ។ នៅពេលដែលត្រូវបានសំភាសន៍ដោយឡែកពីគ្នា សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំម្នាក់ដែលមកពីគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចបាននិយាយថា គាត់បានជួបការពិបាកខ្លះ ដោយសារគាត់មានតែម្នាក់ឯងនៅក្នុងចំណោមសមាជិកដែលសុទ្ធតែមកពីគណបក្សប្រជាជន ។ នៅក្នុងករណីតិចតួចប៉ុណ្ណោះ ដែលសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំយល់ស្របជាមួយនឹងគាត់ តែក្នុងករណីឯទៀតជាច្រើន ពួកគេមិនយល់ស្របតាមគាត់ទេ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី គាត់មើលឃើញនូវភាពខុសគ្នាធំមួយនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំពីពេលមុន និងក្រោយការបោះឆ្នោតក្រុមប្រឹក្សាឃុំរួចមក ។ គាត់បាននិយាយថា ឥឡូវនេះ ប្រជាជនហ៊ានឡើងនិយាយ និងទាមទារចំពោះរដ្ឋអំណាចឃុំ ។ ពីមុនគេមិនអាចធ្វើយ៉ាងនេះបានទេ ពីព្រោះមេឃុំត្រូវបានតែងតាំងដោយមន្ត្រីថ្នាក់លើនៅក្នុងរាជរដ្ឋាភិបាល ។ ឥឡូវនេះ ដោយសារប្រជាជនបានបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ គេអាចទាមទារអោយមានការទទួលខុសត្រូវកាន់តែច្រើន ។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះដែរ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាដែលមកពីគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចបានសរសើរពីការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់មេឃុំ ហើយនិងការគាំទ្រដែលមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវនៃកម្មវិធីសីលា ។ គាត់បានកត់សំគាល់ថា ទោះបីជាអំណោយខ្លះរបស់រដ្ឋាភិបាលបានដល់អ្នកមាន ហើយនិងសមាជិកគណបក្សប្រជាជនក្តី តែនៅក្នុងកម្មវិធីសីលា មិនមានករណីដូចនេះទេ ។

បុគ្គលិកអង្គការទស្សនៈពិភពលោកបានយល់ព្រមថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅក្រាំងលាវបានធ្វើការសំរេចចិត្តដែលស្របទៅតាមទស្សនៈរបស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំភាគច្រើន និងមិនមែនជាទស្សនៈផ្ទាល់ខ្លួនរបស់មេឃុំដែលធ្វើតាមការបញ្ជាពីថ្នាក់លើទេ ។ តែបុគ្គលិកអង្គការនេះបានគូសបញ្ជាក់ថា សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាមកពីគណបក្សប្រជាជនច្រើនតែធ្វើតាមគ្នាក្នុងការសំរេចចិត្ត ។ ដូច្នេះ សមាជិកដែលមកពីគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច មិនអាចទាមទារអ្វីប្រឆាំងទៅនឹងគោលជំហររបស់សមាជិកមកពីគណបក្សប្រជាជនទេ ។ ទោះបីជាមានការបើកចំហឡើងនូវដំណើរការសំរេចចិត្តនៅក្រោមរដ្ឋបាលថ្មីនេះក្តី តែមេឃុំនៅក្រាំងលាវមកពីគណបក្សដែលមានសំលេងភាគច្រើន នៅតែមានឥទ្ធិពលច្រើនលើលទ្ធផលនៃការសំរេចចិត្ត ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី បុគ្គលិករបស់អង្គការទស្សនៈពិភពលោកបានអះអាងថា ការមានតំណាងច្រើននៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាឃុំជួយបង្កើតទំនាក់ទំនងរឹងមាំជាមួយនឹងប្រជាជន ហេតុនេះហើយបានជារដ្ឋអំណាចឃុំដឹងពីអ្វីៗដែលកំពុងតែកើតមានឡើង ។

ទស្សនៈរបស់ប្រជាជននៅតាមភូមិ

ដើម្បីយល់បានច្បាស់ពីទស្សនៈរបស់អ្នកភូមិ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវបានសំភាសន៍ជាមួយនឹងប្រជាជននៅក្នុងភូមិចំនួនបីរបស់ឃុំដែលស្ថិតនៅឆ្ងាយពីគ្នា គឺភូមិក្រាំងលាវ ទួលស្វែង និងព្រហ៊ូត ។

សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំពីរនាក់រស់នៅក្នុងភូមិក្រាំងលាវ ។ តាមធម្មតា ប្រជាជនមិនមានការពិបាកក្នុងការប្រាស្រ័យជាមួយនឹងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំទេ ហើយសមាជិកទាំងនេះបានឆ្លើយតបនឹងសំណើរសុំនានាដូចជា សុំពូជស្រូវ និងជី ។ ប្រការសំខាន់គឺ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានបំពេញនូវក្តីសង្ឃឹមរបស់ប្រជាជន ដោយចូលរួមនៅក្នុងបុណ្យខ្មោច និងពិធីបុណ្យដទៃទៀត ។ អ្នកភូមិក្រាំងលាវចាត់ទុករដ្ឋអំណាចឃុំនៅក្នុងពេលអតីតកាល ថាខិតខំធ្វើការងារច្រើន ហើយឥឡូវនេះ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំក៏ខិតខំធ្វើការដូចគ្នាដែរ។ ចំណុចខុសគ្នាគឺនៅត្រង់ថាក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានសមាជិកច្រើនជាងមុន ។ រាល់ខែ ក្រុមប្រឹក្សាអញ្ជើញមេភូមិក្រាំងលាវអោយមកប្រជុំទៀងទាត់ ហើយបើមានការពិភាក្សាលើការងារអភិវឌ្ឍន៍ គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ក៏ត្រូវបានអញ្ជើញអោយចូលរួមដែរ ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ពិសេសមេឃុំ បានទាក់ទងជាមួយនឹងអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងៗ ដើម្បីរិះរកមធ្យោបាយជួយអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងឃុំ ។

ប្រជាជននៅភូមិទួលស្លែងអាចរាប់ឈ្មោះសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានតែពីរបីនាក់ប៉ុណ្ណោះ ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី គេសរសើរទំលាប់របស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សា ពិសេសមេឃុំដែលមកចូលរួមនៅក្នុងពិធីមង្គលការ និងពិធីផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងភូមិ ហើយផ្តល់អង្ករដល់អ្នកក្រនៅក្នុងពេលខ្វះខាត ។ មេឃុំដែលជាប់ឆ្នោតនៅពេលនេះ គឺធ្លាប់ជាមេឃុំមុនពេលបោះឆ្នោតក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែរ ហើយគាត់បានរក្សានូវប្រជាប្រិយភាពបានល្អ តាំងពីដើមមក។ ប្រជាជននៅភូមិនេះបាននិយាយថា គាត់ជាមនុស្សងាយស្រួលប្រាស្រ័យទាក់ទង ហើយនិងមានភាពស្រស់ស្រាយ រាក់ទាក់ជាមួយនឹងប្រជាជន ។ គេនិយាយថា គាត់មានប្រាជ្ញា មានទំនាក់ទំនងល្អជាមួយនឹងប្រជាជន និងជួយការពារសន្តិសុខបានល្អនៅក្នុងភូមិទៀតផង ។

ប្រជាជននៅភូមិព្រហ៊ូតបាននិយាយថា មេឃុំចុះមើលតាមភូមិទៀងទាត់ និងចូលរួមក្នុងពិធីមង្គលការ បុណ្យខ្មោច និងពិធីឯទៀតៗ ។ មេឃុំគិតគូរពីសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាជនដោយប្រមែប្រមូលធនធានពីអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នឯទៀតៗដើម្បីកសាងផ្លូវថ្នល់ និងជីកអណ្តូង ។ ប្រជាជននៅក្នុងភូមិបានដំណាលថា នៅមុនពេលបោះឆ្នោត មេឃុំធ្លាប់តែធ្វើការសំរេចអ្វីៗតែម្នាក់ឯង តែឥឡូវនេះក្រុមប្រឹក្សាឃុំសំរេចចិត្តដោយយកមតិភាគច្រើនរបស់សមាជិក ។ ប្រជាជនគិតថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះការងាររបស់ខ្លួន តែបានបង្ហាញអោយឃើញថា បើគ្មានការជួយពីកម្មវិធីសីលា និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលទេនោះ គេក៏មិនអាចសំរេចបានអ្វីៗច្រើនដែរ ។

ការរៀបចំនិងអនុវត្តន៍ផែនការ

ដំណើរការធ្វើផែនការ

ទាក់ទងនឹងការធ្វើផែនការនៃការអភិវឌ្ឍន៍ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានរាយការណ៍ថា គេបានធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណតម្រូវការនៅតាមភូមិនីមួយៗដើម្បីកំណត់នូវតម្រូវការអាទិភាពរបស់ភូមិនីមួយៗ ។ ការងារនេះអាចសំរេចទៅបាន ដោយមានការជួយជ្រោមជ្រែងពីបុគ្គលិកសីលាដែលបានផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលក្នុងការធ្វើផែនការ និងរៀបចំថវិកា ។ យោងតាមច្បាប់ គណៈកម្មការរៀបចំផែនការ និងថវិកាឃុំ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយមានសមាសភាពមកពីសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ មេភូមិ និងសមាជិកគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ។ នៅថ្នាក់ឃុំ បុគ្គលិកសីលាបានផ្តល់ជំនួយដល់គណៈកម្មការនេះក្នុងការកំណត់តម្រូវការអាទិភាព និងបូកសរុបតម្រូវការរួមរបស់ឃុំដោយផ្អែកលើតម្រូវការដោយឡែកៗរបស់ភូមិ ។ ឯកសារបូកសរុប ត្រូវបានសរសេរទៅជាផែនការអភិវឌ្ឍន៍រយៈពេល៥ឆ្នាំរបស់ឃុំ ។

តំណាងរបស់សង្គមស៊ីវិលដែលត្រូវបានសំភាសន៍នៅសាលាឃុំបានអះអាងថា ការប៉ាន់ប្រមាណតម្រូវការអាចធ្វើបាន ដោយមានការចូលរួមយ៉ាងសំខាន់ពីសំណាក់មេភូមិ និងគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ។ មេភូមិបានបញ្ជូនលទ្ធផលនៃការប៉ាន់ប្រមាណតម្រូវការទៅអោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំដើម្បីយកទៅបូកសរុប និងបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការឃុំ៥ឆ្នាំ ។ តម្រូវការដែលអ្នកភូមិបានលើកឡើងរួមមានបង្កន់ អណ្តូងទឹក ប្រឡាយទឹក ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ស្ពាន ផ្ទះ សាលារៀន ដើមឈើហូបផ្លែ និង ទ្រុងជ្រូក ។ នៅពេលដែលក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានកំណត់ពីអាទិភាពនៃតម្រូវការរបស់ឃុំសំរាប់យកទៅអនុវត្តន៍រួចហើយ មេភូមិ និងគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិផ្សព្វផ្សាយផែនការនេះបន្តទៅដល់អ្នកភូមិឱ្យបានយល់ដឹង ។

បុគ្គលិករបស់អង្គការទស្សនៈពិភពលោកបានប៉ាន់ប្រមាណថា ពី ៦៥% ទៅ ៧០%នៃប្រជាជននៅក្នុងភូមិរបស់ឃុំនេះបានចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការ ។ បុគ្គលិករបស់សីលាបានជួយនៅក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការ និងបានពិភាក្សាលើតម្រូវការដោយឡែកពីគ្នារវាងបុរស និងនារី ។ គណៈកម្មការរៀបចំផែនការ និងថវិកាត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឃុំក្រាំងលាវ ដោយមានមេភូមិជាច្រើនដែលជាអ្នកមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការដឹកនាំ ។ បុគ្គលិករបស់អង្គការទស្សនៈពិភពលោកបាននិយាយថា តាមធម្មតាប្រជាជនទទួលយកផែនការ៥ឆ្នាំ និងផែនការប្រចាំឆ្នាំដោយមានការកែប្រែតិចតួច ។ កម្មវិធីសីលាបានអនុម័តជាចុងក្រោយទៅលើផែនការស្របទៅតាមទំរង់បែបបទដែលត្រូវបានកំណត់ ។ ដំណើរការទាំងមូល ត្រូវការពេលវេលាមួយសប្តាហ៍ ។ បន្ទាប់មក ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានធ្វើឧទ្ទេសនាមផែនការនេះនៅឯសិក្ខាសាលាសមាហរណកម្មថ្នាក់ស្រុកប្រចាំឆ្នាំ ។ អង្គការទស្សនៈពិភពលោកបានយល់ព្រមផ្តល់ថវិកាដល់គំរោងទាំងឡាយណាដែលស្របទៅតាមសកម្មភាពការងារប្រចាំឆ្នាំរបស់ខ្លួន ។

សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ តំណាងសង្គមស៊ីវិល បុគ្គលិករបស់អង្គការទស្សនៈពិភពលោកដែលត្រូវបានសំភាសន៏ជាមួយ មានយោបល់ច្រើន ហើយជាទូទៅមានការយល់ឃើញដូចគ្នាចំពោះដំណើរការធ្វើផែនការ តែការសំភាសន៏ជាមួយនឹងប្រជាជនវិញបានបង្ហាញថា ពួកគេមានការយល់ឃើញប្លែកៗពីគ្នាទៅលើដំណើរការ និងការចូលរួមរបស់គេនៅក្នុងដំណើរការនោះ ។ នៅក្រាំងលាវ មានប្រជាជនខ្លះបានបង្ហាញពីការយល់ច្រឡំអំពីដំណើរការនៃធ្វើផែនការឃុំ ។ គេបានចូលរួមប្រជុំជាមួយនឹងមេភូមិ គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៏ភូមិ ព្រមទាំងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៏ផ្សេងៗ តែនៅមិនច្បាស់ថា ការចូលរួមរបស់ពួកគេនោះបានឈានទៅដល់ការដាក់ចេញនូវផែនការ៥ឆ្នាំសំរាប់ឃុំ ឬគំរោងដទៃទៀតនោះទេ ។ ប្រជាជនខ្លះនៅក្រាំងលាវបាននិយាយថា ពួកគេត្រូវបានអញ្ជើញអោយទៅប្រជុំជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាឃុំដើម្បីពិភាក្សាពីគំរោងអភិវឌ្ឍន៏ដូចជាការកសាងសាលារៀន និងការចែកចាយជី តែគេបាននិយាយថា គេមិនដឹងពីសកម្មភាពនៃធ្វើផែនការទេ ។

ប្រជាជនមួយក្រុមដែលត្រូវសំភាសន៏ជាមួយនៅភូមិទួលស្វែងបាននិយាយថា គេក៏មិនបានដឹងពីសកម្មភាពធ្វើផែនការដែរ ។ គេចាំបានថា មេភូមិបានប្រាប់គេពីផែនការឃុំ តែមិនចាំចំណុចលំអិតនៅក្នុងផែនការនោះទេ ។

នៅក្នុងភូមិព្រហ៊ូត ប្រជាជនជាច្រើនក្រុមដែលត្រូវបានសំភាសន៏បានដឹងច្រើនពីសកម្មភាពធ្វើផែនការ ។ នៅក្នុងបទសំភាសន៏ដោយឡែក មានពីរក្រុមបានប្រកាសថា គេបានចូលរួមនៅក្នុងការប្រជុំធ្វើផែនការភូមិដើម្បីពិភាក្សាពីតម្រូវការរបស់ប្រជាជន ។ គេបាននិយាយថាមានមនុស្សច្រើនចូលរួមនៅក្នុងការប្រជុំនោះ ហើយត្រូវបានគេសួរអោយលើកឡើង និងកំណត់រកតម្រូវការអាទិភាពរបស់គេ ។ នៅភូមិព្រហ៊ូត សេចក្តីត្រូវការដែលប្រជាជនបានលើកឡើងរួមមាន ផ្លូវថ្នល់ អណ្តូងទឹក ផ្ទះសំរាប់អ្នកក្រ បង្គន់ និងគោ ។ សេចក្តីត្រូវការទាំងនេះត្រូវបានដាក់ជូនទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំ តាមរយៈមេភូមិ និងគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៏ភូមិ ។ ក្រោយមក មេភូមិ ហើយនិងគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៏ភូមបានរាយការណ៏មកប្រជាជនវិញ អំពីអ្វីដែលត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផែនការឃុំ ។

ការអនុវត្តន៏ការងារ

នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០២ និង ២០០៣ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំក្រាំងលាវបានដំណើរការដោយជោគជ័យលើគំរោងដែលមានកំណត់នៅក្នុងផែនការ៥ឆ្នាំរបស់ឃុំ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានសាងសង់សាលារៀនមួយនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០២ ហើយសាងសង់បានបីទៀតក្នុងឆ្នាំ ២០០៣ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំថែមទាំងបានជួសជុលផ្លូវមួយដែលមានប្រវែង ៦,២គម ពីភូមិរុងទៅភូមិពញ្ញាគោកដែលតែងតែទទួលរងទឹកជំនន់នារដូវវស្សា ។ ក្រៅពីនេះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានធ្វើការជាមួយនឹងអង្គការទស្សនៈពិភពលោកដើម្បីជួសជុលផ្លូវលំមួយដែលមានប្រវែង៤គម ពីភូមិឈើទាលជ្រុំទៅកាន់ភូមិត្បែ ។ គំរោងធំមួយទៀតរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំគឺ ជួសជុលជាបន្តលើអាងស្តុកទឹកទំនប់ថ្នល់ដាច់ ដោយមានជំនួយពីមន្ទីរ

ធនធានទឹក និងអង្គការស្ពានកម្ពុជា-ហុល្លងដ៍ ។ បន្ថែមពីលើនេះទៀត ក្រុមប្រឹក្សាបានធ្វើអណ្តូងទឹក និងបង្គន់។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមិនបានបែងចែកថវិកាសំរាប់គំរោងទាំងនេះដោយខ្លួនឯងទេ តែបានម៉ៅការអោយទៅក្រុមហ៊ុនឯកជន តាមរយៈការដេញថ្លៃ ។ ក្រុមហ៊ុនដែលដេញថ្លៃបានហើយត្រូវអនុវត្តន៍គំរោង ត្រូវបានទូទាត់លុយតាមរយៈរតនគារខេត្ត ។

នៅពេលដំណើរការគំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំទាមទារអោយអ្នកភូមិរួមវិភាគទានចំនួន ១០%នៃតម្លៃសរុបរបស់គំរោង ។ តាមធម្មតា ៧%ត្រូវគិតជាពលកម្ម និង៣%ទៀតគិតជាសាច់ប្រាក់ ។ ទោះបីជាប្រជាជនជនចង់បង់ទាំង ១០% ជាសាច់ប្រាក់ក្តី នៅឃុំក្រាំងលាវ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានការពិបាកក្នុងការប្រមូលវិភាគទានពីប្រជាជនសំរាប់គំរោងដូចជា សាងសង់សាលារៀនជាដើម ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងបុគ្គលិកសីលាបានទទួលខុសត្រូវក្នុងការតាមដានលើការអនុវត្តន៍គំរោង។ នៅក្នុងភូមិព្រហ៊ូត ប្រជាជនបាននិយាយថា គេបានរួមចំណែកជាកំលាំងពលកម្ម លុយ និងសំភារៈសំរាប់គំរោងដូចជា ផ្លូវថ្នល់ អណ្តូងទឹក និងបង្គន់ ។ នៅក្នុងភូមិក្រាំងលាវ មេភូមិបាននិយាយថា រដ្ឋាភិបាលផ្តល់សំភារៈសំរាប់គំរោងហើយ ដូច្នេះប្រជាជនជួយជាកំលាំងពលកម្ម។

ភាពជាដៃគូជាមួយនឹងសង្គមស៊ីវិល

ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអង្គការប្រជាជននានានៅតាមភូមិ

នៅក្រាំងលាវ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំច្រើនធ្វើការតាមរយៈមេភូមិដូចដែលរដ្ឋអំណាចឃុំនៅក្នុងពេលកន្លងមកបានធ្វើដែរ ។ ជាផ្នែកមួយនៃរចនាសម្ព័ន្ធរបស់រដ្ឋ មេភូមិដែលត្រូវបានតែងតាំងឡើងនោះ មិនមែនជាផ្នែកមួយនៃសង្គមស៊ីវិលទេ។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះដែរ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំក្រាំងលាវពឹងផ្អែកខ្លាំងលើគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិដើម្បីជួយធ្វើផែនការ និងសំរបសំរួលការងារអភិវឌ្ឍន៍ ។ គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិដែលត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសឡើងហើយមានលក្ខណៈឯករាជ្យដាច់ចេញពីរដ្ឋ តែជាផ្នែកមួយនៃសង្គមស៊ីវិលដែរនោះ មានការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការធ្វើការងារជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ។ មូលហេតុដែលគេបានសហការបានល្អគឺ ប្រហែលដោយសារថា គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្រោមកម្មវិធីសីលា ទើបពួកគេត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជួយដល់សកម្មភាពរបស់សីលា ។ បើសិនគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលមានកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍មួយសំរាប់អោយគណៈកម្មការអនុវត្តន៍ដែរនោះ ប្រហែលគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិមិនសូវជាយកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំងដូចដែលកម្មវិធីសីលារៀបចំបង្កើតឡើងនោះទេ ។

ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល

ហេតុផលមួយដែលក្រុមប្រឹក្សាឃុំសំរេចបានសមិទ្ធិផលច្រើនក្នុងរយៈពេលខ្លីនេះគឺ ដោយសារបានទទួលជំនួយពីអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងៗ ។ អង្គការទាំងនេះរួមមានៈ អង្គការទស្សនៈពិភពលោកដែលជួយក្នុងផ្នែកកសិកម្ម អប់រំ និងកសាងផ្លូវថ្នល់ ចំពោះអង្គការ CEDAC ជួយនៅក្នុងផ្នែកកសិកម្ម អង្គការ RACHA ជួយផ្នែកសុខភាព អង្គការ RDRP ជួយផ្នែកកសិកម្ម និងជីអង្គការស្ពានកម្ពុជា-ហុល្លងដ៏ ជួយផ្នែកអប់រំ និងការគ្រប់គ្រងទឹក អង្គការ HERKS ជួយផ្នែកកសិកម្ម និងទឹកស្អាត រីឯអង្គការកុមារ និងអភិវឌ្ឍន៍ជួយផ្នែកសុខាភិបាល ។ គំរោងខ្លះរបស់អង្គការទាំងនេះមិនត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការ៥ឆ្នាំរបស់ឃុំ ឬក៏ត្រូវបានដំណើរការទៅដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំទេ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ជាពិសេសមេឃុំបានខិតខំស្វែងរកជំនួយពីអង្គការផ្សេងៗ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍។ គួរកត់សំគាល់ថា ប្រជាជននៅភូមិក្រាំងលាវ ទួលស្លែង និងព្រហ៊ូតបានទទួលស្គាល់ នូវការរួមចំណែករបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការជួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំអោយសំរេចបានការអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងឃុំ ។

នៅក្នុងករណីភាគច្រើន ទំនាក់ទំនងរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមានលក្ខណៈជាការសហការគ្នា ពោលគឺអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំប្រាប់គ្នាពីសកម្មភាពនៅក្នុងផែនការរបស់គេ ហើយស្វែងរកមើលវិធីសំរបសំរួលការងារ ។ នៅក្នុងករណីខ្លះទៀត ការទំនាក់ទំនងគ្នាលេចចេញនូវភាពជាដៃគូថ្មីថ្មោង ព្រោះថាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានធ្វើការជាមួយគ្នាដើម្បីសំរេចគោលដៅរួម ។ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលធ្វើការក្នុងឃុំក្រាំងលាវ បានបង្ហាញនូវឆន្ទៈរបស់គេក្នុងការជួយដល់សកម្មភាពដែលមាននៅក្នុងផែនការឃុំ ។ ការធ្វើដូច្នេះ បានជំរុញអោយគេមានទំនាក់ទំនងការងារកាន់តែជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សា ហើយបានបង្ហាញអោយឃើញថា អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលងាកចេញពីកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍មួយដែលដើរទន្ទឹមគ្នានឹងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍នានារបស់ឃុំ ។ នៅត្រង់ចំណុចនេះ សិក្ខាសាលាសមាហរណកម្មនៅថ្នាក់ស្រុកដែលមានធ្វើមួយឆ្នាំម្តង បានផ្តល់ដល់មេឃុំនូវឱកាសដើម្បីឧទ្ទេសនាមពីផែនការថ្មីប្រចាំឆ្នាំសំរាប់អោយអង្គការនានាបានឃើញ និងវិរៈរកមធ្យោបាយដើម្បីជួយគាំទ្រដល់ផែនការរបស់ឃុំនោះ ។

ចំពោះបុគ្គលិករបស់អង្គការទស្សនៈពិភពលោកវិញគិតថា សិក្ខាសាលាសមាហរណកម្មថ្នាក់ស្រុកដែលមានរយៈពេលមួយថ្ងៃ បានបង្ខំអោយអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ទទួលយកគំរោងផ្សេងៗដែលបានលើកឡើងក្នុងរយៈពេលដ៏ខ្លី ។ គេគិតថា សិក្ខាសាលានោះមានប្រយោជន៍ច្រើន បើសិនជាក្រុមប្រឹក្សាធ្វើការចរចារពីដំបូងជាមួយនឹងម្ចាស់មូលនិធិណាមួយ ក្រោយពីដំណើរការធ្វើផែនការរួច ដើម្បីអោយដឹងថាគំរោងណាមួយដែលគេអាចទទួលយកបាន ។ អង្គការទស្សនៈពិភពលោក បានធ្វើការជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាលើគំរោងដូចជា អណ្តូងទឹក ផ្លូវថ្នល់ ប្រឡាយទឹក បង្គន់ និងការបណ្តុះបណ្តាលខាងកសិកម្ម ។ អង្គការនេះបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយនឹង

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំដើម្បីដំណើរការគំរោងបែបនេះ ។ គំរោងត្រូវបានដំណើរការដោយអង្គការទស្សនៈពិភពលោក គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៏ភូមិ ព្រមទាំងប្រជាជន ហើយត្រូវបានតាមដានដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ។

ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងរាជរដ្ឋាភិបាល និងគណបក្សនយោបាយ

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំក្រាំងលាវដឹងច្បាស់ថា ក្រុមប្រឹក្សាត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្រោមច្បាប់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ហើយពួកគេបានធ្វើតាមយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួនលើមាគ៌ាដែលដាក់ចេញដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានរាយការណ៍ពីលទ្ធផលនៃការប្រជុំរបស់គេទៅមន្ត្រីថ្នាក់ស្រុក និងខេត្តតាមរយៈស្មៀនឃុំ ។ រាល់ឆ្នាំនៅក្នុងខែតុលា សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាចូលរួមនៅក្នុងសិក្ខាសាលាសមាហរណកម្មនៅថ្នាក់ស្រុក ។ មេឃុំមានទំនាក់ទំនងល្អជាមួយនឹងស្ថាប័នរដ្ឋ ហើយអាចទាក់ទាញអ្នកផ្តល់ជំនួយជាច្រើនអោយជួយដល់ផែនការឃុំដែលគេចង់បាន ។ ក្រុមប្រឹក្សាមានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ជាមួយនឹងតំណាងរាស្ត្រនៅភ្នំពេញ ដែលកត្តានេះបានធ្វើអោយក្រុមប្រឹក្សាអាចទាក់ទងដោយផ្ទាល់ជាមួយនឹងស្ថាប័នថ្នាក់លើនៃរដ្ឋាភិបាលបាន ។

លោកអភិបាលស្រុកបាទីបានលើកឡើងថា ក្រុមប្រឹក្សានៅឃុំក្រាំងលាវមានការប្រជុំទៀងទាត់ម្តងក្នុងមួយខែ ។ គេអនុវត្តន៏បានល្អលើការងារដែលរដ្ឋប្រគល់អោយ ។ សមាជិករបស់ក្រុមប្រឹក្សានៅក្រាំងលាវមានការសហការគ្នាបានល្អ ហើយមានជំនាញគ្រប់គ្រងដើម្បីដឹកនាំឃុំរបស់គេ ។ ក្នុងចំណោមសមាជិកទាំង ៩នាក់ មាន៨នាក់មកពីគណបក្សប្រជាជន លើកលែងតែម្នាក់មកពីគណបក្សដទៃ ដូច្នេះការប្រជែងគ្នារវាងគណបក្សមួយទៅគណបក្សមួយទៀត មិនមានជាបញ្ហាចោទអ្វីទេ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ២

ករណីសិក្សាទី ២

ឃុំចំប៉ី ស្រុកអង្គរជ័យ

ខេត្តកំពត

ជាឃុំដែលត្រូវបានជ្រើសរើស និងផ្តល់ជំនួយដោយអង្គការ GTZ

ប្រវត្តិ

ចំប៉ីគឺជាឃុំមួយក្នុងចំណោមឃុំទាំង១១នៅក្នុងស្រុកអង្គរជ័យ ខេត្តកំពត ។ ឃុំនេះមានភូមិចំនួន៨ ហើយមានប្រជាជនចំនួន១៧៦២គ្រួសារ ។ ប្រភពចំណូលសំខាន់គឺ ការធ្វើស្រែ និងការដាំដំណាំលក់ ។ សន្តិសុខស្បៀងគឺជាបញ្ហាសំខាន់នៅក្នុងឃុំ ដោយសារកសិករធ្វើស្រែខ្វះប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ហើយទិន្នផលស្រូវទាប ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០១ និង២០០២ ឃុំជួបប្រទះគ្រោះទឹកជំនន់ និងភាពរាំងស្ងួត។ បណ្តាញផ្លូវនៅក្នុងឃុំ ក៏ត្រូវការកែលំអរដែរ ។ អង្គការអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗដែលធ្វើការនៅក្នុងឃុំគឺ GTZ ហើយនិងអង្គការស្បៀងអាហារពិភពលោក។

GTZ បានចាប់ផ្តើមធ្វើការនៅក្នុងឃុំនៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៦ នៅក្រោមកម្មវិធីចំរុះផ្នែកសន្តិសុខស្បៀង ។ កម្មវិធីនេះមានគំរោងចំនួន៥គឺ កសិកម្ម ឥណទានស្រូវ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៅក្នុងភូមិ សុខភាព និងការកែច្នៃអាហារធ្វើពីបន្លែក្នុងទ្រង់ទ្រាយតូច ។ GTZ បានជួយភូមិបង្កើតគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិដែលមានតួនាទីអនុវត្តន៍ការងារ ក្រោមជំនួយពីអង្គការ GTZ ដូចជា ធនាគារស្រូវ ឥណទានសាច់ប្រាក់ និងសមាគមគុសំរាប់ជូលនៅពេលមានបុណ្យ ឬអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។GTZ ក៏បានជួយគំរោងស្បៀងពលកម្មសំរាប់កែលំអរផ្លូវនៅក្នុងភូមិដែរ។ តាំងពីខែមេសា ឆ្នាំ ២០០២ មក GTZ បានបង្វែរការយកចិត្តទុកដាក់នៃកម្មវិធីរបស់ខ្លួន ទៅរកការងារអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ និងវិមជ្ឈការ ។ កម្មវិធីនេះកសាងសមត្ថភាពរបស់មន្ត្រីថ្នាក់ស្រុក និងថ្នាក់ខេត្ត ដើម្បីជួយដល់ការធ្វើវិមជ្ឈការនៅកំរិតថ្នាក់ឃុំ ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំចំប៉ីរួមមានសមាជិកចំនួន៦នាក់ដែលសុទ្ធតែជាបុរស ។ មេឃុំ និងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាបីនាក់ទៀតមកពីគណបក្សប្រជាជន ។ មានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាម្នាក់មកពីគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច ហើយនិងម្នាក់ទៀត មកពីគណបក្សសមរង្ស៊ី។ (សមាជិកទី ៧ ដែលមកពីគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចបានស្លាប់តាំងពីពេលបោះឆ្នោតម្ល៉េះ) ។ មេឃុំដែលបានជាប់ឆ្នោតមកនេះ គឺជាមេឃុំដែលត្រូវបានតែងតាំងពីឆ្នាំ ១៩៨០ រហូតមកទល់នឹងការបោះឆ្នោតខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០២ ។

វត្តបាឈាយ៉ុ

ការប្រែប្រួលតាំងពីបានបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ

ទោះបីជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានបំពេញការងារមិនដល់២ឆ្នាំផង តែសមាជិកបានមើលឃើញការប្រែប្រួលគួរអោយកត់សំគាល់ ចាប់តាំងពីក្រុមប្រឹក្សាត្រូវបានបង្កើតឡើង ។ ពីមុន រដ្ឋអំណាចឃុំពឹងផ្អែកលើមន្ត្រីថ្នាក់លើអោយនាំផ្លូវ និងធ្វើផែនការ ។ ឥឡូវនេះ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាមានតួនាទីច្បាស់លាស់ ហើយអាចទទួលខុសត្រូវបានច្រើន ។ គេកត់សំគាល់ថា គេអាចដោះស្រាយបញ្ហារបស់ប្រជាជនដោយផ្ទាល់បានច្រើន ។ ដោយសារមានសមាជិកមកពីគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច និងគណបក្សសមរង្ស៊ីនៅក្នុងជួរអ្នកដឹកនាំផងនោះ ទើបគេមើលឃើញថាជាការជួយបន្ថយលំអៀងដែលតែងតែងាកទៅរកសមាជិកដែលមកពីគណបក្សប្រជាជន ។

តំណាងនៃក្រុមសង្គមស៊ីវិលដែលត្រូវបានសំភាសន៍នៅសាលាឃុំបាននិយាយថា ក្រុមប្រឹក្សាឥឡូវនេះមានការទទួលខុសត្រូវច្រើនចំពោះអ្វីដែលកើតឡើងនៅតាមភូមិ ។ ពីមុន មេឃុំចាំតែផ្តល់ការយល់ព្រមចំពោះសំណើរដែលត្រូវបានដាក់ជូនពីមេភូមិប៉ុណ្ណោះ ។ ឥឡូវនេះ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាមានតួនាទីដោយផ្ទាល់នៅក្នុងការធានាថាសន្តិសុខត្រូវបានថែរក្សា ហើយធនធានធម្មជាតិត្រូវបានការពារ។ ការលួចគោក្របី និងការឆក់ត្រីត្រូវបានកាត់បន្ថយ។ មេឃុំលែងជាអ្នកសំរេចអ្វីៗទាំងអស់ហើយ ។ របៀបធ្វើការនៅពេលបច្ចុប្បន្នគឺមានលក្ខណៈចូលរួមដោយមានសមាជិកមកពីគណបក្សផ្សេងៗចូលរួមនៅក្នុងការធ្វើការសំរេចចិត្ត ។ អភិបាលស្រុកអង្គរជ័យបានកត់សំគាល់ឃើញថា ពីមុនមានតែមេឃុំទេដែលជាអ្នកមានអំណាច ។ ដំណើរការវិមជ្ឈការនៅពេលនេះ លើកទឹកចិត្តអោយមានការចូលរួមរបស់ប្រជាជន និងការសំរេចចិត្តរួមជាមួយនឹងតំណាងមកពីគណបក្សផ្សេងៗ ។

បុគ្គលិករបស់ GTZ បានគូសបញ្ជាក់ថា ពីមុនរដ្ឋអំណាចឃុំមិនបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលដើម្បីអោយខ្លួនគេអាចបំពេញការងារបានល្អទេ ។ ឥឡូវនេះ GTZ ហើយនិងក្រុមអ្នកសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុក និងថ្នាក់ខេត្តបានផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលដល់ក្រុមប្រឹក្សាស្តីពីការតំរង់ទិស ការរៀបចំផែនការភូមិ ការរៀបចំគំរោង ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ ការធ្វើផែនការលើការវិនិយោគ និងការរៀបចំដេញថ្លៃ ។ ដោយសារក្រុមប្រឹក្សាមានការទទួលខុសត្រូវកាន់តែច្រើនឡើង បុគ្គលិករបស់ GTZ គិតថា សមាជិកក្រុមប្រឹក្សានៅត្រូវការការបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមខាងការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ ការធ្វើផែនការ និងគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ ការទុកដាក់ឯកសារ និងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយនឹងប្រជាជន និងរដ្ឋអំណាចថ្នាក់លើ ។ អភិបាលស្រុកអង្គរជ័យបានគូសបញ្ជាក់ពីការខិតខំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការកសាងសមត្ថភាពរបស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាខាងការគ្រប់គ្រងគំរោង ការធ្វើផែនការហិរញ្ញវត្ថុ និងគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល ។

ការអនុវត្តន៍ការងារ

ក្រុមប្រឹក្សាបាននិយាយថា ខ្លួនមានការប្រជុំទៀងទាត់ប្រចាំខែ ហើយនៅក្នុងអង្គប្រជុំនេះ សមាជិកអាចបន្ថែមរបៀបវារៈរបស់ខ្លួន ហើយសុំការដោះស្រាយចំពោះបញ្ហាតាមរយៈការពិភាក្សាគ្នា ។ សមាជិកក៏នៅមានការប្រជុំពិសេសផងដែរ នៅពេលមានចេញដីការ និងនៅពេលរៀបចំធ្វើផែនការ ។ ក្រុមប្រឹក្សាបញ្ជូនរបាយការណ៍ទៅសាលាស្រុកនិងក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុក តែមិនបានអោយផ្តល់របាយការណ៍នេះដល់មជ្ឈដ្ឋានច្រើនទេ ។ តំណាងសង្គមស៊ីវិលនិយាយថា ត្រូវបង្កើនការទាក់ទង នឹងការចែករំលែកពត៌មានអោយបានច្រើនទៀតរវាងមន្ត្រីឃុំ និងប្រជាជននៅតាមភូមិ ។ បុគ្គលិកនៅថ្នាក់ស្រុករបស់ GTZ បាននិយាយថា ក្រុមប្រឹក្សាគួរតែចែករំលែកពត៌មានដល់ប្រជាជនអោយបានច្រើន ។ គេបានកត់សំគាល់ថា ឃើញមានតម្លាភាពកាន់តែច្រើន តែក៏នៅតែមានខ្វះចន្លោះខ្លះដែរ ។ ឧទាហរណ៍ មានតែមេឃុំ និងស្មៀនឃុំទេដែលកាន់ និងប្រើប្រាស់លុយរបស់ឃុំ ហើយការធ្វើដូច្នេះ អាចផ្តល់លទ្ធភាពអោយមានអំពើពុករលួយបាន ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំចំប៉ីមានភាពសកម្ម ក្នុងការដាក់ចេញនូវដីការរបស់ឃុំ ។ ដីការខ្លះទាក់ទងនឹងការបង្កើតគណៈកម្មការរៀបចំផែនការ និងថវិការបស់ឃុំ ហើយនិងបែបបទការងារសំរាប់សមាគមផ្សេងៗនៅក្នុងភូមិដូចជាធនាគារស្រូវ និងក្រុមអ្នកផ្តល់គុជួលសំរាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ ដីការខ្លះទៀតទាក់ទងនឹងបញ្ហាក្នុងសហគមន៍ដូចជាការឆក់ត្រីនៅក្នុងស្រែនិងបឹង ការការពារកុំអោយសត្វបំផ្លាញដំណាំ និងការដោះស្រាយទំនាស់នៅក្នុងចំណោមមនុស្សដែលរស់នៅក្នុងឃុំ ។ ទោះបីជាការអនុវត្តន៍តាមដីការទាក់ទងនឹងបញ្ហារបស់សហគមន៍មានការពិបាក តែភាគច្រើន ក្រុមប្រឹក្សាអាចដាក់ចេញច្បាប់ដែលខ្លួនប្រកាសឡើង ។ ទាក់ទងនឹងការផ្សព្វផ្សាយនីតិរដ្ឋ ក្រុមប្រឹក្សាបានប្រកាសពីការចុះអត្រានុកូលដ្ឋាន តែរហូតមកទល់នឹងពេលនេះ មានមនុស្សតិចណាស់ដែលបានមកចុះនៅសាលាឃុំ ។ នៅក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះ ច្បាប់ភូមិបាលរបស់ជាតិ ត្រូវបានក្រុមប្រឹក្សាឃុំយកទៅផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាជនទូទៅដែរ ។

ទស្សនៈប្រជាជននៅតាមភូមិ

ដើម្បីយល់ច្បាស់ពីទស្សនៈរបស់អ្នកភូមិ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវបានសំភាសន៍ជាក្រុមតូចៗនៅក្នុងភូមិចំនួនបីដែលស្ថិតនៅដាច់ពីគ្នានៅក្នុងឃុំ គឺភូមិទន្លេនាម ដើមពោធិ និង ខ្វាវ ។

ជាទូទៅ អ្នករស់នៅក្នុងភូមិទន្លេនាមមានចិត្តរីករាយចំពោះការដែលភូមិមានសន្តិសុខល្អ តាំងពីមានក្រុមប្រឹក្សាឃុំមក ហើយគេមានការខិតខំបញ្ឈប់ការនេសាទខុសច្បាប់ និងការទប់ស្កាត់កុំអោយសត្វបំផ្លាញដំណាំ ។ ក្រុមតូចៗភាគច្រើន ដែលត្រូវបានសំភាសន៍ដឹងថា មានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំពីរនាក់រស់នៅក្នុងភូមិរបស់គេ ។

មានក្រុមមួយបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា ភារកិច្ចសំខាន់របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំគឺការពារប្រជាជន បង្ក្រាបបទល្មើស អភិវឌ្ឍន៍ភូមិនិងឃុំ ហើយចេញដីការដូចជាការហាមឆក់ត្រីជាដើម ។ តែភាគច្រើននៃក្រុមដែលត្រូវបានសំភាសន៍ មិនមានការយល់ច្បាស់លាស់អំពីដំណើរការវិមជ្ឈការ និងការទាក់ទិនរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំក្នុងដំណើរការនេះទេ ។

មួយចំណែកនៃបញ្ហាគឺ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំមិនសូវមានការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយនឹងប្រជាជននៅភូមិទន្លេនាមទេ។ គេចូលចិត្តប្រាប់អ្វីៗទៅដល់ប្រជាជនតាមរយៈប្រធានភូមិ និងគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ហើយពត៌មានខ្លះមិនបានដឹងឮដល់ប្រជាជនទេ ។ ទោះបីជាប្រធានភូមិបានចូលរួមប្រជុំទៀងទាត់ នៅក្នុងអង្គប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ហើយគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិបានចូលរួមយ៉ាងសកម្ម នៅក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការក្តី តែគេនៅតែមិនទាន់ធ្វើបានគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការលើកកំពស់ការយល់ដឹងរបស់ប្រជាជននៅភូមិទន្លេនាមលើវិមជ្ឈការ និងការចូលរួមដោយផ្ទាល់នៅក្នុងដំណើរការកំណែទំរង់រដ្ឋបាលនោះទេ ។ ការបណ្តុះបណ្តាលដែលផ្តល់អោយដោយអង្គការ GTZ តាមរយៈក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុក និងខេត្តផ្តោតតែទៅលើសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំប៉ុណ្ណោះ ។

នៅភូមិដើមពោធិ សមាជិកនៃសមាគមនៅតាមភូមិដែលត្រូវបានសំភាសន៍នៅក្នុងក្រុមតូចមួយ មានទឹកចិត្តសប្បាយរីករាយចំពោះការផ្លាស់ប្តូរដែលមានឡើងដោយសារក្រោមក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ។ គេបានលើកឡើងពីការមានសន្តិសុខល្អ ការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ តម្លាភាពនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងលុយកាក់ និងទំនាក់ទំនងជិតស្និទរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងប្រជាជន។ គេបាននិយាយថា សមាគមនៅក្នុងភូមិជាញឹកញាប់ជួបជាមួយនឹងសមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាឃុំដើម្បីពិភាក្សាពីការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន ។ ក្រុមនេះបានកត់សំគាល់ឃើញថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានរាយការណ៍ជូនប្រជាជនពីសកម្មភាពនៅក្នុងគំរោងសាងសង់ផ្លូវថ្នល់ បានចេញដីការស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មការនានា និងដីការហាមប្រាមការនេសាទខុសច្បាប់ និងការពារសត្វពាហនៈបំផ្លាញដំណាំ ។ ប៉ុន្តែគេនៅតែនិយាយថា សមត្ថភាពរបស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅមានកំរិត ហើយថាក្រុមប្រឹក្សាច្រើនអនុវត្តន៍តាមរបៀបជាការចាំតែស្តាប់ និងធ្វើតាមថ្នាក់លើ ។

ប្រធាន និងអនុប្រធានភូមិដើមពោធិមានការសប្បាយចិត្ត ដោយសារការផ្លាស់ប្តូរដែលកើតមានឡើង ។ គេបាននិយាយថា រដ្ឋបាលបច្ចុប្បន្នមានការចូលរួមច្រើនពីប្រជាជន ចំណែកឯរដ្ឋបាលមុនក្តោបក្តាប់ដោយប្រធានឃុំតែម្នាក់ឯង ។ ចំណុចនេះគួរអោយកត់សំគាល់ដែរ ពីព្រោះមេឃុំនៅពេលមុន និងនៅពេលនេះគឺជាមនុស្សតែមួយ។ តែជំទប់ទី២គឺជាសមាជិករបស់គណបក្សសមរង្ស៊ីដែលរស់នៅក្នុងភូមិនោះ ។ ទន្ទឹមគ្នានឹងការដែល

គេគាំទ្រដល់ការខិតខំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំដើម្បីហាមប្រាមការនេសាទខុសច្បាប់ ប្រធាននិងអនុប្រធានភូមិបាន តូញត្អែរពីអាកប្បកិរិយារបស់នគរបាលឃុំដែលមិនគោរពតាមដីការ ហើយនៅតែបន្តដើរឆក់ត្រីដដែល ។

ក្រុមតូចៗផ្សេងទៀតដែលត្រូវបានសំភាសន៍នៅភូមិដើមពោធិ មានយោបល់ផ្សេងៗពីគ្នាទៅនឹង សមិទ្ធិផលរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ។ មួយក្រុមនិយាយថា ជំទប់ទី២ដែលរស់នៅក្នុងភូមិនោះចូលរួមបានទៀងទាត់ នៅក្នុងប្រជុំរបស់សមាគមអភិវឌ្ឍន៍ភូមិនានា ។ ក្រុមនេះបានកត់សំគាល់ឃើញផងដែរថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមាន ភាពសកម្មជាងរដ្ឋបាលមុនក្នុងការងារគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ដូចជា ការកសាងផ្លូវថ្នល់ជាដើម ។ ក្រុមមួយទៀត បានទទួលស្គាល់អត្ថប្រយោជន៍ នៃការងារផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលធ្វើដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ តែគេគិតថា គំរោងមិនបានឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីត្រូវការពិតប្រាកដរបស់ប្រជាជនលើផ្នែកសន្តិសុខស្បៀងទេ ។ ក្រុមមួយ ទៀតនិយាយថា គេមិនឃើញមានការផ្លាស់ប្តូរអ្វីច្រើននៅក្នុងរដ្ឋបាលឃុំទេ ដោយគេនិយាយថា សមទ្ធិផលផ្លូវថ្នល់ និងសាលារៀនបានមកពី អង្គការអន្តរជាតិជាអ្នកជួយ ។ ជាទូទៅ ប្រជាជននៅភូមិដើមពោធិដែលមិនមែន ជាសមាជិកនៃសមាគមណាមួយនៅក្នុងភូមិ មិនសូវបានដឹងពីតួនាទីរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងដំណើរការវិមជ្ឈការ ទេ ។ គេធ្វើការប្រាស្រ័យ ជាមួយនឹងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ តែនៅពេលណាមានបុណ្យទាន និងពិធីរៀបមង្គល ការតែប៉ុណ្ណោះ ។

នៅក្នុងភូមិខ្វាវ សមាជិកនៃសមាគមភូមិមួយក្រុមនិយាយថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានភាពសកម្មច្រើននៅក្នុង ការងារអភិវឌ្ឍន៍ជាងរដ្ឋអំណាចឃុំមុន ។ មេឃុំបានចុះតាមភូមិដើម្បីធ្វើផែនការ និងតាមដានគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ តែពីមុន គាត់នៅតែផ្ទះប៉ុណ្ណោះ ។ ក្រុមនេះនៅតែតូញត្អែថា ផែនការរបស់សមាគមនានានៅក្នុងភូមិ មិនត្រូវបាន បញ្ចូលទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំទេ ។ គេនិយាយថា គេមិនបានចូលរួមពេញលេញក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការ ហើយបានដឹងតិចតួចពីសកម្មភាពការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ដោយសារក្រុមប្រឹក្សាឃុំពឹងតែទៅលើមេភូមិនៅក្នុង ការទាក់ទងផ្ទាល់ជាមួយនឹងប្រជាជន ។ តែក្រុមនោះសរសើរនូវការខិតខំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅក្នុងការចេញដីការ ដើម្បីការពារដំណាំ និងមច្ឆាក្នុងធម្មជាតិ ហើយនិងការកាត់បន្ថយអំពើហឹង្សាក្នុងគ្រួសារ ។

ក្រុមតូចៗដទៃទៀតនៅក្នុងភូមិខ្វាវក៏បានដឹងដែរអំពី ដីការដែលចេញដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំទាក់ទងនឹង សន្តិសុខ ការការពារដំណាំពីសត្វពាហនៈ ហើយនិងការហាមប្រាមលើការនេសាទខុសច្បាប់ ។ តែជាទូទៅ ភាគ ច្រើនអ្នកដែលត្រូវបានសំភាសន៍គិតថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមិនមានភាពជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងប្រជាជន ហើយគេមិនស្គាល់ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ឬអ្វីដែលគេធ្វើនោះទេ។ អ្នកភូមិដែលបានចូលរួមប្រជុំបាននិយាយថា គេទទួលបាននូវ ការណែនាំអោយធ្វើអ្វីមួយ តែមិនត្រូវបានគេសុំមតិយោបល់អ្វីឡើយ ។

ការរៀបចំ និងអនុវត្តន៍ផែនការ

ដំណើរការធ្វើផែនការ

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានប្រាប់ថា គេបានបង្កើតគណៈកម្មការរៀបចំផែនការ និងថវិកាដោយមានសមាជិកចំនួន៤០នាក់មកពីភូមិចំនួន៨ដែលត្រូវបានគេជ្រើសរើសឡើងនៅក្នុងឃុំ ។ នៅក្នុងគណៈកម្មការនេះមានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំចំនួន៨នាក់ មេភូមិ និងតំណាងមកពីសង្គមស៊ីវិលដូចជា គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ។ ដោយមានការជួយជ្រោមជ្រែងពីសំណាក់បុគ្គលិកសីលា និងក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុក គណៈកម្មការនេះបានប្រមូលពត៌មានទាក់ទងនឹងសេចក្តីត្រូវការរបស់ភូមិនីមួយៗ ។ លទ្ធផលនៃការអង្កេតនេះ ត្រូវបានលើកយកទៅពិភាក្សានៅក្នុងពេលប្រជុំនៅក្នុងភូមិ ហើយតម្រូវការត្រូវបានចាត់ជាលំដាប់អាទិភាព ។ បន្ទាប់មក សមាជិករបស់គណៈកម្មការបានចូលរួមនៅក្នុងសិក្ខាសាលាស្តីពី ការធ្វើផែនការជាមួយនឹងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ។ នៅក្នុងសិក្ខាសាលានេះ គេបូកសរុបតម្រូវការអាទិភាពនានារបស់ភូមិ ដើម្បីដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផែនការឃុំ ស្របទៅតាមការសន្យាផ្តល់ថវិកាពីរាជរដ្ឋាភិបាល ។ សមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានលើកឡើងថា ឯកសារផែនការ៥ឆ្នាំ ត្រូវបានទុកដាក់ និងសរសេរដោយស្មៀនឃុំ ហើយមានចម្លងជូនទៅភូមិនីមួយៗ ក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុក រដ្ឋអំណាចខេត្ត និងអង្គការ GTZ ។ ភូមិនីមួយៗទទួលខុសត្រូវក្នុងការផ្សព្វផ្សាយ ពីលទ្ធផលនៃផែនការទៅដល់ប្រជាជននៅតាមភូមិ និងអំពីគំរោងអ្វីដែលត្រូវយកមកអនុវត្តន៍នៅតាមភូមិនីមួយៗ ។

បន្ទាប់មក សមាជិករបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងគណៈកម្មការរៀបចំផែនការនិងថវិកា ចូលរួមនៅក្នុងសិក្ខាសាលាសមាហរណកម្មថ្នាក់ស្រុកដើម្បីឧទ្ទេសនាមពីផែនការឃុំចំពោះទៅមន្ត្រីថ្នាក់ស្រុក ស្ថាប័នដែលពាក់ព័ន្ធ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៍ដទៃទៀត ។ សមាជិករបស់គណៈកម្មការនេះដែលមកពីភូមិនីមួយៗ បានចូលរួមនៅក្នុងសិក្ខាសាលាសមាហរណកម្មប្រចាំឆ្នាំថ្នាក់ស្រុកដើម្បីពន្យល់ពីបញ្ហា និងតម្រូវការរបស់ភូមិនីមួយៗអោយបានច្បាស់លាស់ ។ សមាជិកគណៈកម្មការគិតថា សិក្ខាសាលាសមាហរណកម្មថ្នាក់ស្រុក មានប្រយោជន៍ ពីព្រោះបានធ្វើអោយអង្គការ ឬស្ថាប័ននានាមានការយកចិត្តទុកដាក់មកលើស្ថានភាពនៅតាមភូមិឃុំ ហើយទទួលបាននូវការគាំទ្រចំពោះគំរោងផ្សេងៗ ។ ក្រោយពីបញ្ចប់សិក្ខាសាលា ស្ថាប័នរដ្ឋ និងអង្គការអភិវឌ្ឍន៍នានាសន្យាជួយដល់គំរោងផ្សេងៗ ដូចជាការបណ្តុះបណ្តាលសុខភាព ការជីកអណ្តូង និងការជួសជុលផ្លូវថ្នល់ ។

តំណាងរបស់សង្គមស៊ីវិលដែលត្រូវបានសំភាសន៍នៅសាលាឃុំទទួលស្គាល់ថា គេបានចូលរួមក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការឃុំ ។ តម្រូវការជាអាទិភាពត្រូវបានគេកំណត់នៅថ្នាក់ភូមិ ហើយនិងអនុម័តដោយថ្នាក់ឃុំ ។

អ្នកដឹកនាំសមាគមនៅតាមភូមិ មេភូមិ សមាជិកគណៈកម្មការរៀបចំផែនការ និងថវិកា និងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការ ។ ប៉ុន្តែ អ្នកដឹកនាំសង្គមស៊ីវិលបានគូសបញ្ជាក់ថាការចូលរួមរបស់ប្រជាជនគឺ មិនស្មើគ្នាទេ ។

នៅក្នុងភូមិទន្លេនាម សមាជិកគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ និងសមាគមភូមិដែលត្រូវបានសំភាសន៍ជាមួយមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងការប្រជុំធ្វើផែនការ ។ ប៉ុន្តែ ប្រជាជនទូទៅមិនចាំរបៀបវារៈនៃការប្រជុំទេ ហើយនិយាយថា គេទៅធ្វើការសង្កេតជាជាងចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការពិភាក្សា ។ ប្រជាជនជាច្រើនតែងតែលើកឡើងពីការយល់ច្រឡំទៅលើការប្រជុំទាក់ទងទៅនឹងការធ្វើផែនការ និងការប្រជុំពិភាក្សាគ្នារិះរកមធ្យោបាយសំរាប់អនុវត្តន៍ ។

នៅភូមិដើមពោធិ គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ និងសមាជិកនៃសមាគមនៅតាមភូមិចូលរួមច្រើន នៅក្នុងការតាក់តែងផែនការឃុំ ។ នៅក្នុងពេលសំភាសន៍ជាក្រុមជាមួយនឹងសមាជិកសមាគមនៅក្នុងភូមិដើមពោធិ អ្នកឆ្លើយអាចរៀបរាប់លំអិតពីដំណើរដើមទង ហើយអាចប្រាប់ពីគំរោងជាអាទិភាពដែលគេបានកំណត់ ។ តែប្រជាជននៅក្នុងក្រុមខ្លះទៀតដែលត្រូវបានសំភាសន៍ មានការពិបាកនៅក្នុងការចែកអោយដាច់ពីគ្នារវាងការប្រជុំដើម្បីធ្វើផែនការគំរោង និងការប្រជុំដើម្បីវែអង្គាសបដិភាគសំរាប់ដំណើរការគំរោង ។ នៅមានការយល់ច្រឡំផងដែរពីការប្រជុំដើម្បីធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ និងប្រជុំដើម្បីធ្វើផែនការគំរោងរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល។

នៅក្នុងភូមិខ្វារ ប្រជាជនមួយក្រុមដែលត្រូវបានសំភាសន៍បានរៀបរាប់ច្បាស់ពីការចូលរួមរបស់គេនៅក្នុងសកម្មភាពធ្វើផែនការ និងគំរោងអាទិភាពដែលត្រូវបានគេសំរេចយក ។ ផ្ទុយទៅវិញ ក្រុមមួយទៀត មានភាពមិនច្បាស់អំពីការចូលរួមរបស់គេនៅក្នុងការប្រជុំធ្វើផែនការនោះឡើយ ។

ការអនុវត្តន៍ការងារ

យោងតាមក្រុមប្រឹក្សាឃុំ គំរោងដែលត្រូវបានអនុវត្តន៍កន្លងមកនៅក្រោមផែនការ៥ឆ្នាំរបស់ឃុំរួមមានៈ ផ្លូវ៣ខ្សែរ និងអណ្តូង២នៅភូមិចំប៉ី ផ្លូវមួយ និងលូមួយកន្លែងនៅភូមិទន្លេនាម ផ្លូវពីរខ្សែរនៅភូមិស្រែជា លូមួយនៅភូមិអង្គជោត ផ្លូវពីរនៅភូមិដើមពោធិ ផ្លូវពីរនិងអណ្តូងស្នប់មួយនៅភូមិលាងសាហែក ហើយនិងផ្លូវមួយនៅភូមិក្រសាំង ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានអោយដឹងថា គេបានទទួលលុយសំរាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំចំនួន ៣៣.៤២ លាន

វៀលពីរដ្ឋាភិបាលសំរាប់អនុវត្តន៍ផែនការនោះ ។ កម្មវិធីសីលាជួយផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (ផ្លូវថ្នល់ ទ្វារទឹក អណ្តូង) ហើយនិងកសិកម្ម (គ្រាប់ពូជ ការប្រើប្រាស់ជី ការចិញ្ចឹមសត្វ និងការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ) តាមរយៈថវិកាឃុំ។ ប្រជាជនផ្តល់ប្រាក់បដិភាគសំរាប់គំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែរ។ GTZ និងទស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៍ដទៃទៀតបានរួមចំណែកថវិកា ព្រមទាំងសប្បុរសជននៅបរទេស និងនៅភ្នំពេញបានផ្តល់ថវិកាដែរ ។ ថវិការបស់អង្គការអភិវឌ្ឍន៍ និងសប្បុរសជនបានជួយដល់គំរោងនានាដូចជា ការបណ្តុះបណ្តាលកសិកម្ម ពេទ្យសត្វ ធារាសាស្ត្រ ឥណទាន ការថែទាំសុខភាព និងអាហារូបត្ថម្ភ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំក៏បានប្រមូលចំណូលបន្ថែមពីការប្រមូលថ្លៃសេវាអត្រានុកូលដ្ឋាន ។ លុយនេះគេយកទៅទុកនៅឯរតនាគារខេត្តកំពត ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានពន្យល់ថា គំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធធំៗដែលផ្តល់ថវិកាតាមរយៈផែនការឃុំត្រូវបានប្រគល់ដល់អ្នកម៉ៅការតាមរយៈការដេញថ្លៃ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងក្រុមអ្នកសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុកជាអ្នកចាត់ចែងដំណើរការដេញថ្លៃ ។ អ្នកដេញថ្លៃបានគឺជាអ្នកដកលុយដោយផ្ទាល់ពីរតនាគារ ។ ដោយមានការជួយពី GTZ ហើយនិងក្រុមអ្នកសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុក ក្រុមប្រឹក្សាឃុំអះអាងថា ខ្លួននិងគណៈកម្មការរៀបចំផែនការ និងថវិកាពិនិត្យមើលដំណើរការអនុវត្តន៍គំរោងដើម្បីធ្វើអោយអ្នកម៉ៅការធ្វើទៅតាមអ្វីដែលមានចែងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំរាយការណ៍ថា ខ្លួននិងគណៈកម្មការរៀបចំផែនការនិងថវិកា ក៏បានតាមដានលើគំរោងដែរ ។ ប្រជាជនដែលជាអ្នកទទួលផល ទទួលខុសត្រូវថែទាំគំរោងអោយបានល្អ។ នៅក្នុងករណីខ្លះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានការពិបាកក្នុងការប្រមូលបដិភាគពីប្រជាជន និងក្នុងការដោះស្រាយជាមួយនឹងអ្នកដែលទទួលរងនូវការប៉ះពាល់ដល់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គេ ដោយសារការសាងសង់ផ្លូវថ្នល់ ។

តំណាងរបស់សង្គមស៊ីវិលដែលត្រូវបានសំភាសន៍នៅថ្នាក់ឃុំបានកត់សំគាល់ដោយមោទនភាពថា ប្រជាជនបានចូលរួមធនធានដល់ការអនុវត្តន៍គំរោងអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ ។ ការចូលរួមនេះជួយកសាងស្មារតីម្ចាស់ការទទួលខុសត្រូវរបស់គេចំពោះគំរោង ។ គំរោងខ្លះទៀតត្រូវបានដំណើរការតាមរបៀបស្បៀងពលកម្មដែលជួយអោយប្រជាជនមានសន្តិសុខស្បៀងល្អប្រសើរឡើង ដោយនៅពេលជាមួយគ្នានោះដែរក៏ជួយអោយគេមានផ្លូវដើរ ឬមានលូទឹកនៅក្នុងភូមិ ។ នៅពេលជាមួយគ្នានោះដែរ សង្គមស៊ីវិលមានការត្អូញត្អែរថា ការគ្រប់គ្រងថវិការបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ មិនមែនសុទ្ធតែមានតម្លាភាពនោះទេ ។ លើសពីនេះទៀត ដំណើរការគំរោងច្រើនតែមានការយឺតយ៉ាវដោយសារលុយកម្រធ្លាក់មកពីរតនាគារជាតិ ។ ក្រុមសង្គមស៊ីវិលនិយាយថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំត្រូវការរៀនសូត្រថែមទៀតលើការគ្រប់គ្រងថវិកា ។

ភាពជាដៃគូរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងសង្គមស៊ីវិល

ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងសមាគមប្រជាជននៅតាមភូមិ

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបាននិយាយថា គេបានអោយសមាជិកម្នាក់ៗធ្វើការជិតស្និទ្ធជាមួយគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ និងសមាគមនានានៅតាមភូមិ ដូចជាធនាគារស្រូវ ឥណទាន និងក្រុមជួលគុអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

តំណាងនៃសង្គមស៊ីវិលដែលត្រូវបានសំភាសន៍ជាមួយនៅថ្នាក់ឃុំបានអោយដឹងថា សមាជិកសមាគមនៅក្នុងភូមិ និងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានការប្រាស្រ័យជាមួយគ្នា នៅក្នុងពេលបើកការប្រជុំនៅក្នុងភូមិម្តង ។ សមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានចូលរួមក្នុងអង្គប្រជុំរបស់ក្រុមធនាគារស្រូវ តែមិនមានវត្តមានក្នុងការប្រជុំឯទៀតទេ ។ ថ្នាក់ដឹកនាំសង្គមស៊ីវិលនិយាយថា សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ គួរតែចូលរួមនៅក្នុងការប្រជុំទាំងឡាយអោយបានច្រើនជាងនេះ ។ ក្រុមសង្គមស៊ីវិលលើកឡើងថា សមាគមនៅក្នុងភូមិបានរាយការណ៍ទៅមេឃុំ និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានទៀងទាត់ បើទោះបីជាគេមិនចូលរួមនៅក្នុងការប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំក្តី ។ សមាគមនៅក្នុងភូមិចង់ចូលរួមនៅក្នុងការប្រជុំនៅសាលាឃុំដើម្បីផ្សព្វផ្សាយពត៌មានស្តីពីគំរោងអភិវឌ្ឍន៍របស់គេ ។ មានរឿងមួយគួរអោយចាប់អារម្មណ៍គឺ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំពិនិត្យមើលឯកសារលុយកាក់របស់បណ្តាក្រុម ឬសមាគមនអភិវឌ្ឍន៍នានាក្នុងភូមិ និងសកម្មភាពផ្សេងៗរបស់គេដែរ ។ តាមទស្សនៈរបស់ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវ ការធ្វើដូច្នេះ បង្ហាញអោយឃើញនូវភាពច្របូកច្របល់គ្នា រវាងសង្គមស៊ីវិល និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ។

ក្រុមសង្គមស៊ីវិលអះអាងថា សមាគមអភិវឌ្ឍន៍នៅតាមភូមិបានរួមចំណែកក្នុងការតាក់តែងផែនការឃុំ ។ គេក៏បានចូលរួមផងដែរជាមួយនឹងប្រជាជនឯទៀត ក្នុងសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ឃុំដូចជាការកសាងផ្លូវថ្នល់ជាដើម ។ បើសិនជាមានការស្នើសុំ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំអាចជួយដល់សមាគមនានានៅតាមភូមិបាន ។ ឧទាហរណ៍ សមាគមគុបានដាក់សំណើរសុំថវិកាទៅកាន់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសំរាប់ធ្វើរោងការ ។

នៅភូមិទន្លេនាម ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានអនុម័តលើការអនុវត្តន៍គំរោងជាអាទិភាពពីរ ។ គំរោងទីមួយគឺការធ្វើផ្លូវក្រាលគ្រួសក្រហម រីឯគំរោងទីពីរគឺ ការដាក់លូទឹក ។ សមាគមអភិវឌ្ឍន៍នៅតាមភូមិ បានផ្តល់ថវិកាបដិភាគសំរាប់គំរោងទាំងពីរនេះ ។ ថវិកានេះបានមកពីគំរោងឥណទាន និងគណៈកម្មការសាងសង់នៅក្នុងភូមិ ។

នៅក្នុងភូមិដើមពោធិ ថ្នាក់ដឹកនាំសង្គមស៊ីវិលមួយក្រុមបាននិយាយថា រវាងសមាគមភូមិ និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ គឺមានការសហការគ្នាល្អ មិនជ្រៀតជ្រែកកិច្ចការគ្នា ហើយមានការទាក់ទងគ្នាប្រកបដោយការបើកចំហ។

នៅក្នុងភូមិខ្វាវ សមាជិកសង្គមស៊ីវិលមួយក្រុមបាននិយាយថា មានការសហការគ្នាល្អរវាងសមាគមនានា ហើយនិងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានជួយពិនិត្យបញ្ជី និងឯកសាររបស់ក្រុមធនាគារស្រូវ ។ ចំណែកក្រុមធនាគារស្រូវវិញបានចូលរួមថវិកាបដិភាគដើម្បីយកទៅធ្វើផ្លូវ ។ GTZ បានផ្តួចផ្តើមគំនិតរបៀបនេះដើម្បីប្រមូលថវិកាបដិភាគ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំតំណាងអោយផលប្រយោជន៍របស់សមាគម ហើយពេលខ្លះដោះស្រាយបញ្ហានៃការមិនសងបំណុល ។ តាមទស្សនៈរបស់ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវ បញ្ហានេះបង្ហាញអោយឃើញពីការបញ្ចូលនូវការទទួលខុសត្រូវមិនសមស្រប រវាងសង្គមស៊ីវិល និងរដ្ឋអំណាចនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ។

ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំទទួលស្គាល់ថា គេបានសហការជាមួយនឹងអង្គការអភិវឌ្ឍន៍នានាដូចជា GTZ និង RACHA នៅក្នុងគំរោងផ្នែកសុខភាពតាមរយៈមណ្ឌលសុខភាពឃុំ ។ GTZ បានផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលដល់ភ្នាក់ងារសុខភាពស្ម័គ្រចិត្តភូមិ។ GTZ ក៏នៅបានផ្តល់លុយចំនួន៩លានរៀលសំរាប់ធ្វើផ្លូវដោយបន្ថែមគ្រួសក្រហមលើផ្លូវដែលមានស្រាប់ ។ អង្គការ SVA ក៏បានជួយសាលារៀនចំនួន ២ ខ្នងដែរ។

ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងរដ្ឋាភិបាល និងគណបក្សនយោបាយ

មេឃុំបានចូលរួមប្រជុំនៅថ្នាក់ស្រុក នៅពេលត្រឡប់មកវិញ គាត់ផ្តល់ពត៌មានទៅសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលមកពីគណបក្សទាំងបី ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានធ្វើ និងដាក់របាយការណ៍ជូនទៅថ្នាក់ស្រុក ។

អភិបាលស្រុកធ្វើជាប្រធានគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ស្រុក ។ សិលាបានផ្តល់ថវិកាសំរាប់អភិវឌ្ឍន៍ឃុំ ដោយផ្ទាល់តាមរយៈឃុំ មិនមែនតាមថ្នាក់ស្រុកទេ ។ ថវិកាទាំងនេះគឺសំរាប់ចំណាយលើរដ្ឋបាល និងការអភិវឌ្ឍន៍។ សាលាស្រុកសហការជាមួយនឹងកម្មវិធីសីលា ពីព្រោះមន្ត្រីថ្នាក់ស្រុកខ្លះ កំពុងតែធ្វើការផ្ទាល់ជាមួយនឹងកម្មវិធីសីលាស្រាប់ ។ តែអភិបាលស្រុកមិនបានចូលរួមនៅក្នុងកម្មវិធីសីលាទេ ។ មន្ទីរកសិកម្ម និងសុខាភិបាលខេត្ត បានបើកការបណ្តុះបណ្តាលនៅថ្នាក់ភូមិ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានផ្សព្វផ្សាយពត៌មានដល់គណបក្សនយោបាយ ភាគច្រើនតាមរយៈសមាជិករបស់គណបក្សរៀងៗខ្លួន នៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ៣

ករណីសិក្សាទី ៣

ឃុំច្រេស ស្រុកជុំគីរី

ខេត្តកំពត

ជាឃុំដែលត្រូវបានជ្រើសរើស និងផ្តល់ជំនួយដោយអង្គការ ស៊ីដសេ

ប្រវត្តិ

ច្រេសគឺជាឃុំមួយក្នុងចំណោមឃុំចំនួន៧នៅក្នុងស្រុកជុំគីរី ខេត្តកំពត ។ ឃុំនេះមានភូមិចំនួនបួនដែលមានមនុស្សចំនួន១.១៤១គ្រួសារ ។ ប្រភពចំណូលសំខាន់គឺ ការធ្វើស្រែ ។ ការនេសាទគឺជា មុខរបរបន្ទាប់បន្សំ ។ ក្នុងមួយគ្រួសារមានដីគិតជាមធ្យមកន្លះហិកតា ហើយទិន្នផលស្រូវគិតជាមធ្យមគឺ ១.៥តោន ។ ដោយសារតែការធ្វើស្រែតែម្តងក្នុងមួយឆ្នាំ ដូច្នេះជាធម្មតា គេមិនមានហូបចុកគ្រប់គ្រាន់ទេ ។

អង្គការអភិវឌ្ឍន៍ពិសេសអង្គការស៊ីដសេ ព្រមទាំងអង្គការស្បៀង និងកសិកម្មរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ (FAO) បានជួយលើការងារអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងភូមិចំនួនបួននៅក្នុងវិស័យអប់រំ ការថែទាំសុខភាព កសិកម្ម និង ឥណទាន ។ គំរោងដោយឡែក១រួមមាន ធនាគារស្រូវ ធនាគារជ្រូក ធនាគារគោ ក្រុមជួយខ្លួនឯង ថ្នាក់អក្ខរកម្ម បណ្ណាល័យតាមភូមិ ឆ្មបបូរាណ ពេទ្យសត្វ សួនបន្លែ ស្រែបង្ហាញ ការថែទាំសុខភាព ទឹកស្អាត បង្គន់អនាម័យ ដី ឥណទាន លូ និងផ្លូវថ្នល់ ។ តែនៅខ្វះផ្លូវថ្នល់ពីភូមិមួយទៅភូមិមួយ ខ្វះប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និងខ្វះសេវាសុខភាពគ្រប់គ្រាន់ ។ នៅក្នុងឃុំនេះ គេអាចធ្វើស្រែពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ បើសិនជាមានការសាងសង់ទំនប់ដ៏ធំមួយ ។

នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៤ ស៊ីដសេបានចាប់ដំណើរការកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ចំរុះតាមជនបទនៅក្នុងភូមិចំនួនបួនក្នុងឃុំច្រេស ។ ក្រោយពីធ្វើការសិក្សាវាយតំលៃនៅតាមជនបទដោយមានការចូលរួម (PRA) រួចមក ស៊ីដសេបានបង្កើតគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិដើម្បីអោយគ្រប់គ្រង និងសំរបសំរួលការងារអភិវឌ្ឍន៍ដែលរួមមាន ការលើកកំពស់ការងារកសិកម្ម ក្រុមជួយខ្លួនឯង និងគំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដូចជា ការដាក់លូ បណ្ណាល័យ និងសាលារៀន។ នៅពេលថ្មី១នេះ ស៊ីដសេបានជួយដល់ការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍សំរាប់គំរោងអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ចំរុះដែលខ្លួនបានជួយថវិកា ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំច្រេសមានសមាជិកចំនួន៥នាក់ ។ ៣នាក់មកពីគណបក្សប្រជាជន ១នាក់មកពីគណបក្ស ហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច និងម្នាក់ទៀតមកពីគណបក្សសមរង្ស៊ី ។ មេឃុំគឺជាអ្នកដែលមកពីគណបក្សប្រជាជន ។ សមាជិកទាំងអស់របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំគឺ ជាបុរស ។ ស្មៀនឃុំគឺជានារី ។

រដ្ឋបាលឃុំ

ការប្រែប្រួលចាប់តាំងពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ

ការប្រែប្រួលធំជាងគេបំផុត ក្រោយពីបង្កើតបាននូវក្រុមប្រឹក្សាឃុំមកគឺ ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសបានមេឃុំថ្មី ។ ប្រជាជនជាច្រើនមិនសប្បាយចិត្តនឹងរបៀបដែលមេឃុំមុនធ្វើចំពោះការកាន់កាប់ដីឃុំដោយទាហាន ។ ការបោះឆ្នោតនេះ បានផ្តល់ដល់ប្រជាជនមូលដ្ឋាននូវឱកាសធ្វើការផ្លាស់ប្តូរមេឃុំចេញ (មេឃុំចាស់ និងថ្មីគឺជាអ្នកដែលមកពីគណបក្សប្រជាជនដូចគ្នា) ។ ទោះបីជាមេឃុំមុនបាត់បង់តំណែងខ្ពស់ក្តី ក៏គាត់នៅទទួលបានសំលេងគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីនៅធ្វើជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែរ ។ ចំពោះលក្ខណៈនៃការផ្លាស់ប្តូរដូចជា ការដាក់ជំនួសសមាជិកម្នាក់មកពីគណបក្សសំលេងភាគច្រើន ដោយមនុស្សម្នាក់ទៀតដែលមកពីគណបក្សដដែលនោះ មើលទៅហាក់ដូចជាមិនមានបញ្ហាអ្វីធំដុំទេ តែប្រជាជនមានឱកាសធ្វើការជ្រើសរើសតំណាងរបស់គេដែលនៅក្នុងរដ្ឋបាលមុន គេមិនមានឱកាសដូចនេះទេ ។

សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំនិយាយថា ឥឡូវនេះមានតម្លាភាពច្រើនជាងកាលពីរដ្ឋបាលមុន ។ ពត៌មានស្តីពីបញ្ហានៅក្នុងឃុំហើយនិងប្រាក់ដែលគេបែងចែកអោយសំរាប់គំរោងអភិវឌ្ឍន៍ឥឡូវត្រូវបានគេអោយប្រជាជនដឹង ។ ការចូលរួមរបស់សមាជិកមកពីគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច និងសមរង្ស៊ីនៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាឃុំបើកអោយមានមតិប្រឆាំងបាន ទោះបីជាថាសមាជិកមកពីគណបក្សប្រជាជន ជាពិសេសមេឃុំនៅតែមានអំណាចលើសលប់ក្តី ។ លើសពីនេះទៀត ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានចូលរួមនៅក្នុងការធ្វើផែនការ និងការអនុវត្តន៍គំរោងអភិវឌ្ឍន៍ ។ ក្រៅពីនេះសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានសារភាពថា រដ្ឋបាលឃុំមានការប្រែប្រួលតិចតួចប៉ុណ្ណោះ ។

តំណាងរបស់សង្គមស៊ីវិលដែលត្រូវបានសំភាសន៍នៅសាលាឃុំបានសង្កត់ធ្ងន់ថា មានការប្រែប្រួលចំពោះការចូលរួមរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅក្នុងសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ ។ កាលពីរដ្ឋបាលមុន មិនមានការធ្វើផែនការជាលក្ខណៈចូលរួមទេ។ ទាក់ទងនឹងរដ្ឋបាលឃុំនិងសន្តិសុខឃុំ សង្គមស៊ីវិលដែលបានសំភាសន៍បានសង្កេតឃើញថាមិនមានការប្រែប្រួលអ្វីច្រើនទេ ។ មានពេលខ្លះថ្នាក់ដឹកនាំសង្គមស៊ីវិលត្រូវបានគេអញ្ជើញអោយចូលរួម នៅក្នុងអង្គប្រជុំស្តីពីកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ តែមិនដែលត្រូវបានអញ្ជើញអោយចូលរួមប្រជុំស្តីពី បញ្ហាទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រង

រដ្ឋបាលឡើយ ។ ដូចគ្នានេះដែរ តំណាងរបស់សង្គមស៊ីវិលមិនដឹងពីសេចក្តីសំរេចចិត្ត និងសារាចររបស់ថ្នាក់លើទេ ពីព្រោះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមិនដែលផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈទេ ។

ការបំពេញការងារ

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំធ្វើការប្រជុំទៀងទាត់ប្រចាំខែហើយធ្វើរបាយការណ៍ប្រចាំខែទៅថ្នាក់ស្រុក ។ នៅពេលខ្លះ ក្រុមប្រឹក្សាបើកការប្រជុំពិសេសស្តីពីគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ ។ ការិយាល័យខេត្តទទួលបន្ទុកខាងការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន (POLA) និងនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន (DOLA) បានធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលដល់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំលើការតំរង់ទិស ការធ្វើផែនការ និងគ្រប់គ្រងថវិកា ។ ស៊ីដសេ និងគំរោងគាំទ្រក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ (CCSP) ក៏បានបើកការបណ្តុះបណ្តាលដើម្បីកសាងសមត្ថភាពរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែរ ។ អភិបាលស្រុកបានកត់សំគាល់ឃើញថា សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំខ្លះនៅស្រុកជុំគីរី មិនសូវមានការសិក្សាខ្ពស់ ហើយការនេះធ្វើអោយគេមានការពិបាកនៅក្នុងការបំពេញតួនាទីរបស់គេ ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំច្រេសបានចេញដីការឃុំមួយចំនួន ។ តែសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំមិនចាំដីការទាំងនេះទេ ។ តែគេបានដឹងថា ដីការមួយទាក់ទងទៅនឹងការបង្កើតគណៈកម្មការរៀបចំផែនការ និងថវិកា ត្រូវបានអនុម័ត ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានទទួលស្គាល់ថា ដីការទាំងនេះរួមជាមួយនឹងសេចក្តីសំរេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងបទបញ្ជាពីថ្នាក់លើ មិនត្រូវបានគេផ្សព្វផ្សាយអោយប្រជាជនបានដឹងទេ ។ គេសង្កេតឃើញថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំជួបជាមួយនឹងប្រជាជននៅនឹងមូលដ្ឋានរបស់គេ ដោយគ្រាន់តែធ្វើការពិភាក្សាពីគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ និងការចូលរួមបដិភាគពីប្រជាជនចំពោះគំរោងទាំងនេះតែប៉ុណ្ណោះ ។

ទស្សនៈរបស់ប្រជាជននៅតាមភូមិ

ដើម្បីដឹងច្បាស់ពីទស្សនៈរបស់អ្នកភូមិ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវបាននិយាយទៅកាន់ប្រជាជននៅក្នុងភូមិចំនួនបីដែលស្ថិតនៅដាច់ៗពីគ្នា គឺភូមិច្រេស ត្រពាំងឈើទាល និងតាទែន ។

នៅក្នុងភូមិច្រេស ក្រុមតូចៗដែលត្រូវបានសំភាសន៍មើលឃើញការប្រែប្រួលតិចតួចនៅក្នុងរដ្ឋបាលឃុំចាប់តាំងពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំមក ។ គេដឹងថា ឥឡូវនេះមានមន្ត្រីឃុំច្រើនជាងមុន ហើយគេមកពីគណបក្សផ្សេងៗ ។ តែគេមិនស្គាល់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំច្បាស់ទេ ពីព្រោះសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំមិនដែលពិភាក្សាពីតួនាទីរបស់គេជាសាធារណៈ រាយការណ៍ពីការងាររបស់គេ ឬផ្សព្វផ្សាយការណែនាំ និងសារាចរពីថ្នាក់លើទេ ។ ជាទូទៅ ប្រជាជននៅតាមភូមិប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាឃុំតាមរបៀបដូចដែលគេប្រាស្រ័យជាមួយ

នឹងរដ្ឋអំណាចឃុំនៅក្នុងពេលអតីតកាលដូច្នោះដែរ ។ ឧទាហរណ៍ គេបានសុំអោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំជួយដោះស្រាយជំលោះរវាងប្ដីប្រពន្ធ ប្រាប់ពីចោរលួចគោ និងសុំការដោះស្រាយចំពោះជំលោះដីធ្លី ។ ដូចកាលកន្លងទៅដែរ ប្រជាជនមិនមែនសុទ្ធតែសប្បាយចិត្តនឹងរបៀបដែលមន្ត្រីឃុំដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះនោះទេ ។

នៅក្នុងភូមិច្រេស គេបានពន្យល់ថា គោលបំណងសំខាន់ដែលក្រុមប្រឹក្សាឃុំបើកការប្រជុំ នៅក្នុងភូមិគឺដើម្បីពិភាក្សាពីការចូលរួមបដិភាគពីប្រជាជនចំពោះគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំគិតពីការងារអនុវត្តន៍គំរោងជាក់ស្ដែង ហើយបានសួរទៅអ្នកភូមិថា តើគេអាចជួយជាកំលាំងពលកម្មបានយ៉ាងម៉េចខ្លះសំរាប់ការធ្វើផ្លូវ សាលារៀន និងប្រឡាយស្រោចស្រពជាដើម។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំមិនបានចូលរួមសកម្មនៅក្នុងការធ្វើផែនការភូមិទេ តែពឹងផ្អែកលើក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុកនៃកម្មវិធីសីលា និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដូចជា ស៊ីដសេ អោយធ្វើការងារនេះ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានបញ្ជូនពត៌មានទៅកាន់ប្រជាជននៅតាមភូមិតាមរយៈមេភូមិ ។

នៅភូមិត្រពាំងឈើទាល ក្រុមតូចមួយដែលត្រូវបានសំភាសន៍បានធ្វើការកត់សំគាល់ថា នៅក្នុងរដ្ឋបាលមុនមេឃុំធ្វើការសំរេចអ្វីៗតែម្នាក់ឯង ដោយមិនពិគ្រោះយោបល់ទេ ។ ឥឡូវនេះសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំច្រើននាក់ចូលរួមនៅក្នុងការសំរេចអ្វីៗ ហើយក្រុមប្រឹក្សាពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងប្រជាជននៅតាមភូមិទាក់ទងនឹងគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ជាច្រើន ។ មានមួយក្រុមទៀតបានគិតថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានជួយកែលំអរសន្តិសុខ ដោយកាត់បន្ថយការលួច និងប្លន់ ។ ក្រុមផ្សេងទៀតនិយាយថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំតែងតែមានវត្តមាននៅក្នុងការអនុវត្តន៍គំរោងផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដូចជា ផ្លូវថ្នល់ និងការសាងសង់សាលារៀន។ ភាគច្រើននៃក្រុមតូចៗដែលត្រូវបានសំភាសន៍នោះបាននិយាយថា តាមធម្មតា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំជួបជាមួយនឹងអ្នកភូមិដើម្បីពិភាក្សាពីការចូលរួមបដិភាគចំពោះគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ ។ ក្រៅពីការរៀបរាប់ទាក់ទងទៅនឹងគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ ភាគច្រើននៃក្រុមតូចៗទាំងនេះមានការយល់ដឹងតិចតួចពីសកម្មភាពរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ។ មានម្នាក់នៅក្នុងក្រុមមួយបានប្រកាសថា បើសិនជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំធ្វើការមិនបានល្អ គាត់នឹងបោះឆ្នោតអោយអ្នកផ្សេងនៅអាណត្តិក្រោយ ។

នៅក្នុងភូមិតាទែន គេបាននិយាយថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំចូលរួមជួយគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ដូចជា ផ្លូវថ្នល់ ទំនប់ទឹក សាលារៀន។ ភាគច្រើននៃក្រុមតូចៗទាំងនោះនិយាយថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានជួបជាមួយនឹងអ្នកភូមិដើម្បីពិភាក្សាពីការចូលរួមបដិភាគ ។ ក្រុមតូចៗទាំងនេះមិនដឹងពីដីការដែលក្រុមប្រឹក្សាបានដាក់ចេញ ឬទិដ្ឋភាពផ្សេងទៀតនៃការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សានោះទេ។ ជាទូទៅ ក្រុមតូចៗនៅតាមភូមិដែលត្រូវបានសំភាសន៍ពឹងមកលើ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ដូចដែលគេបានពឹងមកលើរដ្ឋអំណាចឃុំកាលពីអតីតកាលដែរ ដើម្បីសុំការជួយដោះស្រាយនៅក្នុងជំលោះ

រវាងប្តីប្រពន្ធ រវាងអ្នកភូមិ ហើយអោយជួយស្រាវជ្រាវកែរលើលួចគោ ។ ទាក់ទងនឹងការងារអភិវឌ្ឍន៍ មានការយល់ច្រឡំខ្លះស្តីពីគំរោងដែលមាននៅក្នុងផែនការឃុំ ដែលត្រូវបានអនុវត្តន៍ដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ហើយនិងគំរោងនានាដែលអនុវត្តន៍ដោយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដូចជា អង្គការស៊ីដសេ ។

ការធ្វើផែនការនិងការអនុវត្តន៍ការងារ

ដំណើរការធ្វើផែនការ

គណៈកម្មាធិការរៀបចមផែនការនិងថវិកាឃុំច្រេស មានសមាសភាពសមាជិកមកពីក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ចំនួន៥នាក់ មេភូមិ ៤នាក់ សមាជិកគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ៤នាក់ និងតំណាងភូមិ ២នាក់ ។ គណៈកម្មាធិការនេះ រៀបចំផែនការ៥ឆ្នាំរបស់ឃុំ ដោយមានការជួយរបស់អង្គការស៊ីដសេ FAO និងក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុក ។ នៅក្នុងការសំភាសន៍ដោយឡែកជាមួយក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុកបានពន្យល់ថាមាន ៥ដំណាក់កាល និង ១១ជំហ៊ាន នៅក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការ ។ ជំហ៊ានទាំងនោះរួមមាន: ការប្រមូលនិងវិភាគទិន្នន័យ ការកំណត់ពីតំរូវការជាមួយនឹងអ្នកភូមិ ធ្វើសមាហរណកម្មសេចក្តីត្រូវការរបស់ភូមិទៅក្នុងអាទិភាពរបស់ឃុំ ដាក់ចេញគោលដៅជាយុទ្ធសាស្ត្រ រៀបចំគំរោងសំរាប់ឃុំដោយមានកំណត់ពីសោហ៊ុយប៉ាន់ស្មាន ហើយរកមើលថវិកាសំរាប់គំរោង របស់ឃុំ ។

យោលទៅតាមសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនការនិងថវិកា ការចូលរួមរបស់ប្រជាជននៅក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការត្រូវបានលើកទឹកចិត្ត ។ ដំបូងមេភូមិ និងគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ជួយអ្នកភូមិក្នុងការកំណត់រកមើលសេចក្តីត្រូវការនិងគំរោងជាអាទិភាពសំរាប់លើកយកទៅពិភាក្សាជាមួយនឹងគណៈកម្មការរៀបចំផែនការនិងថវិកា ។ បន្ទាប់មកការប្រជុំនៅថ្នាក់ឃុំត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីកំណត់អាទិភាព និងបូកសរុបគំរោងបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការឃុំ ។ អ្នកសំរបសំរួលជួយសរសេរផែនការអោយរួចជាស្រេចដើម្បីដាក់អោយអនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំរួចហើយ នឹងត្រូវដាក់ជូនទៅអាជ្ញាធមិស្រុកនិងខេត្ត ។

បញ្ហាខ្លះត្រូវបានជួបប្រទះនៅក្នុងការអនុវត្តន៍គំរោង ដោយសារនៅពេលខ្លះអ្នកភូមិមិនចង់បង់ប្រាក់វិភាគទានបដិភាគនិងវិភាគទានជាពលកម្ម ។ មួយចំណែកនៃមូលហេតុគឺ ដោយសារសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានការពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងគណបក្សនយោបាយ ។ សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនការនិងថវិកា ដែលបានសំភាសន៍ និយាយថា ការសហការគ្នានៅខ្សោយនៅឡើយនៅក្នុងចំណោមសមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាឃុំ គណៈកម្មាធិការ សង្គមស៊ីវិល និងប្រជាជន ។

ក្រោយពីផែនការ៥ឆ្នាំត្រូវបានសរសេរចេញហើយ មេឃុំច្រេសឧទ្ទេសនាមផែនការនោះនៅឯសិក្ខាសាលាសមាហរណកម្មនៅថ្នាក់ស្រុក ដើម្បីសុំការជួយជាថវិកាពីអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនិងទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍ជាបន្ថែមលើថវិកាដែលឃុំទទួលបានពីរដ្ឋាភិបាល ។ អង្គការស៊ីដសេហើយនិង FAO បានយល់ព្រមជួយដល់គំរោងមួយចំនួននៅក្នុងផែនការ ។ តាមធម្មតា មេឃុំចូលរួមនៅក្នុងសិក្ខាសាលាសមាហរណកម្មថ្នាក់ស្រុកជាមួយតែជំទប់ទីមួយឬទីពីរ ។ សមាជិកគណៈកម្មការផែនការនិងថវិកាវិញ មិនបានចូលរួមនៅក្នុងសិក្ខាសាលានេះទេ ។

ការនុវត្តន៏ការងារ

នៅក្នុងឃុំច្រេសគំរោងដែលត្រូវបានអនុវត្តន៏ (ចេញពីផែនការ ៥ឆ្នាំ) ភាគច្រើនជាគំរោងផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០២ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំច្រេសបានកសាងសាលារៀនមួយខ្នងមានពីរបន្ទប់ ផ្លូវលំមួយខ្សែនិងទ្វារទឹកមួយ ។ ថវិកាសំរាប់គំរោងទាំងនេះគឺមាន៣១លានរៀល ។ អ្នកភូមិរួមវិភាគទានបន្ថែម ៣លានរៀលទៀត ។ សូមបញ្ជាក់ថា មិនមែនគ្រប់គ្រួសារនៅឃុំច្រេសចូលរួមវិភាគទានបដិភាគតាមការតំរូវរបស់អាជ្ញាធមិមូលដ្ឋានទេ ។ គ្រួសារនៅ ភូមិដែលមានគំរោងត្រូវបានគេសុំអោយបង់៥០០០រៀល ចំណែកគ្រួសារនៅក្នុងភូមិដទៃទៀតត្រូវបានគេសុំអោយបង់ចំនួន២៥០០រៀល ។ គណៈកម្មការផែនការនិងថវិកាបានត្អូញត្អែរ ថាពិតមែនតែប្រជាជនយល់ព្រមអនុវត្តន៏គំរោង តែគេមិនចង់ជួយជាកំលាំងពលកម្មឬជាថវិកាទេ ។ ក្រុមប្រឹក្សា ឃុំខិតខំប្រមូលថវិកាបដិភាគពីប្រជាជននៅរដូវច្រូតកាត់ ដើម្បីអោយដឹងថាតើគេមានប្រាក់ប៉ុន្មានសំរាប់យកទៅអនុវត្តន៏ផែនការ ។

នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៣ ឃុំច្រេសទទួលបាននូវថវិកាបន្ថែមចំនួន២៨លានរៀលពីមូលនិធិអភិវឌ្ឍន៏ឃុំហើយនិង ២.៥លានរៀលពីការបង់វិភាគទានរបស់អ្នកស្រុក ។ អង្គការស៊ីដសេហើយនិង FAO បានផ្តល់ថវិកាផ្សេងទៀតតាមរយៈអង្គការរបស់គេ ។ ថវិកាឃុំត្រូវបានទុកនៅឯរតនាគារខេត្ត ។ អ្នកម៉ៅការគំរោងត្រូវបានស្នើរសុំអោយធ្វើការដេញថ្លៃ បើអ្នកម៉ៅការណាដេញថ្លៃឈ្នះ ក្នុងការសាងសង់សាលារៀនបាន នោះគេត្រូវដកលុយពីរតនាគារខេត្ត ។ នៅក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះ គណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនការនិងថវិកា ត្រូវតាមដានការអនុវត្តន៏ការងារ តែសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការនេះបានត្អូញត្អែរថាគេមិនបានដឹងលំអិតពីការចំណាយរបស់គំរោង ។

យោលទៅតាមសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនការនិងថវិកា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមិនបានផ្សព្វផ្សាយការចំណាយរបស់ឃុំ ។ សមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនការនិងថវិកា បាននិយាយថា គេចង់ដឹងអំពីការចំណាយផ្សេងៗ និងចង់អោយប្រពន្ធ័តាមដានថវិកា ។ សមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនការ

និងថវិកា បាននិយាយថា ពួកគេបានតាមដានសកម្មភាព គំរោងទៀងទាត់ហើយទទួលខុសត្រូវលើការថែទាំ ។ សមាជិកគណៈកម្មាធិការបាន និយាយថាសំណង់ខ្លះមិនត្រូវបានធ្វើទៅតាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេសត្រឹមត្រូវទេ ។

សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនការនិងថវិកា ដែលត្រូវបានសំភាសន៏មានកង្វល់ថា ការចូលរួមរបស់ប្រជាជនមិនបានល្អ ហើយថាផែនការមិនត្រូវបានគេអនុវត្តន៏បានពេញលេញល្អទេ ។ គណៈកម្មាធិការមានការបារម្ភចំពោះលទ្ធផលនៅពេលខាងមុខ ។ តែគណៈកម្មាធិការសប្បាយ ដោយឃើញប្រជាជននៅក្នុងឃុំទទួលបានផលដែលគេមើលឃើញនឹងភ្នែកពីការងាររបស់គំរោង ។ សមាជិកគណៈកម្មាធិការដែលត្រូវបានសំភាសន៏បានសង្កត់ធ្ងន់ លើសារៈសំខាន់នៃភាពស្មោះត្រង់ហើយនិងការចូលរួមរបស់ប្រជាជន ។ គេនិយាយថាបញ្ជីចំណូលចំណាយរបស់ឃុំ គួរតែអោយប្រជាជនដឹងទាំងអស់ ។

ភាពជាដៃគូរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំហើយនឹងសង្គមស៊ីវិល

ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងសមាគមប្រជាជន

ចំពោះបញ្ហាភាគច្រើនផ្នែករដ្ឋបាល ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានធ្វើការតាមរយៈប្រធានភូមិ ។ ចំពោះការធ្វើផែនការនិងការអនុវត្តន៏ការងារអភិវឌ្ឍន៏ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំធ្វើការជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងគណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនការនិងថវិកា ។ គណៈកម្មាធិការនេះមានសមាជិក៩នាក់មកពីអាជ្ញាធមិមូលដ្ឋានដោយរួមទាំងក្រុមប្រឹក្សាឃុំផង និងមេភូមិ តំណាងចំនួន៦នាក់មកពីសមាគមប្រជាជន ដែលភាគច្រើនជាសមាជិកគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៏ភូមិ ។ នៅក្នុងជួរគណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនការនិងថវិកានេះ សមាជិកដែលចេញពីសង្គមស៊ីវិលនិយាយថា កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយនឹងអាជ្ញាធមិមូលដ្ឋាន គឺនៅខ្សោយនៅឡើយ តែគំរោងដែលបានរៀបចំផែនការហើយត្រូវបានអនុវត្តន៏។ គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៏ភូមិហើយនិងសមាគមន៏នៅតាមភូមិរបស់ឃុំ បានចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុង ដំណើរការធ្វើផែនការឃុំ ហើយបានជួយរួមចំណែកជាពលកម្មនិងថវិកា ដល់ការអនុវត្តន៏គំរោង ។

ប្រហែលជាការខកចិត្តរបស់សមាគមប្រជាជន លើទំនាក់ទំនងរបស់គេជាមួយនឹងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ឆ្លុះបញ្ចាំងពីការរំពឹងទុកដ៏ច្រើនរបស់គេទៅលើទំនាក់ទំនងនេះ ។ នៅក្នុងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៏ចំរុះតាមសហគមន៏របស់អង្គការស៊ីដសេ មេដឹកនាំសមាគមន៏នៅតាមភូមិក្នុងឃុំច្រេសបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល និងចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលាជាច្រើន ហើយគ្រប់គ្រងគំរោងអភិវឌ្ឍន៏របស់គេផ្ទាល់ ។ ការមិនសប្បាយចិត្តរបស់គេចំពោះភាពយឺតយ៉ាវនៃការអភិវឌ្ឍន៏ បញ្ហាគណបក្សនយោបាយ ហើយនិងកង្វះតម្លាភាពពេញលេញ ។ ថ្វីបើភាពជាដៃគូនេះទើបតែនៅថ្មីថ្មោង និងស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលសាកល្បងនៅឡើយក្តី ក៏ទំនាក់ទំនងការងាររវាងអាជ្ញាធមិ

មូលដ្ឋានហើយនឹងសមាគមប្រជាជន មានភាពល្អប្រសើរច្រើនដែលជាទីសង្ឃឹមសំរាប់ពេលអនាគត។ អង្គការស៊ីដសេ បង្កើតគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ដើម្បីជួយពង្រឹងសំលេងរបស់សង្គមស៊ីវិលក្នុងការសហការការងារជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ។

ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល

ទាក់ទងជាមួយនឹងស៊ីដសេ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំច្រេសបានសំរបសំរួលជាមួយនឹងស៊ីដសេក្នុងការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ហើយគេថែមទាំងបានធ្វើសមាហរណកម្មផែនការអភិវឌ្ឍន៍ចំរុះតាមសហគមន៍របស់ស៊ីដសេទៅក្នុងផែនការឃុំទៀតផង ។ លើសពីនេះទៀត ការងារអភិវឌ្ឍន៍របស់ស៊ីដសេនៅក្នុងឃុំច្រេសមានច្រើនជាងការងារដែលមាននៅក្នុងផែនការ ៥ឆ្នាំរបស់ឃុំ បើមើលជារួមការងាររបស់ស៊ីដសេ វាដូចគ្នាជាមួយនឹងកម្មវិធីរបស់ការងារអាជ្ញាធមិមូលដ្ឋានដែរ ។ ជាទូទៅអ្នកភូមិមិនអាចចែកដាច់ពីគ្នាថាតើគំរោងណាដែលស្ថិតនៅក្រោមផែនការរបស់ឃុំ ហើយគំរោងណាដែលស្ថិតនៅក្រោមផែនការរបស់ស៊ីដសេ ។ គេអាចមើលឃើញប្រការនេះច្បាស់ពីព្រោះគំរោងខ្លះនៅក្នុងផែនការរបស់ឃុំទទួលថវិកាពីស៊ីដសេ ។ នៅពេលជាមួយគ្នានោះ អាជ្ញាធមិខេត្តនិងស្រុកបានកែលំអរផ្លូវថ្នល់នៅក្នុងឃុំនេះមុនពេលបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំទៅទៀត ហើយសមិទ្ធិផលទាំងនេះច្រើនតែគេយល់ថាជាលទ្ធផលនៃការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ។ គេមើលឃើញច្បាស់ថាឃុំច្រេសមិនជាធំប៉ុន្មានទេ តែបានទទួលផលពីគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទជាច្រើន ។ និយាយជារួមទៅសមិទ្ធិផលទាំងអស់នេះ វាបានមកពីការបំពេញអោយគ្នាទៅវិញទៅមករវាងអាជ្ញាធមិស្រុក ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍នានា ។

នៅក្នុងកម្មវិធីឆ្នាំ ២០០៣-២០០៥ របស់ខ្លួនស៊ីដសេមានគោលបំណងមួយគឺ កសាងសមត្ថភាពរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅក្នុងឃុំទាំង៧ នៅស្រុកជុំគីរី ។ នេះគឺជាការខិតខំមួយដើម្បីជួយដល់ដំណើរការអភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋាន ។ ទោះបីជាមិនទាន់មានចក្ខុវិស័យយូរអង្វែងក៏ដោយ ស៊ីដសេបានអនុវត្តន៏កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ចំរុះរបស់ខ្លួនតាមរយៈគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ក្រុមជួយខ្លួនឯង ឬក្រុមឥណទាន ។ ស៊ីដសេថែមទាំងជួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅក្នុងការងារអភិវឌ្ឍន៍តាមរយៈមេភូមិ ។ ការជួយដល់សមាគមប្រជាជនតាមរយៈសមាគមភូមិ និងគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ហើយការជួយដល់ដំណើរការអភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋានតាម រយៈក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងមេភូមិ មិនមែនជាការងារដែលប្រឆាំងឬផ្ទុយគ្នានោះទេ តែទិសដៅយូរអង្វែងទៅមុខរបស់កម្មវិធីស៊ីដសេគឺមិនច្បាស់ចំពោះរឿងរ៉ាវខាងលើនេះ ។ មានសំណួរលើកឡើងជាច្រើនដូចជាៈ តើគេ (ស៊ីដសេ) មានបំណងកាត់បន្ថយថវិកាសំរាប់កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍របស់គេផ្ទាល់ ហើយបង្កើនវិភាគទានដល់មូលនិធិឃុំឬ? តើគេមានបំណងរក្សាអោយមានតុល្យភាពជំនួយសំរាប់សមាគមប្រជាជន និង ជំនួយសំរាប់អាជ្ញាធមិមូលដ្ឋានឬ? តើគេបានចាត់វិធាន

ការគ្រប់គ្រាន់អ្វីខ្លះ ដើម្បីលើកកំពស់សមត្ថភាពរបស់សមាគមប្រជាជនទាំងនោះ អោយមានលទ្ធភាពអាចធ្វើអោយ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំទទួលខុសត្រូវចំពោះទង្វើរបស់គេដែរឬទេ? តើគេយល់ច្បាស់ពីផលប្រយោជន៍នៃការទំនាក់ទំនងរវាងសមាគមប្រជាជននិងអាជ្ញាធមិមូលដ្ឋានទេ?

ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងរដ្ឋាភិបាលហើយនិងគណបក្សនយោបាយ

នៅមុនពេលបោះឆ្នោតឃុំ អភិបាលស្រុកជុំគីរីសកម្មនៅក្នុងការកសាងផ្លូវថ្នល់នៅក្នុងស្រុក ។ នៅពេលដែលក្រុមប្រឹក្សាឃុំច្រេសត្រូវបានបង្កើតឡើងហើយ អភិបាលស្រុកជួយពេញលេញដល់សកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងឃុំ ។ អភិបាលស្រុកថែមទាំងធ្វើសហប្រតិបត្តិការជាមួយនឹងកម្មវិធីសីលា ហើយកោះប្រជុំរវាងបុគ្គលិកសីលាហើយនិងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដែលកើតមានឡើងនៅក្នុងការអនុវត្តន៍គំរោង ។ មន្ត្រីថ្នាក់ស្រុក តាមដានការអនុវត្តន៍គំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលដំណើរការនៅក្នុងឃុំ ហើយឧស្សាហ៍ចុះជាមួយនឹងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំដើម្បីប្រមូលវិភាគទានបដិភាគរបស់ប្រជាជន ។ អ្នកគ្រប់គ្រងនៅថ្នាក់ខេត្តដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេសអ្នកមកពីមន្ទីរកសិកម្ម ក៏បានចុះត្រួតពិនិត្យមើលគំរោងទំនប់ទឹកហើយនិងផ្លូវថ្នល់នៅក្នុងឃុំដែរ ។

ពិតមែនតែសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលមកពីគណបក្សនយោបាយធំទាំងបី មានទំនាក់ទំនងការងារជាមួយគ្នាបានជាប់លាប់ល្អក្តី តែការប្រកាន់តាមខ្សែគណបក្សនៅតែជាកត្តាចោទជាបញ្ហាក្នុងការអនុវត្តនីការងាររបស់ពួកគេ ។ មេឃុំហើយនិងសមាជិក២នាក់ដែលមកពីគណបក្សប្រជាជន ដែលជាគណបក្សមានសំលេងភាគច្រើនអាចសំរេចលើមតិរបស់សមាជិកពីរនាក់ទៀតដែលមកពីគណបក្សសំលេងភាគតិច ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំទាំងអស់ខិតខំបញ្ចុះបញ្ចូលអោយប្រជាជនកាន់ខាងគណបក្សរបស់គេ ។ តាមធម្មតា ប្រជាជនទាក់ទងនឹងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលកាន់ខាងគណបក្សរបស់គេ ។ អភិបាលស្រុកបាននិយាយថាមានការគាបសង្កត់ពីមន្ត្រីគណបក្សដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់គណបក្ស ដែលនាំអោយសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធ្វើការប្រមូលវិភាគទាន បដិភាគពីអ្នកភូមិ សូម្បីតែនៅក្នុងរដូវខ្វះស្បៀងក៏ដោយ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ៤

ករណីសិក្សាទី ៩

ឃុំផ្ទះរុង ស្រុកក្រវ៉ាញ

ខេត្តពោធិសាត់

ត្រូវបានជ្រើសរើស និងជួយដោយផែន ដើម្បីអភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋាន (PLG)

ប្រវត្តិ

ផ្ទះរុង គឺជាឃុំមួយនៅក្នុងចំណោមឃុំចំនួន៧នៅក្នុងភ្នំស្រុកក្រវ៉ាញខេត្តពោធិសាត់ ។ ឃុំផ្ទះរុងមានភូមិទាំងអស់ចំនួន ១៣ ។ ប្រភពចំណូលសំខាន់របស់អ្នកភូមិគឺ ការធ្វើស្រែនិងការដាំដំណាំលក់ដូចជា ឪឡឹក សណ្ដែកដី និងពោត ។ ក្រៅពីនេះ អ្នកភូមិទៅបោចវល្លិ ផ្ដៅ បេះក្រវាញនិងរើសថ្មកែវលក់ ។ នៅក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំកន្លងទៅនេះ កសិករជួបប្រទះនូវគ្រោះរាំងស្ងួត និងធ្វើស្រែមិនបានផល ។ អ្នកខ្លះត្រូវបង្ខំចិត្តលក់ដីស្រែ ហើយទៅធ្វើការនៅតំបន់ព្រំដែនខ្មែរ-ថៃ ។ សេចក្ដីត្រូវការចាំបាច់របស់គេគឺប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ទំនប់ប្រឡាយ និងទ្វារទឹក ។ ដោយនៅក្នុងតំបន់នោះមានស្ទឹង គេអាចធ្វើអាងស្តុកទឹកបាន ។

នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៦ អង្គការ UNDP/CARERE បានជួយកម្មវិធីសីលាដោយបង្កើតអោយមានគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិនៅក្នុងឃុំ ។ សមាគមនានានៅតាមភូមិដូចជាក្រុមផលិតកម្ម ក្រុមចិញ្ចឹមសត្វ ហើយនិងក្រុមឥណទានខ្នាតតូចក៏ត្រូវបានបង្កើតឡើង ។ ក្រុមផលិតកម្មទទួលបានគ្រាប់ពូជស្រូវ ជ្រូក មាន់ ជីគីមីហើយនិងការបណ្ដុះបណ្ដាលកសិកម្ម ។ សីលាជួយកសាងសាលារៀន ធ្វើផ្លូវថ្នល់ ធ្វើស្ពាននៅក្នុងឃុំ ។ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ហើយនិងទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍ក៏បានផ្ដល់ជំនួយផងដែរ ។ អង្គការ Concern Worldwide បានជួយធ្វើផ្លូវថ្នល់ ចាក់លូ ជីកអណ្ដូង ហើយនិងផ្ដល់ក្របី ។ អង្គការ RACHA បានផ្ដល់ឥណទាន និងការបណ្ដុះបណ្ដាលលើការពន្យាកំណើត ការចាក់ថ្នាំការពារ ហើយនិងការ លើកកំពស់ការយល់ដឹងនិងការការពារជំងឺអេដស៍ ។ អង្គការកម្មវិធីស្បៀង អាហារពិភពលោកជួយគាំពារស្បៀងពលកម្មនៅក្នុងការកសាងផ្លូវ។

នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០១ UNDP បានបង្កើតគំរោងដៃគូសំរាប់អភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋាន (PLG) ដើម្បីជួយដំណើរការវិមជ្ឈការ ។ នៅផ្ទះរុង PLG ធ្វើការជាមួយនឹងក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុករបស់សីលាដើម្បីជួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅក្នុងការធ្វើផែនការនិងអនុវត្តន៍គំរោង ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំផ្ទះរុងមានសមាជិក ១១នាក់គឺ ៨នាក់មកពីគណបក្សប្រជាជន ២នាក់មកពីគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច និងម្នាក់មកពីគណបក្សសមរង្ស៊ី ។ មេឃុំមកពីគណបក្សប្រជាជន ។ មានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំម្នាក់ជានារី ។ ស្មៀនឃុំបានជួយការងាររដ្ឋបាលដល់ក្រុមប្រឹក្សា ។

រដ្ឋបាលឃុំ

ការប្រែប្រួលតាំងពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ

តាំងពីការបោះឆ្នោតឃុំនៅក្នុងខែកុម្ភៈឆ្នាំ ២០០២មក សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានកត់សំគាល់ឃើញចំណុចប្លែកមួយចំនួននៅក្នុងរដ្ឋបាលឃុំ ។ នៅមុនពេលបោះឆ្នោត រដ្ឋអំណាចឃុំមានមនុស្សបីនាក់ដែលសុទ្ធតែមកពីគណបក្សសំលេងភាគច្រើន ។ មេឃុំអាចសំរេចលើអ្វីៗសព្វបែបយ៉ាងតែម្នាក់ឯង ហើយទទួលខុសត្រូវតែចំពោះមុខមន្ត្រីថ្នាក់លើដែលតែងតាំងគាត់តែប៉ុណ្ណោះ ។ រដ្ឋអំណាចឃុំមិនមានមុខងារចែងច្បាស់ពីការទទួលខុសត្រូវរបស់គេទេ ហើយមិនមានផែនការច្បាស់លាស់ទេ ។ លទ្ធផលនៃការងាររបស់គេមិនមានតម្លាភាព ។ ក្រោយការបោះឆ្នោត ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានសមាជិកចំនួន ១១នាក់ដែលមកពីគណបក្សបីផ្សេងគ្នា ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានប្រកាសថា មេឃុំឥឡូវសំរេចអ្វីដោយឆ្លងការពិភាក្សាជាមួយនឹងសមាជិកដទៃទៀតនៃក្រុមប្រឹក្សា ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានមុខងារទទួលខុសត្រូវច្បាស់លាស់ហើយការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានតម្លាភាព ។

តំណាងរបស់អង្គការប្រជាជនដែលមកពីភូមិផ្សេងៗដែលត្រូវបានសំភាសន៍ បានគាំទ្រគំនិតអោយមានក្រុមប្រឹក្សាឃុំនេះ ។ គេបាននិយាយថានៅក្នុងអតីតកាល រដ្ឋអំណាចឃុំស្ថិតនៅក្រោមតែគណបក្សមួយ ហើយថាការ សំរេចចិត្តនានាមានការលំអៀងទៅរកគណបក្សនោះ ដូច្នេះមន្ត្រីឃុំប្រើប្រាស់អំណាចរបស់គេមិនត្រឹមត្រូវទេ ។ ឧទាហរណ៍: គេសំរេចចិត្តលើបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍ ដោយយោលតាមការបង្គាប់ពីរដ្ឋអំណាចថ្នាក់លើ។ ការសំរេចចិត្តបែបនេះច្រើនត្រូវបានផាត់អ្នកក្រចេញពីការទទួលផលប្រយោជន៍ ។ ក្រោយពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំមក ការចូលរួមនៅក្នុងការសំរេចចិត្តកាន់តែមានច្រើន ហើយសេចក្តីសំរេចផ្អែកលើការពិភាក្សាគ្នានៅក្នុងចំណោមសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលមកពីគណបក្សខុសគ្នា ការលំអៀងមានការកាត់បន្ថយ ហើយអំណាចត្រូវបានគេប្រើបានសមស្របជាងមុន ។ ការរៀបចំផែនការលើការអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវបានធ្វើ ដោយមានការចូលរួមរបស់ប្រជាជន ហើយអាទិភាពត្រូវបានកំណត់ទៅតាមសេចក្តីត្រូវការ ។ ឧទាហរណ៍ ទោះបីជាភូមិដែល

មេឃុំរស់នៅស្នើសុំផ្លូវថ្នល់ក្តី តែគំរោងធ្វើផ្លូវត្រូវបានកំណត់សំរាប់ភូមិផ្សេងទៀតដែលត្រូវការជាង ។ ពីមុនមេឃុំជាអ្នកសំរេចតែម្នាក់ឯង ហើយសំរេចអោយទៅភូមិរបស់គាត់ច្រើនជាងគេ ។

ស្នាដៃការងារ

តាំងពីបានបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំមក ពួកគេបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលពីសីលាហើយនិង POLA ។ ការបណ្តុះបណ្តាលនេះមាន វគ្គស្តីពីវិមជ្ឈការ ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ ដំណើរការធ្វើផែនការ៥ឆ្នាំ ការរៀបចំនិងការអនុវត្តន៍គំរោង និតិវិធីដេញថ្លៃ ហើយនិងការធ្វើផែនការលើការវិនិយោគ ។ ក្រុមប្រឹក្សាបានសុំការបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមទៀតទាក់ទងនឹងតួនាទីនិងការទទួលខុសត្រូវរបស់គេ ហើយនិងទិដ្ឋភាពផ្នែកច្បាប់លើជំលោះដីធ្លីហើយនិងអំពើហិង្សានៅក្នុងគ្រួសារ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំប្រជុំរាល់ខែហើយសំរេចចិត្តតាមរយៈការលើកដៃ ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាបាននិយាយថាគេធ្វើការទាំងអស់គ្នា ហើយការសំរេចចិត្តរបស់គេផ្អែកទៅលើផលប្រយោជន៏របស់ប្រជាជនមិនមែនលើគណបក្សរបស់គេទេ ។ ការសំភាសន៏ដោយឡែកមួយជាមួយនឹងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលមកពីគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចមិនបានបង្ហាញអោយឃើញអ្វីផ្ទុយពីនេះទេ ទោះបីជាបញ្ហានយោបាយមានកើតឡើងរវាងគណបក្សមានសំលេងភាគច្រើន និងអ្នកមានសំលេងភាគតិចក្តី ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានអោយដឹងថា ខ្លួនបានផ្ញើរបាយការណ៍ទៅអោយអភិបាលស្រុកនិងអភិបាលខេត្ត សីលានិង POLA ហើយនិងមេភូមិ ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំនិយាយថា មេភូមិជាអ្នកផ្សព្វផ្សាយពតិមានទាក់ទងនឹងឃុំ ហើយនិងបទបញ្ជាពីរដ្ឋាភិបាលដែលគេទទួលបានទៅដល់ប្រជាជននៅពេលមានការប្រជុំនៅក្នុងភូមិ ។ ក្រុមប្រឹក្សា ឃុំផ្ទះរុងមិនបាននិយាយពីការចេញ ឬអនុម័តដីការឃុំទេ ។ តំណាងពីអង្គការប្រជាជនដែលត្រូវបានសំភាសន៏បាន និយាយថាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ មិនដែលរាយការណ៍ដោយផ្ទាល់ពីសកម្មភាពរបស់គេទៅប្រជាជនទេ ។ គេគ្រាន់តែផ្តល់ពតិមានតាមរយៈគណកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៏ភូមិ ។ ប៉ុន្តែ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ បានចូលរួមនៅក្នុងការប្រជុំនៅតាមភូមិ បើសិនជាមានការអញ្ជើញ ។

ទស្សនះរបស់ប្រជាជនក្នុងភូមិ

ដើម្បីយល់អោយច្បាស់ពីទស្សនះរបស់អ្នកភូមិ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវបានសំភាសប្រជាជននៅក្នុងភូមិចំនួនបីស្ថិតនៅក្នុងភូមិសាស្ត្រខុស១គ្នាក្នុងឃុំនេះ គឺភូមិដំណាក់កន្សែង បត់រំដួល និង កោះស្វាយ ។

ជាទូទៅ ក្រុមប្រជាជននៅក្នុងភូមិដំណាក់កន្សែងគិតថាមិនមានការប្រែប្រួលអ្វីច្រើនទេ ចាប់តាំងពីការបោះឆ្នោតឃុំមក ។ សំណើរសុំថវិការសំរាប់គំរោងនៅតាមភូមិនៅតែត្រូវសំរេចដោយថ្នាក់លើ ។ ក្រុមដែលត្រូវ

បានសំភាសន៍ទាំងអស់ មិនបានបង្ហាញអោយដឹងថាគេបានចូលរួមនៅក្នុងការប្រជុំធ្វើផែនការទេ ។ អ្នកភូមិខ្លះបានចូលរួមនៅក្នុងគំរោងស្បៀងពលកម្មដែលធ្វើផ្លូវថ្នល់ យោលទៅតាមចំលើយពីប្រធានភូមិ ហើយគាត់ថាគំរោងនេះគឺជាផ្នែកមួយនៃផែនការរបស់ឃុំ ។ គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ បានចូលរួមប្រជុំជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាឃុំដើម្បីពិភាក្សាពីគំរោងធ្វើផ្លូវថ្នល់ តែជាទូទៅ នៅពេលដែលគំរោងត្រូវបានអនុម័តហើយនោះ ពួកគេកំរបានចូលរួមប្រជុំណាស់ ។ យ៉ាងហោចណាស់មានពីរក្រុមបាននិយាយថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានផ្តល់ថវិកាសំរាប់កសាងអាគារនៅក្នុងវត្ត ។

ក្រុមជាច្រើនដែលត្រូវបានសំភាសន៍នៅភូមិដំណាក់កន្សែងបាននិយាយថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមិនរាយការណ៍ប្រាប់ប្រជាជននៅក្នុងភូមិទេ ដូច្នេះប្រជាជនមិនដឹងថាតើក្រុមប្រឹក្សាធ្វើអ្វីទេ ។ មានមួយក្រុមបាននិយាយថាគេបានដឹងពីការហាមកាប់ឈើកាលពីគេចូលទៅក្នុងព្រៃ ។ ជាច្រើនក្រុមចង់អោយក្រុមប្រឹក្សាដោះស្រាយចំពោះបញ្ហាខ្វះស្បៀងដែលបណ្តាលមកពីភាពរាំងស្ងួត ។ អ្នកខ្លះគិតថាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំគួរចុះមើលប្រជាជនអោយបានញឹកញាប់បន្តិច ។ អ្នកឆ្លើយខ្លះនិយាយថាមានការប្រជុំច្រើនដងដែរនៅក្នុងភូមិនៅក្នុងអំឡុងពេលយុទ្ធនាការបោះឆ្នោត ។ តែក្រោយមកកំរឃើញសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំចុះមកដោះស្រាយបញ្ហាណាស់ នៅពេលជួបការពិបាកប្រជាជនច្រើនទៅពឹងពាក់ប្រធានភូមិ ។ មិនមានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំរស់នៅក្នុងភូមិនេះទេ ។

ជារួម ក្រុមប្រជាជនដែលត្រូវបានសំភាសន៍ នៅភូមិបត់រំដួលមិនឃើញមានការប្រែប្រួលនៅក្នុងស្ថានភាពនៅមុននិងក្រោយការបោះឆ្នោតឃុំទេ ។ ក្រុមភាគច្រើនមិនដឹងពីអ្វីដែលក្រុមប្រឹក្សាឃុំធ្វើ ។ អ្នកខ្លះទៀតមិន ទាំងដឹងថាមានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំរស់នៅក្នុងភូមិរបស់គេផង ។ មានពីរ បីក្រុមប្រជាជនដែលត្រូវបានសំភាសន៍បានចូលរួមនៅក្នុងការធ្វើផែនការឃុំនៅឯវត្ត ។ ក្រុមផ្សេងទៀតមិនបានចូលរួមទេ ។ តែក្រុមខ្លះដឹងថាផ្លូវថ្នល់ដែលបានសាងសង់គឺជាផ្នែកមួយនៃផែនការឃុំ ។ អ្នកខ្លះទៀតមិនត្រូវបានគេប្រាប់អោយដឹង ពីគំរោងដែលត្រូវបានធ្វើតាមផែនការ ហើយមិនបានបង់វិភាគទានបដិភាគ ជាលុយឬជាពលកម្មទេ ។

ស្ទើរតែគ្រប់ក្រុមទាំងអស់ដែលត្រូវបានសំភាសន៍នៅភូមិបត់រំដួលបាននិយាយថា គេមិនដឹង មិនឃើញឬឮរបាយការណ៍ពីក្រុមប្រឹក្សាឃុំទេ ។ គេមិនដឹងពីបទបញ្ជាឬការណែនាំដែលចេញមកពីក្រុមប្រឹក្សាទេ ។ មានច្រើននាក់ណាស់ដែលរំពឹងមកលើក្រុមប្រឹក្សាឃុំអោយជួយដោះស្រាយបញ្ហាខ្វះស្បៀង តាមរយៈការផ្តល់គ្រាប់ពូជ ជី និងម៉ាស៊ីនបូមទឹក តែមិនបានដូចបំណងទេ ។ ផ្ទុយទៅនឹងប្រជាជនភាគច្រើនដែលត្រូវបានសំភាសន៍មានក្រុមពិសេសមួយមានការយល់ច្បាស់ហើយសរសើរសកម្មភាពផលិតកក្សកសិកម្មរបស់សីលា និងសកម្មភាពគំរោងស្បៀងពលកម្មរបស់អង្គការកម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក នៅក្នុងការកសាងផ្លូវហើយនិងស្ពាន ។

ក្រុមនេះមានការយល់ច្បាស់ពីសមិទ្ធិផលរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ហើយនិងការប្រែប្រួលដែលកើតមាននៅក្រោមរដ្ឋបាលនៃក្រុមប្រឹក្សានេះ ។

ក្រុមប្រជាជនដែលត្រូវបានសំភាសន៍នៅភូមិកោះស្វាយ យល់ឃើញថាមានការប្រែប្រួលបានកើតឡើងតាំងតែពីការបោះឆ្នោតឃុំមក ។ ក្រុមខ្លះនិយាយថាមេឃុំឥឡូវមានការទាក់ទងច្រើនជាមួយនឹងអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ស្ថាប័នរដ្ឋ ហើយការនេះនាំអោយមានការកសាងផ្លូវថ្នល់ និងសាលារៀន ។ ក្រុមផ្សេងទៀតនិយាយថាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាក្នុងនាមជាមន្ត្រីជាប់ឆ្នោតធ្វើការដោយស្មោះត្រង់ ហើយមានការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះសន្តិសុខ និងសុខុមាលភាពរបស់ប្រជាជន ។ អ្នកខ្លះនិយាយថា ឥឡូវនេះប្រជាជនមានការចូលរួមនៅក្នុងការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍ ។ សូមបញ្ជាក់ថា មេឃុំរស់នៅក្នុងភូមិកោះស្វាយ ។

ក្រុមប្រជាជនខ្លះនៅភូមិកោះស្វាយបាននិយាយថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានជំរាបប្រាប់ប្រជាជនពីការសំរេចចិត្តរបស់គេនៅក្នុងអង្គប្រជុំ ។ ឧទាហរណ៍ នៅក្នុងការប្រជុំនេះប្រជាជនបានដឹងពីផែនការស្តារប្រឡាយ ហើយនិងការហាមកាប់ឈើ ។ ប៉ុន្តែ គេដឹងតិចតួចពីការងារជាក់ស្តែងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ។

សកម្មភាពធ្វើផែនការនិងអនុវត្តន៍

ដំណើរការធ្វើផែនការ

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំផ្ទះរុងបាននិយាយថា គេបានដើរតាមជំហ៊ានទាំង ១១ នៅក្នុងការតាក់តែងផែនការឃុំ ។ សីលាហើយនិងក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុកបានជួយសំរបសំរួលដំណើរការនេះ ក្នុងនោះមានការសិក្សាវាយតំលៃពីសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាជនដោយមានការចូលរួមពីប្រជាជននៅក្នុងភូមិចំនួន ១៣របស់ឃុំ ។ គំរោងជាអាទិភាពនៅក្នុងផែនការឃុំរួមមានការកសាងសាលារៀន ធ្វើផ្លូវថ្នល់ ស្ពាន ទំនប់ ប្រឡាយ ទ្វារទឹក ការអប់រំសុខភាព ការការពារជំងឺអេដស៍ ការកាត់បន្ថយអំពើហឹង្សា ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈសំរាប់អ្នកក្រ ឥណទានសាច់ប្រាក់ ឥណទានជារបស់ (ជ្រូក មាន់ សត្វពាហនៈ) ពូជស្រូវ ដើមឈើហូបផ្លែ ហើយនិងការជួយដល់មុខរបរតូចតាច ។ ការសរសេរផែនការគឺត្រូវបានធ្វើដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងមានការជួយជ្រោមជ្រែងពីសីលាហើយនិង POLA ។

គណៈកម្មាធិការរៀបចំផែនការនិងថវិកា ជួយបំផុសអោយប្រជាជនចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការ។ នៅក្នុងគណៈកម្មាធិការនេះមានមេភូមិចំនួន ១៣នាក់ដោយមានមេឃុំធ្វើជាប្រធាន ។ សមាជិកគណៈកម្មាធិការនេះ ទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលលើការរៀបចំផែនការនិងគ្រប់គ្រងថវិកា ពីសីលា ។ ក្រោយពីបើកការប្រជុំធ្វើផែន ការនៅតាមថ្នាក់ភូមិ សមាជិកគណៈកម្មាធិការ បានបូកសរុបផែនការភូមិនៅ

ថ្នាក់ឃុំ ។ នៅពេលគេសំរេចយកជាចុងក្រោយលើផែនការឃុំហើយ គណៈកម្មាធិការវិលត្រឡប់ទៅភូមិវិញ ដើម្បីជំរាបប្រាប់ប្រជាជនពីលទ្ធផល ។ គេថែមទាំងដើរប្រមូលវិភាគទានបដិភាគរបស់អ្នកភូមិ ។ ថវិកាសំរាប់គំរោងអាទិភាពនៅក្នុងផែនការ ៥ឆ្នាំ របស់ឃុំ ត្រូវបានកំណត់ចែកចាយរាល់ឆ្នាំ ។ នៅក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះ គណៈកម្មាធិការស្វែងរកជំនួយលុយកាក់សំរាប់គំរោងពីអង្គការអភិវឌ្ឍន៍នានា ដូចជាអង្គការ Concern Worldwide ហើយនិងអង្គការស្បៀងអាហារពិភពលោក ។

ការអនុវត្តន៍ការងារ

នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០២ គំរោងអភិវឌ្ឍន៍ឃុំត្រូវបានអនុវត្តន៍នៅក្នុងភូមិចំនួន ១១ នៅឃុំផ្ទះរុង ។ ជាទូទៅគឺជាគំរោងផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដូចជាអណ្តូងទឹក ផ្លូវថ្នល់ សាលារៀនហើយនិងបំពង់បង្ហូរ ។ ក្នុងមួយឆ្នាំភូមិមួយទទួលបានតែគំរោងអាទិភាពមួយទេ ។ ថវិកាត្រូវបានដកពីរតនាគារខេត្តពោធិសាត់ ដើម្បីយកទៅប្រើសំរាប់គំរោងរបស់សីលានិងរបស់រដ្ឋ ។ គំរោងនៅក្នុងផែនការដែលទទួលថវិកាពីអង្គការកម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក ហើយនិង Concern Worldwide ត្រូវបានដំណើរការដោយផ្ទាល់ដោយអង្គការទាំងនេះ ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៣ ឃុំបានទទួលប្រាក់ចំនួន ៤១.២៥លានរៀលសំរាប់គំរោងអភិវឌ្ឍន៍ ។ គំរោងទាំងនេះច្រើនតែជាគំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធតូចៗ ។ សីលាដោយមានការជួយរបស់ PLG បានដាក់សំណើសុំសំរាប់ឃុំនូវទំនប់ទឹកមួយទៅរដ្ឋាភិបាល ពីព្រោះទំនប់ទឹកហួសពីសមត្ថភាពរបស់ថវិកាខេត្ត ។

នៅពេលគេសំរេចលើគំរោងអាទិភាពហើយ ក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុកជួយសំរួលដំណើរការដេញថ្លៃជាមួយនឹងអ្នកម៉ៅការដែលមានការយល់ព្រមជាមុនពីអាជ្ញាធមិខេត្ត ។ បន្ថែមពីលើនេះ បុគ្គលិកសីលាផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេសដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាអោយគំរោងសាងសង់ត្រូវបានបំពេញទៅតាមកំរិតបទដ្ឋាន ។ ថវិកាកំណត់សំរាប់ចាយវាយនោះមិនត្រូវបានគេធ្វើតាមគោលការណ៍កំណត់នោះទេ ពោលគឺគេច្រើនតែដកថវិកាពីគំរោងមួយទៅគំរោងមួយទៀត ។ ការប្រមូលវិភាគទានបដិភាគពីអ្នកភូមិនៅពេលខ្លះមានការពិបាក ។ អនុគណៈកម្មាធិការត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីថែទាំគំរោងដែលត្រូវបានអនុវត្តន៍ ដោយសារមិនមានថវិកាសំរាប់ការថែទាំនិងជួសជុល។ ចំណែកឯអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលហើយនិងទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍ គេតាមដានមើលគំរោងរបស់គេផ្ទាល់ ។

អ្នកដែលត្រូវបានសំភាសន៍ភាគច្រើនបាននិយាយថា ប្រជាជននៅក្នុងមូលដ្ឋានបានទទួលផលពីគំរោងនេះ ពោលគឺសោហ៊ុយលើការដឹកជញ្ជូនមានការថយចុះ ហើយសកម្មភាពលក់ដូរនៅទីផ្សារក៏មានការកើនឡើង ។ សាលារៀនថ្មីៗផ្តល់ជាប្រយោជន៍ដល់កូនអ្នកភូមិ ។ ការជីកអណ្តូងផ្តល់ទឹកដល់គ្រួសារនៅក្នុងភូមិ ។ ពិតមែនតែគ្រួសារទាំងអស់នៅក្នុងឃុំ មិនទទួលបានប្រយោជន៍ស្មើគ្នាក្តី តែគំរោងទាំងនេះពិតជាបានរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំជារួម ។

ភាពជាដៃគូរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំហើយនិងសង្គមស៊ីវិល

ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអង្គការនានានៅតាមភូមិ

ទំនាក់ទំនងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំផ្ទះរុងជាមួយនឹងបណ្តាសមាគមនៅតាមភូមិ នៅខ្សោយនៅឡើយ ។ ការនេះដោយសារក្រុមប្រឹក្សាឃុំច្រើនធ្វើការតាមរយៈមេភូមិ ហើយមិនសូវចុះតាមភូមិដោយផ្ទាល់ទេ ។ ជាទូទៅ ទំនាក់ទំនងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំជាមួយនឹងក្រុមមនុស្សនៅតាមភូមិ មានភាពប្រហាក់ប្រហែលនឹងទំនាក់ទំនងរវាងអ្នកភូមិនិងរដ្ឋអំណាចឃុំកាលពីអតីតកាលដែរ ។ អ្នកភូមិភាគច្រើនមើលមកក្រុមប្រឹក្សាឃុំថា ស្ថិតនៅឆ្ងាយពីពួកគេ ទោះបីជាថាក្រុមប្រឹក្សាឥឡូវនេះមានការចូលរួមច្រើន នៅក្នុងការកសាងគំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធក្តី ។ ពិតមែនតែក្រុមប្រឹក្សាឃុំ បានអញ្ជើញសមាជិកគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិអោយចូលរួមការប្រជុំធ្វើផែនការ ហើយបានពឹងអាស្រ័យមកលើពួកគេក្នុងការប្រមូលថវិកាបដិភាគក្តី ក៏ក្រុមប្រឹក្សាចាត់ទុកគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិត្រឹមតែជាអន្តរការីប៉ុណ្ណោះ ជាជាងដៃគូពិតប្រាកដ ។ ជាទូទៅ អ្នកភូមិបានចូលរួមតែនៅដំណាក់ចុងបញ្ចប់ប៉ុណ្ណោះ ពោលគឺនៅពេលដែលគេសុំអោយ ពួកគាត់ជួយចូលរួមចំណែកក្នុងគំរោងដែលត្រូវបានថ្នាក់លើគេសំរេចហើយ ។ រហូតមកដល់ពេលនេះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំផ្ទះរុងមិនបានខិតខំអោយបានខ្លាំងក្លា នៅក្នុងការជំរុញអោយអ្នកភូមិចូលរួម នៅក្នុងការងារអភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋាន ឬក្នុងការរៀបចំនិងអនុវត្តន៍ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ទេ ។

ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំស្វែងរកជំនួយពីអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដើម្បីដំណើរការងារគំរោង និងសំរបសំរួលជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដើម្បីកុំអោយមានការជាន់សកម្មភាពគ្នា ។ តែទោះបីមានការសហការ និងសំរបសំរួលល្អរវាងភាគីទាំងពីរក្តី គេមិនទាន់ឃើញមានភាពជាដៃគូពិតប្រាកដកើតមានទេ ។ ការរកថវិកាអនុវត្តន៍គំរោងនិងការតាមដានរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំហើយនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលគឺធ្វើដូចគ្នា ។ ផ្ទុយទៅវិញ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានទំនាក់ទំនងរឹងមាំជាមួយនឹងកម្មវិធីសីលាដែលទទួលថវិកាពី PLG ។ សីលាបានផ្តល់មិនត្រឹមតែជំនួយបច្ចេកទេសដល់ការធ្វើផែនការនិងអនុវត្តន៍ប៉ុណ្ណោះទេ តែថែមទាំងបានបង្កើតគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ និងរួមចំណែកធនធានច្រើនដល់ការអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម និងគំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធតូចៗថែមទៀតផង ។ វត្តមានរបស់សីលានៅក្នុងឃុំមានន័យថា គំរោងនិងឥទ្ធិពលរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមិនសូវសំខាន់ណាស់ណាទេ ។ ប៉ុន្តែដោយសារជាកម្មវិធីរបស់រដ្ឋាភិបាល ហើយអនុវត្តន៍ដោយបុគ្គលិករដ្ឋាភិបាល ដូចនេះ សីលាមិនសូវជាមានសំភារៈនិងឆន្ទៈក្នុងការបង្កើតសង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងភូមិ ឬជំរុញអោយមានភាពជាដៃគូជាមួយនឹងបណ្តាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងឃុំទេ ។

ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់លើ និងគណបក្សនយោបាយ

ទំនាក់ទំនងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំផ្ទះរុងជាមួយនឹងអាជ្ញាធមិខេត្តនិងស្រុកគឺមានភាពរឹងមាំល្អ ។ ការនេះគឺដោយសារកម្មវិធីសីលាបានផ្តល់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ដល់ឃុំតាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៦ ហើយផ្តល់បច្ចេកទេសដល់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំតាំងពីក្រុមប្រឹក្សានេះត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០២ ។ គំរោងរបស់ UNDP/CARERE បានជួយសីលាពីឆ្នាំ ១៩៩៦ ដល់ ២០០១ ហើយគំរោង UNDP/PLG បានជួយដល់សីលាតាំងពីឆ្នាំ ២០០១ ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំរួមមានសមាជិកមកពីគណបក្សធំៗទាំងបី តែគណបក្សប្រជាជនមានសំលេងលើសលុប ។ ជាទូទៅសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំខិតខំជំនះការខ្វែងគំនិតគ្នា តាមខ្សែគណបក្សដើម្បីបំរើផលប្រយោជន៍របស់រាស្ត្រ ។ តែយ៉ាងណាក្តីការប្រជែងគ្នានៅក្នុងចំណោមគណបក្ស ដើម្បីបង្កើនអំណាចនិងឥទ្ធិពលរបស់គេបានបង្កើតអោយមានការមិនសប្បាយចិត្តនៅក្នុងចំណោមសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំហើយប៉ះពាល់ដល់ការធ្វើការរួម គ្នារបស់គេ ។

<u>ឧបសម្ព័ន្ធ ៥</u>

ករណីសិក្សាទី ៥

ឃុំមេទឹក ស្រុកបាកាន

ខេត្តពោធិសាត់

ត្រូវបានជ្រើសរើសនិងជួយដោយអង្គការ Concern Worldwide

ប្រវត្តិ

មេទឹកគឺជាឃុំមួយនៅក្នុងចំណោមឃុំចំនួន ១០នៅក្នុងស្រុកបាកាន ខេត្តពោធិសាត់ ។ ឃុំមេទឹកមានភូមិចំនួន១៥ ហើយមានប្រជាជនសរុបចំនួន ២៤៤៦គ្រួសារ ។ ភូមិចំនួនបីនៅក្នុងចំណោមភូមិទាំង ១៥នេះស្ថិតនៅតាមដងទន្លេសាបហើយលិចទឹកជាច្រើនខែក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ភាគច្រើនប្រជាជននៅក្នុងភូមិនេះជាអ្នកធ្វើស្រែ ។ ក្រៅពីនេះ គេនេសាទ ដាំដំណាំលក់ ហើយនិងជួញដូរតូចតាច ។ នៅក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំកន្លងទៅ ឃុំនេះទទួលរងនូវភាពរាំងស្ងួតហើយនិងទឹកជំនន់ ។ ការនេះបង្ខំអោយប្រជាជនជាច្រើនត្រូវចាកចេញទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃនិងតំបន់ព្រំដែនខ្មែរថៃ ។ ស្ត្រីក្មេងៗខ្លះមករកការងារធ្វើតាមរោងចក្រកាត់ដេរនៅភ្នំពេញ ។ គេត្រឡប់ទៅភូមិវិញដោយមានជំងឺដូចជាគ្រុនចាញ់និងអេដស៍ ។

Concern Worldwide បានចាប់ផ្តើមការងារអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងឃុំមេទឹកនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩៩ ។ អង្គការនេះបានជួយលើកកំពស់សមត្ថភាពលើផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ហើយនៅក្នុងពេលថ្មីៗនេះជួយដល់ដំណើរការវិមជ្ឈការ ។ អង្គការបានផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលដល់គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ លើការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍និងការគ្រប់គ្រងគំរោងដើម្បីជួយដល់ការងារធនាគារស្រូវ ធនាគារជ្រូក និងធនាគារគោ ។ អង្គការបានផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលដល់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំលើអភិបាលកិច្ចល្អនិងការធ្វើកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមេទឹកមានសមាជិកចំនួន ៩នាក់ ។ ៦នាក់មកពីគណបក្សប្រជាជន ២នាក់មកពីគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច និងម្នាក់មកពីគណបក្សសមរង្ស៊ី ។ មេឃុំមកពីគណបក្សប្រជាជន ជំទប់ទី១ មកពីគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច និងជំទប់ទី២មកពីគណបក្សសមរង្ស៊ី ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំទាំងអស់នោះសុទ្ធតែជាបុរស ។

រដ្ឋបាលឃុំ

ការប្រែប្រួលចាប់តាំងពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំមក

យោលទៅតាមសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និយាយថាមានការផ្លាស់ប្តូរច្រើនចាប់តាំងពីការបោះឆ្នោតក្រុមប្រឹក្សាឃុំមក ។ ពីមុនមេឃុំដែលត្រូវបានតែងតាំងនោះសំរេចអ្វីៗតែម្នាក់ឯង ផ្អែកតាមការបញ្ជាពីថ្នាក់លើ ។ ឥឡូវ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលកើតឡើងមកតាមការបោះឆ្នោតរួមមានសមាជិកចំនួន ៩នាក់មកពីគណបក្សបីផ្សេងគ្នា គេពិភាក្សាគ្នាលើបញ្ហានានាមុននឹងសំរេចចិត្ត ។ តួនាទីនិងការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំឥឡូវត្រូវបានកំណត់ច្បាស់ ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំបាននិយាយថា ការប្រើប្រាស់ថវិកាអភិវឌ្ឍន៍គឺមានតម្លាភាពពីព្រោះលុយត្រូវបានទុកដាក់ និងបញ្ចេញតាមរយៈរតនាគារខេត្ត ។

តំណាងរបស់អង្គការប្រជាជនបានកត់សំគាល់ថា មានការប្រែប្រួលនៅក្នុងរដ្ឋបាលឃុំ ។ គេនិយាយថានៅមុនពេលបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំមេឃុំទទួលខុសត្រូវលើអ្វីៗគ្រប់យ៉ាង ដូច្នេះការងារនិងការផ្សព្វផ្សាយពតិមានមានភាពយឺតយ៉ាវ ។ រដ្ឋបាលឃុំមុនមិនមានរចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំង គ្មានសកម្មភាពធ្វើផែនការ ហើយមិនមានធ្វើគំរោងអ្វីត្រូវបានអនុវត្តន៏ទេ ។ ឥឡូវនេះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានសមាជិក ៩នាក់ ការងារលឿនជាងមុន ហើយការចែករំលែកពតិមានក៏បានទាន់ពេលវេលា ។ មានរចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំងហើយប្រជាជនចូលរួមនៅក្នុងការធ្វើផែនការនិងអនុវត្តន៏ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី ក៏នៅមានបញ្ហាលំអៀងនិងការរើសអើងទៅតាមគណបក្សនយោបាយដែរ ។

បុគ្គលិករបស់អង្គការ Concern Worldwide ទទួលស្គាល់ថាមានការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធរដ្ឋបាលដោយមាន សមាជិកច្រើននៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាហើយនិងមានការផ្ទេរអំណាចច្រើននៅក្នុងចំណោមពួកគេ ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាតំណាងអោយគណបក្សរបស់គេ ហើយគេសំរេចអ្វីៗក្រោយពីមានការពិភាក្សានិងពិគ្រោះយោបល់គ្នា ។ ទោះបីជាបានប្រសើរយ៉ាងនេះក្តី បុគ្គលិករបស់ Concern Worldwide បាននិយាយថាមួយភាគធំនៃការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សា នៅវិលវល់តែជុំវិញផលប្រយោជន៏របស់គណបក្ស ។ បុគ្គលិកអង្គការ Concern Worldwide បាននិយាយថាសមាជិក ក្រុមប្រឹក្សាទទួលខុសត្រូវចំពោះគណបក្សរបស់គេជាងចំពោះប្រជាជនដែលជាអ្នកបោះឆ្នោតអោយគេ ។ អង្គការ គិតថាសមត្ថភាពរបស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅមានកំរិតនៅឡើយនៅក្នុងការធ្វើកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៏ ។ អភិបាល ស្រុកបាកានបានកត់សំគាល់ថាសមត្ថភាពរបស់ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមេទឹកនៅខ្សោយ ។

ស្ថាប័នការងារ

អង្គការ Concern Worldwide ហើយនិងសីលាបានសហការគ្នាបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលផ្សេងៗដល់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំលើប្រធានបទនានាដូចជាការគ្រប់គ្រងបែបវិមជ្ឈការ ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ ទស្សនៈនៃការអភិវឌ្ឍន៍ ការរៀបចំថវិកានិងផែនការសំរាប់រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំសប្បាយនឹងចូលរួមនៅក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលនេះ ហើយសុំអោយមានជាបន្ថែមទៀត ដើម្បីកសាងសមត្ថភាពរបស់គេនៅក្នុងការបំពេញតួនាទីនិងការ ទទួលខុសត្រូវរបស់គេម្នាក់ៗ ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំធ្វើការប្រជុំម្តងក្នុងមួយខែហើយរាយការណ៍ពីភារកិច្ចរបស់គេ ។ ស្មៀនឃុំកត់កំណត់ហេតុអង្គប្រជុំ ។ សមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាឃុំនិយាយថាគេបានប្រជុំទៀងទាត់នៅតាមភូមិដើម្បីស្តាប់ពីកង្វល់របស់មេភូមិហើយនិងអ្នកភូមិ ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំទទួលស្គាល់ថាពីដំបូងការខ្វែងគំនិតគ្នាតាមខ្សែគណបក្សធ្វើអោយគេមានការពិបាកនៅក្នុងការធ្វើការជាមួយគ្នា ។ តែបន្តិចម្តងៗអ្វីៗបានប្រសើរឡើងវិញ ។ ការនេះប្រហែលជាដោយសារការបណ្តុះបណ្តាលដែលគេបានទទួល និងមួយចំណែកទៀតដោយសារទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ខ្លួនដែលគេរក្សាមកតាំងពីនៅក្មេងជាមួយគ្នា ។ ការខ្វែងគំនិតគ្នាត្រូវបានដោះស្រាយតាមរយៈការបោះឆ្នោតយកសំលេងភាគច្រើន ។ ការបោះឆ្នោតនេះច្រើនតែគណបក្សប្រជាជនឈ្នះពីព្រោះគេមានសមាជិកច្រើននៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សា ។

តាំងពីពេលបង្កើតមក ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមេទឹកបានចេញដីការឃុំចំនួន ២ទាក់ទងនឹងបញ្ហានៅក្នុងឃុំ ។ ដីការមួយហាមប្រាមការឆក់ត្រី ហើយដីការមួយទៀតហាមប្រាមការលេងល្បែងស៊ីសង ។ តែដីការទាំងពីរនេះមិនត្រូវបានគេគោរពតាមបានល្អទេ ពីព្រោះមន្ត្រីថ្នាក់លើហើយនិងនគរបាលមិនសូវគាំទ្រ ។ មេឃុំរាយការណ៍ទៀងទាត់ទៅអភិបាលស្រុកនៅក្នុងការប្រជុំប្រចាំខែជាមួយនឹងមេឃុំហើយនិងប្រធានមន្ទីរស្រុកនៅទីស្នាក់ការស្រុក ។ នៅក្នុងអង្គប្រជុំនេះ មេឃុំស្នើសុំជំនួយទៅអភិបាលស្រុកនៅក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហានៅក្នុងឃុំ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំផ្សព្វផ្សាយពត៌មានទៅអោយអ្នកភូមិតាមរយៈគណកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ និងមេភូមិ ។

ទស្សនៈរបស់អ្នកភូមិ

ដើម្បីយល់អោយបានច្បាស់ពីទស្សនៈរបស់អ្នកភូមិ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវបានជួបជាមួយប្រជាជននៅក្នុងភូមិចំនួនបីដែលស្ថិតនៅក្នុងភូមិសាស្ត្រ ខុសៗពីគ្នា គឺភូមិមេទឹក ក្តាត និងអូរព្រាល ។

ជាទូទៅ ក្រុមអ្នកភូមិដែលបានសំភាសមានការខកចិត្តចំពោះការធ្វើកន្លងមករបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ។ អ្នកភូមិបានត្អូញត្អែរថា សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំមិនសូវចុះមើលតាមភូមិទេ ហើយបើចុះទៅមិនឃើញញឹកញាប់ទេ ។ គេនិយាយទៀតថា សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំធ្វើការមិនចុះសំរុងគ្នាទេ ហើយកំរាយការណ៍ប្រាប់អ្នកភូមិពីអ្វីដែលគេធ្វើណាស់ ។ អ្នកឆក់ត្រីមិនទទួលទណ្ឌកម្មទេ ដោយសារមានរួមទាំងបងប្អូនរបស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំផង ។ តែក្រុមអ្នកភូមិបានទទួលស្គាល់ថាប្រជាជនបានចូលរួមនៅក្នុងការប្រជុំធ្វើផែនការហើយក្រោយមកចូលរួមនៅក្នុងគំរោងធ្វើផ្លូវតាមរយៈកម្មវិធីស្បៀងពលកម្មដែលជួយដោយអង្គការកម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក ។ ដោយសារមានផ្លូវថ្មី អ្នកភូមិអាចធ្វើដំណើរនិងដឹកជញ្ជូនផលិតផលបានស្រួល ។ ក្មេងកាន់តែច្រើនអាចទៅសាលារៀន ។ ក្រុមអ្នកភូមិបានសំដែងទស្សនៈថា អង្គការ Concern Worldwide សីលានិងអង្គការកម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក ជាអ្នកធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ គឺមិនមែនក្រុមប្រឹក្សាឃុំទេ ។

ជារួម ក្រុមអ្នកភូមិដែលបានសំភាសន៍ជាមួយនៅភូមិក្តាតបាននិយាយថា សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំគឺនិយមគណបក្សនយោបាយណាស់ ដូច្នេះទើបសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំតែងតែមិនចុះសំរុងគ្នាហើយមិនបានសំរេចអ្វីទេ ។ ពួកគេចង់អោយសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំឧស្សាហ៍ចុះទៅសួរសុខទុក្ខប្រជាជន ដើម្បីយល់អោយបានច្បាស់ពីបញ្ហារបស់អ្នកភូមិ ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំមិនសូវរាយការណ៍អោយប្រជាជនដឹងទេ ទោះបីជាការិយាល័យឃុំនៅក្បែរនឹងភូមិក្តាតក៏ដោយ ។ បើគេរាយការណ៍គឺគេធ្វើតាមរយៈប្រធានភូមិ ។ អ្នកភូមិមួយចំនួនបានឆ្លើយថាបានចូលរួមនៅក្នុងការប្រជុំធ្វើផែនការជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ មេភូមិ គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ទោះបីជាគេមិនយល់ស្របទៅនឹងលំដាប់អាទិភាពដែលបានសំរេចទៅហើយនោះក៏ដោយ ។ ភាគច្រើននៃក្រុមអ្នកភូមិបាននិយាយថា ផ្លូវហើយនិងសាលារៀនត្រូវបានកសាងឡើងនៅក្នុងភូមិ តែគេមិនច្បាស់ថាតើគំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទាំងនេះទទួលបានថវិកា តាមរយៈផែនការឃុំឬទទួលថវិកាដោយឡែករបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។

ក្រុមអ្នកភូមិដែលបានសំភាសន៍នៅអូរព្រាលសង្កេតឃើញថា ជាទូទៅបេក្ខជនក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានចុះមកភូមិរបស់គេញឹកញាប់នៅក្នុងពេលយុទ្ធនាការបោះឆ្នោត តែក្រោយពីបោះឆ្នោតមកគេកំរចុះមកណាស់ ។ អ្នកខ្លះនិយាយថាបើគ្មានលុយពិបាកណាស់ជាមួយនឹងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ។ ក្រុមភាគច្រើនគិតថាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដូចជា Concern Worldwide និង CARE ទទួលខុសត្រូវនិងយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ។ ដោយសារគ្រោះធម្មជាតិដែលមានមកលើភូមិ គ្រួសារជាច្រើននៅក្នុងភូមិអូរព្រាលខ្វះស្បៀង ។ សមាជិកគ្រួសារខ្លះត្រូវចេញ ពីភូមិទៅរកការងារធ្វើនៅប្រទេសថៃ ឬភ្នំពេញដើម្បីរកលុយចិញ្ចឹមគ្រួសារ ។ ដោយប្រឈមនឹងការពិបាកនេះ ធនាគារស្រូវនិងគំរោងឥណទាននៅក្នុងភូមិមានបញ្ហា ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី មានគ្រួសារច្រើនបាន

ចូលរួមនៅក្នុងការប្រជុំធ្វើផែនការដែលរៀបចំឡើងដោយសីលា ហើយគ្រួសារភាគច្រើនបានចូលរួមវិភាគទានដល់ការជួសជុលផ្លូវ និងគំរោងជីកប្រឡាយ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំពឹងលើការជួយរបស់មេភូមិ គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ និងអង្គការ Concern Worldwide នៅក្នុងការបំផុសការចូលរួមរបស់ប្រជាជននៅក្នុងគំរោងជួសជុលផ្លូវថ្នល់និងជីកប្រឡាយ ។

សកម្មភាពធ្វើផែនការនិងអនុវត្តន៍

ដំណើរការធ្វើផែនការ

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមេទឹកនិងមានការចូលរួមរបស់សមាជិកគណៈកម្មាធិការផែនការនិងថវិកា បានរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ ៥ឆ្នាំ ។ គណៈកម្មាធិការផែនការនិងថវិកា មានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំចំនួន ៩នាក់ តំណាងគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ២នាក់ ពីភូមិនីមួយៗក្នុងចំណោម ១៥ ។ សរុបទាំងអស់គណៈកម្មការនេះមានសមាជិកចំនួន ៣៩នាក់ ។ ដំណើរការធ្វើផែនការចាប់ផ្តើមពីថ្នាក់ភូមិដោយមានធ្វើការសិក្សាវាយតំលៃពីតំរូវការនិងកំណត់អាទិភាព ។ តំណាងគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ប្រធានភូមិនិងបុគ្គលិក Concern Worldwide បានចូលរួមសកម្មក្នុងការងារនោះ ។ បុគ្គលិកអង្គការ Concern Worldwide បាននិយាយថា មានប្រជាជនចូលរួមពី ៥៥ ទៅ ៦០ភាគរយ នៅក្នុងការសិក្សាវាយតំលៃទាំងនេះ ។ គណៈកម្មាធិការផែនការនិងថវិកាបានពិនិត្យមើលឡើងវិញ លើផែនការភូមិនៅថ្នាក់ឃុំដោយមានជំនួយពីបុគ្គលិកសីលានិងអង្គការ Concern Worldwide ។ អាទិភាពរបស់ភូមិបន្ទាប់មក ត្រូវបានបូកសរុបទៅជាអាទិភាពរបស់ឃុំ ហើយគំរោងថវិកាត្រូវបានកំណត់ ។ ផែនការឃុំដែលលេចចេញមកត្រូវ បានយកទៅឧទ្ទេសនាមនៅក្នុងសិក្ខាសាលាសមាហរណកម្មថ្នាក់ស្រុកដើម្បីសុំថវិកាបន្ថែមលើថវិកាដែលផ្តល់អោយដោយរដ្ឋ ។ តាមធម្មតា Concern Worldwide យល់ព្រមជួយថវិកាដល់សកម្មភាពដែលមាននៅក្នុងផែនការរបស់ឃុំ ដូចជាគំរោងជួសជុលផ្លូវថ្នល់ស្របទៅតាមគោលបំណងរបស់គេ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានអោយដឹងថាថវិកា ដែលទទួលបានពីអង្គការ Concern Worldwide គឺមានច្រើន ។ បើក្រុមប្រឹក្សាឃុំពឹងផ្អែកតែទៅលើថវិកាឃុំ ដែលបានមកពីរដ្ឋាភិបាលនោះ គេមិនអាច អនុវត្តន៍ការងារភាគច្រើនដែលមាននៅក្នុងផែនការនោះទេ ។

ការអនុវត្តន៍ការងារ

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំទទួលបានលុយប្រហែល ៤១លានរៀលក្នុងមួយឆ្នាំសំរាប់ការងារអភិវឌ្ឍន៍ ។ ថវិការបស់ឃុំមានទុកនៅឯរតនាគាររបស់ខេត្ត ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំក៏បានទទួលផងដែរនូវថវិកាសំរាប់ចំណាយផ្នែករដ្ឋបាល ។ ប្រាក់នេះក៏ត្រូវបានទុកនៅរតនាគារខេត្តដែរ ដោយដាក់នៅក្នុងគណនេយ្យផ្សេងគ្នា ។

សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំទទួលស្គាល់ថាគេមានការពិបាកនៅក្នុងការលើកទឹកចិត្តអោយប្រជាជនចូលរួមនៅក្នុងគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ដោយសារនៅក្នុងឃុំមានបញ្ហាខ្វះស្បៀង ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំនិយាយថាប្រជាជនច្រើនចូលចិត្តចូលរួមនៅក្នុងគំរោងស្បៀងពលកម្មដូចជាការជួសជុលផ្លូវ និងការជីកប្រឡាយអោយជ្រៅថែមទៀត ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៣ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានធ្វើការច្រើនជាមួយនឹងអង្គការ Concern Worldwide ហើយនិងសីលាដើម្បីធ្វើផ្លូវ និងប្រឡាយស្រោចស្រព ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំរំពឹងមកលើអង្គការ Concern Worldwide ហើយនិងសីលាអោយជួយលើការតាមដានគំរោង ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំនិងតំណាងអង្គការប្រជាជនដែលបានសំភាសន៏យល់ស្របគ្នាថា អ្នកធូរធារបានទទួលផលចំណេញច្រើនជាងគេពីគំរោងកសាងផ្លូវ ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំរាយការណ៍ថាភូមិចំនួនប្រាំនៅក្នុងតំបន់កម្មវិធីរបស់អង្គការ Concern Worldwide បានទទួលជំនួយភាគច្រើន ។ ក្រុមអ្នកសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុកយល់ដូចការសង្កេតឃើញនេះដែរ ។ នេះមានន័យថាភូមិភាគច្រើននៅក្នុងឃុំបានទទួលជំនួយតិចពីគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ បើទោះបីជាភូមិទាំងនេះបានចូលរួមនៅក្នុងការប្រជុំធ្វើផែនការក្តី ។ អង្គការ Concern Worldwide ចង់អនុវត្តគំរោងដោយរួមគ្នាជាមួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំនិងផ្តល់ថវិកាផងដែរ នេះដោយសារអង្គការ Concern Concern Worldwide យល់ឃើញថាសមត្ថភាពរបស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅមានកំរិតនៅឡើយ អង្គការនេះមិនចង់ផ្តល់ថវិកាអោយក្រុមប្រឹក្សា ដើម្បីអោយគេគ្រប់គ្រងគំរោងទេ ។ ដូច្នោះក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានសំរួលផែនការឃុំ អោយស៊ីទៅនឹងកម្មវិធីរបស់ Concern Concern Worldwide ដើម្បីអោយប្រាកដថាមានថវិកាសំរាប់គំរោង ។

ភាពជាដៃគូរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំហើយនិងសង្គមស៊ីវិល

ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអង្គការប្រជាជន

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមេទឹកពឹងផ្អែកជាសំខាន់លើមេភូមិអោយផ្សព្វផ្សាយពត៌មានទាក់ទងនឹងរដ្ឋបាលឃុំ ។ តែទាក់ទងនឹងការធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍន៍និងការអនុវត្តន៏គំរោង ក្រុមប្រឹក្សាឃុំធ្វើការជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ។ គណៈកម្មាធិការផែនការនិងថវិកា មានសមាជិកដែលមកពីគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិពីរនាក់មកពីភូមិនីមួយៗនៅក្នុងឃុំ ហើយពួកគេបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការឃុំ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំក៏ពឹងផ្អែកលើគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ ' ក្នុងការបំផុសការចូលរួមរបស់អ្នកភូមិនៅក្នុងការអនុវត្តន៏គំរោងអភិវឌ្ឍន៏ឃុំ ។ ការចូលរួមរបស់អាជ្ញាធមិឃុំនៅក្នុងការងារអភិវឌ្ឍន៍នានា វាបានផ្តល់ឱកាសអោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំនិងសមាគមប្រជាជនផ្សេងៗអាចធ្វើការជាមួយគ្នា ថែមទាំងបង្កើនការសហការណ៏និងសំរបសំរួលគ្នា ។ តែទោះជាមានភាពស្និទ្ធស្នាលនឹងគ្នាយ៉ាងនេះក្តី ក៏ភាពជាដៃគូពិតប្រាកដមិនទាន់ឃើញមាននៅឡើយទេ ។ តាមពិតទៅ

គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិហើយនិងអង្គការប្រជាជនទាំងអស់ធ្វើការច្រើនជាមួយនឹង Concern Worldwide ហើយនិងសីលា ជាងជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ។

ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមេទឹកកត់សំគាល់ឃើញថា អង្គការ Concern Worldwide សហប្រតិបត្តិការ និងសំរបសំរួលជាមួយនឹងពួកគេយ៉ាងជិតស្និទ្ធដើម្បីតាក់តែងនិងអនុវត្តន៍ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ រីឯអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលផ្សេងទៀតគ្រាន់តែជំរាបប្រាប់គេពីសកម្មភាពរបស់ពួកគេនៅក្នុងឃុំ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំទទួលបានផលចំណេញពីការចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់ Concern Worldwide នៅក្នុងដំណើរការវិមជ្ឈការ ។ Concern Worldwide បានប្រកាន់ជំហ៊ានច្បាស់លាស់នៅក្នុងការបញ្ចូល កម្មវិធីកសាងសមត្ថភាពដើម្បីការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ (CBRD) របស់ខ្លួនទៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ ។ ដើម្បីធ្វើអោយសំរេចបាននូវគោលដៅរបស់ខ្លួន Concern Worldwide ត្រូវតែវាយតំលៃ និងតាមដានដោយប្រុងប្រយ័ត្ន លើសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាឃុំដើម្បីរកមើលលទ្ធភាពក្នុងការផ្លាស់ប្តូរសកម្មភាពមួយចំនួន អោយឆ្លើយតបទៅនឹងចំនុចអាទិភាព ហេតុដូចនេះហើយចំពោះទំនាក់ទំនងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំជាមួយនឹង Concern Worldwide ពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ ពោលគឺលើសពីភាពជាដៃគូទៅទៀត ។

ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិហើយនិងគណបក្សនយោបាយ

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ បានរាយការណ៍ទៀងទាត់ទៅអភិបាលស្រុកហើយនិងប្រធានមន្ទីរ អំពីស្ថានភាពនៅក្នុងឃុំ ហើយនិងការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ។ សមាជិករបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំក៏បានសំរបសំរួលល្អជាមួយនឹងកម្មវិធីសីលា ហើយនិងក្រុមសំរបសំរួលថ្នាក់ស្រុក ។

នៅក្នុងរង្វង់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំមេទឹក ការប្រកាន់តាមខ្សែគណបក្សរបស់ពួកគេ ជាទូទៅវាមានការរាំងស្ទះការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សា ។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានសារភាពថា គេមានការមិនយល់ស្របគ្នាធំៗមួយចំនួនដែរ តែគេគិតថាទំនាក់ទំនងការងាររបស់ពួកគេកាន់តែបានប្រសើរឡើងហើយឥឡូវនេះ ។ តែនេះមិនមែនជាការយល់ឃើញរបស់អ្នកភូមិ តំណាងអង្គការប្រជាជនហើយនិងបុគ្គលិករបស់ Concern Worldwide ទេ ។ ក្រុមទាំងនេះបាននិយាយថា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលមកពីគណបក្សទាំងបី បានតំកល់ប្រយោជន៍ និង ខិតខំជំរុញមុខមាត់គណបក្សរបស់គេខ្ពស់ជាងការងារនៅក្នុងឃុំ ។ ជាលទ្ធផល គឺក្រុមប្រឹក្សាឃុំមិនអាចធ្វើអោយអ្នកភូមិជឿថា ក្រុមខ្លួនកំពុងតែធ្វើការដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់ប្រជាជនទេ ហើយលើសពីនេះទៀតប្រជាជនបានប្រៀបធៀបថា រដ្ឋបាលឃុំឥឡូវនេះ វាមិនខុសអ្វីពីរដ្ឋអំណាចឃុំមុននោះទេ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ៦

អ្នកចូលរួមនៅក្នុងការស្រាវជ្រាវ

Huy Komnith	American Friends Service Committee (AFSC)
Nop Sarin Sreyroth	Cambodian Women's Crisis Center (CWCC)
Kim Morokath	Dan Church Aid (DAC)
Keo Chenda	Enfants et Development (E&D)
Bun Sophat	Food for the Hungry International (FHI)
Seng Tinekor	Food for the Hungry International (FHI)
Um Phor	Food for the Hungry International (FHI)
Ea Dy	Family Health Promotion (FHP)
Hun Leakhena	Krom Akphiwat Phum (KAWP)
Yim Nimola	Khmer Women's Voice Center (KWVC)
Oum Ravy	Khmer Women's Voice Center (KWVC)
Muth Sokunny	Khmer Youth Association (KYA)
Kol Leakhana	NGO Forum
Heng Sokha	Non Timber Forest Products (NTFP)
In Sopheap	Sor Sor Troung (SST)
Chet Charya	Star Kampuchea
Ea Tharady	Star Kampuchea
Tou Tony	Vicheasthan Bandosbondal Neakropkrong Kangea Aphivath (VBNK)
Pen Vuthy	Vicheasthan Bandosbondal Neakropkrong Kangea Aphivath (VBNK)
Hen Heang	World Vision Cambodia (WVC)
Ly Khom	World Vision Cambodia (WVC)

ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវរបស់គំរោង ADI

Oeur Il	Cooperation Committee for Cambodia/ADI Project
Seng Savuth	Cooperation Committee for Cambodia/ADI Project
Ang Sopha	Cooperation Committee for Cambodia/ADI Project
Hor Sakphea	Cooperation Committee for Cambodia/ADI Project
John McAndrew	Cooperation Committee for Cambodia/ADI Project